

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Základní umělecká škola, Luže, okres Chrudim

„Ještě malá, ale přesto křídla.“

Obsah:

1. Identifikační údaje	strana 5
1.1 Předkladatel	5
1.2 Zřizovatel	5
1.3 Platnost dokumentu	5
2. Charakteristika školy	
2.1 Počet oborů, velikost	6
2.2 Historie a současnost školy	6
2.3 Charakteristika pedagogického sboru	7
2.3.1 Organizační schéma školy	8
2.4 Dlouhodobé projekty	8
2.5 Regionální spolupráce	9
2.6 Mezinárodní spolupráce	9
2.7 Vybavení školy a její podmínky	9
3. Zaměření školy a její vize	
3.1 Zaměření školy	10
3.2 Vize školy	11
4. Výchovné a vzdělávací strategie	
4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci	12
4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální	15
4.3 Strategie pro kompetence kulturní	16
5. Charakteristika a organizace zákl. uměleckého vzdělávání	
5.1 Charakteristika základního uměleckého vzdělávání	17
5.2 Organizace ZUV v naší škole	18
6. Vzdělávací obsah uměleckých oborů	
6.1 Vzdělávací oblast hudební interpretace a tvorba	21

6.1.1 Přípravné studium	21
6.1.1.1 Dvouleté přípravné studium	21
6.1.1.2 Jednoleté přípravné studium	21
6.1.2 Základní studium hudebního oboru	22
6.1.2.1 Vzdělávací zaměření Hra na klávesové nástroje	22
6.1.2.1.1 Studijní zaměření Hra na klavír	22
6.1.2.1.2 Studijní zaměření Hra na elektr. kláves. nástroje	30
6.1.2.2 Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje	37
6.1.2.2.1 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu	37
6.1.2.2.2 Studijní zaměření Hra na flétnu	43
6.1.2.2.3 Studijní zaměření Hra na klarinet	49
6.1.2.2.4 Studijní zaměření Hra na saxofon	56
6.1.2.2.5 Studijní zaměření Hra na hoboj	63
6.1.2.2.6 Studijní zaměření Hra na trubku	71
6.1.2.2.7 Studijní zaměření Hra na baskřídlovku	77
6.1.2.2.8 Studijní zaměření Hra na pozoun	83
6.1.2.3 Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje	89
6.1.2.3.1 Studijní zaměření Hra na kytaru	89
6.1.2.3.2 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru	96
6.1.2.3.3 Studijní zaměření Hra na baskytaru	103
6.1.2.4 Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje	109
6.1.2.4.1 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje	109
6.1.2.5 Vzdělávací zaměření Pěvecká hlasová výchova	115
6.1.2.5.1 Studijní zaměření Sólový zpěv	115
6.1.2.5.2 Studijní zaměření Sborový zpěv	121
6.1.2.5.2.1 Vyučovací předmět Komorní zpěv	124
6.1.2.6 Vzdělávací zaměření Hra na akordeon	127

6.1.2.6.1 Studijní zaměření Hra na akordeon	127
6.1.2.6.1.1 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra	133
6.1.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby	134
6.1.3.1 Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova	136
6.1.3.2 Vyučovací předmět Hudební nauka	137
6.2 Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba	140
6.2.1 Přípravné studium výtvarného oboru	140
6.2.1.1 Dvouleté přípravné studium	140
6.2.1.2 Jednoleté přípravné studium	140
6.2.2 Základní studium výtvarného oboru	141
6.2.2.1 Základní studium I. stupně	142
6.2.2.2 Základní studium II. stupně	144
6.2.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění	146
6.2.3.1 Recepce a reflexe výtvarného umění na I. stupni zákl. studia ...	146
6.2.3.2 Recepce a reflexe výtvarného umění na II. stupni zákl. studia ...	147
6.2.3.2.1 Vyučovací předmět Výtvarná kultura	147
6.3 Vzdělávací oblast Interpretace a tvorba v liter.- dram. oboru	148
6.3.1 Přípravné studium LDO	148
6.3.1.1 Dvouleté přípravné studium	148
6.3.1.2 Jednoleté přípravné studium	148
6.3.2 Základní studium literárně-dramatického oboru	150
6.3.2.1 Základní studium I. stupně	150
6.3.2.2 Základní studium II. stupně	154
6.3.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe dramatického umění	157
6.3.3.1 Recepce a reflexe dramatického umění na I. stupni zákl. studia ...	157
6.3.3.2 Recepce a reflexe dramatického umění na II. stupni zákl. studia ..	157
6.3.3.2.1 Vyučovací předmět Dějiny dramatického umění	157

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	158
8. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných	159
9. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	
9.1 Hodnocení žáků	160
9.2 Vlastní hodnocení školy	163

1. Identifikační údaje

Název ŠVP: Školní vzdělávací program ZUŠ Luže

„Ještě malá, ale přesto křídla.“

1.1 Předkladatel: Základní umělecká škola, Luže, okres Chrudim

Komenského 87, 538 54 Luže

IČO: 70156689

DIČ: CZ70156689

IZO ředitelství: 600090752

Adresa datové schránky: ig5qqqm

Ředitel školy: Bc. Marek Jirovský

Telefon: 469 671 106

Mobil: 725 859 310

E-mail: zus.luze@tiscali.cz

Web: www.zusluze.cz

1.2 Zřizovatel: Město Luže

Náměstí Plk. Josefa Koukala 1, 538 54 Luže

Telefon: 469 671 101

E-mail: mestskyurad@luze.cz

Web: www.luze.cz

1.3 Platnost dokumentu od: 1. 9. 2024

Podpis ředitele a kulaté razítko školy

2. Charakteristika školy

Základní umělecká škola Luže poskytuje v souladu s platnými legislativními normami základy uměleckého vzdělávání v jednotlivých oborech. Přípravuje žáky ke studiu učebních a studijních oborů na středních školách uměleckého zaměření a konzervatořích, připravuje studenty ke studiu na vysokých školách s uměleckým zaměřením. Rozvíjí a kultivuje kulturní gramotnost žáka, aby mohl manuální dovednosti využít při amatérských aktivitách ve zvolené umělecké činnosti.

2.1 Počet oborů, velikost

Hudební obor: 91 žák (průměrný počet)

Výtvarný obor: 80 žáků

Literárně-dramatický obor: 20 žáků

Cílová kapacita školy: 200 žáků (naplnění kapacity: přibližně 91,5%)

2.2 Historie školy, současnost

Aby se úroveň kultury českého národa uchovala a nadále rozvíjela, byl v Luži při Osvětové besedě zřízen v roce 1952 hudební kurz (housle, akordeon, klavír), který navštěvovalo 40 žáků). Až do roku 1959, kdy se počet žáků dvojnásobil (87 žáků), probíhala výuka v jedné místnosti v budovy č.p. 281 (místní lidová knihovna).

Mezníkem v historii školy se stal rok 1961, kdy vznikly lidové školy umění. Od září roku 1962 všichni žáci i učitelé přešli pod Lidovou školu umění Chrudim, jako její pobočka (na zřízení samostatné LŠU Luže byl nedostačující počet žáků).

V roce 1964 byla výuka lužských a chroustovických žáků převedena pod hlavičku Lidová škola umění Skuteč, jako její pobočka.

Až v roce 1965 se škola pod názvem Lidová škola umění Luže (s pobočkou v Chroustovicích) osamostatnila, zřizovatelem byl MNV Luže. Výuka probíhala ve třech učebnách budovy Komenského č.p. 241. V té době byla škola dvouoborová (hudební a výtvarný) s počtem žáků cca 135. Výuka výtvarného oboru probíhala ve třídě Základní devítileté školy v Luži.

V září roku 1990 získala škola se svými 149 (hudební obor – 128, výtvarný obor – 21) žáky rekonstruovanou budovu U Stadionu 257. Zde byly vhodné podmínky pro

výuku hudebního i výtvarného oboru. Na pobočce v Chroustovicích byla výuka obou oborů realizována v budově č.p. 172.

Ve školním roce 2008/2009 zahájila svoji činnost ZUŠ Luže v nově rekonstruované budově č.p.87 (chráněna památkovým úřadem), kde se nachází i koncertní sál. Výuka hudebního a výtvarného oboru na pobočce v Chroustovicích byla přesunuta (z důvodů restituce) do budovy tamější základní školy. Počet žáků se zvýšil na 166.

V září 2009 byl zřízen literárně–dramatický obor. Od školního roku 2010/2011 je výuka LDO realizována na detašovaném pracovišti „Divadélko pod schody“ v Luži (Jeronýmova č.p. 124). Na pobočce školy v Chroustovicích probíhá výuka všech oborů (HO, VO, LDO) v budově Základní školy Chroustovice, Dr. A. Pražáka 166. Od té doby se počet žáků, které vzdělává 10 učitelů (5,5 přepočteného úvazku), pohybuje kolem 195.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Hlavní kritéria: kvalita, stabilita

Řadu let na škole pracuje poměrně stabilizovaný, plně kvalifikovaný pedagogický sbor, ochotný v zájmu školy pracovat nad rámec pracovních povinností a dále se vzdělávat (zejména v oblasti pedagogiky, psychologie, didaktiky a metodiky).

Odborným zaměřením i počtem učitelů plně pokrývá šíři nabídky pro vzdělávání ve všech realizovaných uměleckých oborech a studijních zaměřeních. Z velké části jsou pedagogové rovněž aktivními umělci.

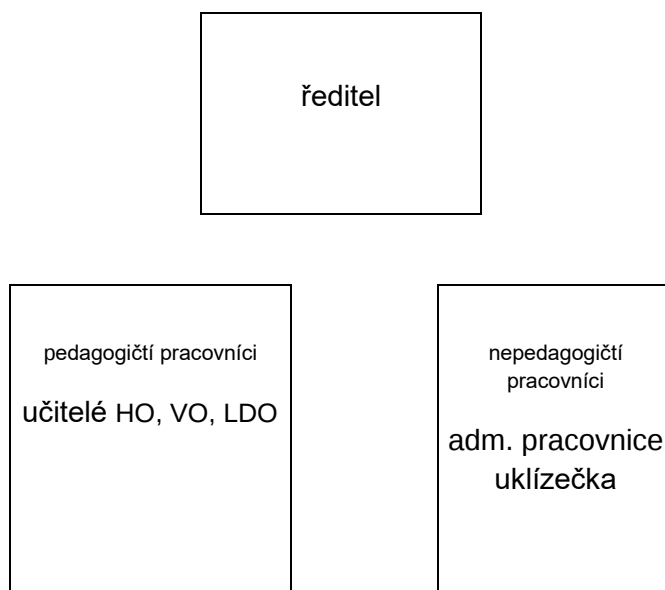
Věkové spektrum učitelů zaručuje prolínání a snoubení dlouhodobých pedagogických zkušeností a moderních vyučovacích praktik a metod. Průměrný věk učitelů se pohybuje kolem 45 let.

Hudební obor: 7 učitelů (z toho 1 žena) – přepočtený úvazek cca 4

Výtvarný obor: 1 učitel – přepočtený úvazek 1

Literárně-dramatický obor: 1 učitelka – přepočtený úvazek 0,5

2.3.1 Organizační schéma školy

2.4 Dlouhodobé projekty

- větší žákovské koncerty (vánoční, jarní) mimo budovu školy
- koncerty učitelů
- výchovné koncerty pro mateřské školy a žáky 1. tříd ZŠ
- absolventská vystoupení
- třídní besídky
- výstavy prací žáků výtvarného oboru
- divadelní představení pro veřejnost
- celoškolské mezioborové projekty
- účast v soutěžích základních uměleckých škol (hudební obor)
- účast na národní přehlídce výtvarného oboru
- účast na přehlídkách divadelních souborů
- spolupráce s Asociací ZUŠ České republiky
- trvalý a otevřený systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

2.5 Regionální spolupráce

- spolupráce se zřizovatelem (vystoupení na Košumberském létu, Dnech města Luže, Zpívání pod vánočním stromem, Majáles v Chroustovicích)
- spolupráce se základními a mateřskými školami (Luže, Chroustovice)
- realizace projektu výtvarného oboru (práce žáků pro Krajskou nemocnici – dětské oddělení)
- pořádání koncertů pěveckého sboru ve spolupráci s Husovým sborem Chrudim
- spolupráce v rámci činnosti Krajské umělecké rady ZUŠ Pardubického kraje
- spolupráce s krajským pracovištěm NIDV (stáže účastníků studia pedagogiky, odborné kurzy pro ředitele a učitele ZUŠ)

2.6 Mezinárodní spolupráce

- Mezinárodní spolupráce není pro školu prioritou.

2.7 Vybavení školy a její podmínky

Škola provozuje svoji činnost v Komenského ulici čp. 87 v Luži (část budovy provozuje městská knihovna).

Hudební obor využívá k individuální a skupinové nástrojové výuce 3 učebny, 1 učebnu k výuce PHV a HN. Koncertní sál je využíván k pořádání besídek a koncertů, k výuce nástrojových souborů a sborového zpěvu. Nástrojová individuální výuka probíhá ve zcela vyhovujících podmínkách (uč. č. 1 – taneční, klávesové nástroje, kytary; uč. č. 2 – dechové nástroje, akordeon, zpěv; uč. č. 3. - PHV, HN, EKN; uč. č. 4. - flétny, klavír;).

Výtvarný obor využívá k výuce kresby a malby 1 učebnu (č.5) ve druhém podkroví budovy, ve 2 učebnách v suterénu se vyučuje modelování, keramika a řezba (vybavení: vypalovací peci pro keramiku a hrnčířským kruhem, ponky pro řezbu a stojany na sochařskou práci).

Výuka literárně-dramatického oboru probíhá na detašovaném pracovišti Jeronýmova 124, Luže. Zde je k dispozici k výuce velká učebna, rekvizitárna i vyhovující sociální zařízení. Učebna byla vybavena kobercem a dalšími pomůckami, potřebnými k výuce, skladem rekvizit.

Sborovna poskytuje zázemí učitelům (PC, kopírka, další kancelářská technika, kuchyňská linka, lednice, presovač, rychlovarná konvice) k zajištění komfortního servisu v zaměstnání.

Kancelář ředitelky je dostatečně vybavena nezbytně nutnými kancelářskými přístroji (PC, kopírka, skartovačka, vázací stroj, WiFi), k přijímání návštěv (rodiče žáků, kontroly, inspekce) je určena malá místnost vedle sborovny.

Pobočka školy v Chroustovicích provozuje svou činnost v budově základní školy. Učiteli hudebního oboru jsou využívány tři učebny vybavené klavíry. Výuka výtvarného oboru je realizována v kreslárně, výuka literárně-dramatického oboru probíhá v sále, který je vybaven pódiem.

V současné době je škola dostatečně vybavena učebními pomůckami (hudebními nástroji, učebnicemi, výtvarnými pomůckami, rekvizitami, hudebním archivem apod.). Z provozních prostředků jsou v rámci možností hudební nástroje a další učební pomůcky dokupovány a opravovány.

Hudební nástroje (zejména klasické dechové) jsou žákům na dobu určitou (nejdéle 2 let) bezúplatně vypůjčovány.

3. Zaměření školy a její vize

3.1 Zaměření školy

- uvést mladého člověka do světa umění, podat mu základní informace z jednotlivých uměleckých oblastí, naučit ho chápat svět umění a orientovat se v něm
- pečovat o kultivaci osobnosti žáka prostřednictvím postupného zvládnutí základů zvoleného uměleckého oboru
- klademe důraz na rozvoj žákovy individuality
- vést žáka k systematickosti, důslednosti, odpovědnosti za sebe i druhé a schopnosti poznat kvalitu a zhodnotit vlastní výkony
- vést žáka k pochopení a rozšiřování kulturního dědictví, naučit ho poznávat kulturní a estetické hodnoty
- vychovávat citově bohaté osobnosti, které se budou podílet na kulturním dění ve svém okolí
- respektovat osobnost žáka, rozvíjet jeho schopnosti, zdravé sebevědomí a tvořivost

- důležitá je pro nás práce žáků v souborech a kolektivech s různým uměleckým zaměřením, profilována je souborová a orchestrální hra, sborový zpěv
- vytvářet ve škole atmosféru důvěry a vzájemného respektu mezi učiteli a žáky
- prohlubovat součinnost rodiny žáka a školy
- každému žákovi dát šanci, aby zažil úspěch, vytvářet k tomu potřebnou atmosféru a tolerantní okolí
- vytvořit pro pedagogy i žáky takové sociální klima, které vede ke spolupráci, motivuje k lepším výkonům a vyvolává potřebu tolerance k odlišnostem
- pro další umělecké vzdělávání kvalitně připravit pro žáky, kteří se chtějí ve zvoleném uměleckém oboru dále vzdělávat (konzervatoř, učební obory a střední školy s uměleckým zaměřením)
- prosazovat vzájemnou spolupráci všech tří realizovaných oborů (HO, VO, LDO)

3.2 Vize školy

- přátelská škola s jasnými pravidly
- zavádět výuku nových studijních zaměření, využívat moderní ICT techniky
- flexibilně upravovat metody výuky v závislosti na požadavky současné doby
- aktivně zapojovat všechny žáky do dění školy
- spolupracovat s rodiči žáků (zvyšovat zájem rodičů o výsledky výuky, umožnit návštěvy rodičů ve vyučovacích hodinách, účast rodičů na koncertech, výstavách a představeních organizovaných školou)
- nabídnout školu veřejnosti jako jednu ze součástí kulturního života města a regionu
- kvalitou a správným načasováním veřejných produkcí v rámci všech vyučovaných oborů zvyšovat zájem veřejnosti o činnost naší školy a motivovat zájemce o vzdělávání na naší škole

4. Výchové a vzdělávací strategie

Pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků učitelé uplatňují níže uvedené postupy.

4.1 Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

Hudební obor

- seznámíme žáka se zvoleným nástrojem (hlasovým ústrojím), pomáháme mu překonat náročné začátky vhodně zvoleným tempem a vedeme jej k trpělivosti
- ke každému žákovi přistupujeme individuálně, kromě jeho rozumových možností si všímáme i fyzických dispozic
- při výběru látky, témat a prostředků zpracování respektujeme individualitu žáka; klademe důraz na žakovu originalitu a cíleně ji rozvíjíme při individuální i kolektivní práci
- nenásilným, pravidelným rozvíjením (opracováváním) technických a výrazových dovedností umožníme žákovi objevovat a vnímat své vlastní schopnosti
- aktivně zapojujeme žáka do hodiny, aby měl možnost se předvést, vyjádřit svůj názor
- podle dispozic žáka podporujeme ve výuce volnou formu tvoření – ponecháváme žáka samostatně vytvářet jeho vlastní nápady a ve spolupráci s učitelem je dotvářet a realizovat
- pomocí postupných úspěchů a ukázek práce starších žáků a učitelů, tzv. metodou příkladu, žáka vedeme a přesvědčujeme ho tak správnosti nabízené cesty
- vedeme žáka k zodpovědnosti za své vzdělávání (pravidelná domácí příprava), motivujeme ho k potřebě sebevzdělávání
- pomáháme žákům s výběrem specializací podle jeho dispozic a uměleckého nadání
- pravidelným navštěvováním koncertů, hudebně-výchovných exkurzí a poslechem hudby otevíráme možnosti ke společné diskusi, tříbení žakových názorů a toleranci
- vystupováním na koncertech a jiných kulturních akcích školy vedeme žáka k odpovědnosti za vlastní výkon, k samostatnosti a hlavně vytváříme prostor pro jeho realizaci

- rozkrýváním a analýzou momentálních dovedností žáka docílíme, že netrpí malým nebo naopak přehnaným sebevědomím a vedeme ho tak ke zdravému sebehodnocení
- hovoříme s rodiči žáků o důležitosti domácí přípravy (rodič by měl zajistit důslednost ve cvičení), zároveň ověřujeme, zda podmínky pro práci žáka doma v rodině vyhovují
- rodiče žáků zveme k pravidelné účasti na žákovských koncertech a akcích školy
- ve spojení s praxí umožňujeme žákům pochopit základní principy kulturní (umělecké) tvorby
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací a následně ke vzájemnému sdělování dojmů z uměleckých výkonů svých i ostatních, a k jejich hodnocení
- učíme žáky používat základní pojmosloví, vedeme žáka ke správnému porozumění a užívání uměleckého jazyka
- dbáme na kvalitní materiální vybavení učeben

Výtvarný obor

- učíme žáka ovládat základní vyjadřovací prostředky, poznávat různé výtvarné postupy a technologie, spojit představu a záměr s materiálem, výtvarnou technikou
- podporujeme individuální manuální a výtvarné schopnosti žáka
- klademe důraz na žákovu originalitu a cíleně ji rozvíjíme
- umožňujeme žákům rozvíjet ty dovednosti, které jsou pro jejich osobitost nejdůležitější, pomáháme s výběrem specializací podle vhodných dispozic a uměleckého nadání
- vedeme žáka k pozorování okolního světa, ukazujeme možnost čerpání podnětů k vlastní tvorbě
- vhodným pojmenováním a volbou pracovního postupu vedeme žáka k pochopení a objevení dalších postupů a souvislostí
- vedeme žáka k sebehodnocení
- seznamujeme žáka se současností a historií výtvarného umění, se stavebními slohy
- navštěvujeme výstavy, galerie

- poskytujeme základní přehled o výtvarném dění v regionu
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací a následně ke sdělování dojmů z uměleckých výkonů
- seznamujeme žáky se základním pojmoslovím výtvarného umění, vedeme je ke správnému porozumění a užívání uměleckého jazyka
- vedeme se žáky dialogy o hodnotách uměleckých děl
- rodiče žáků a veřejnost zveme k účasti na výstavách prací našich žáků

Literárně-dramatický obor

- umělecké vlohy žáka rozvíjíme prostřednictvím tvořivých dramatických a slovesných činností
- rozvíjíme hlasové a řečové schopnosti žáka (hlasová výchova, jevištní řeč)
- rozvíjíme pohybový talent žáka
- žáka vedeme k představivosti, k pochopení a vyjádření abstrakce a fantazie (herecké etudy)
- rozebíráme pracovní (cvičné) texty, respektujeme názor žáka
- diskutujeme se žáky nad scénářem, provádíme rozbory děje a charakteristiky postav
- organizujeme žákovská představení pro rodiče a veřejnost
- učíme žáka spoluzodpovědnosti za kvalitu výkonu souboru
- vedeme žáka k sebehodnocení
- navštěvujeme divadelní představení, následně je vedeme ke vzájemnému sdělování dojmů

Realizací společných projektů hudebního, výtvarného a literárně-dramatického oboru seznamujeme žákům poznávat i jiná umělecká zaměření a souvislosti mezi nimi.

4.2 Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

Ve všech realizovaných oborech:

- vytváříme příznivou atmosféru školy, seznamujeme žáky s pravidly chování, vedeme je k pochopení a respektování společenských norem, k uvědomování si svých práv i povinností
- přátelskou atmosférou ve školním prostředí docílíme radostnějšího a pozitivního přístupu žáka k učení, v důsledku pak můžeme dosáhnout lepších výsledků
- žákům zadáváme vždy splnitelné úkoly, které ohodnotíme; hodnocení zdůvodníme a prodiskutujeme se žákem
- snažíme se o to, aby žák vnímal chybu jako přirozený, důležitý pozitivní prvek při učení (u žáků s nižší vírou ve své schopnosti pečlivě zvažujeme vhodnost a náročnost zvolené učební látky, aby mohli zažít dílčí úspěchy)
- učíme žáky pravidelné cílevědomé domácí přípravě (především v hudebním oboru), vedeme je k pochopení důležitosti práce na zadaných úkolech a tím i trvalým zlepšováním své umělecké činnosti
- permanentním opakováním daných činností ve vyučovacích hodinách pěstujeme u žáků pracovní návyky a posilujeme volní stránku, čímž je učíme systematické práci a dokončování započatých úkolů
- prostřednictvím vhodně zvolené učební látky a zapojením do skupinových aktivit motivujeme žáky k vlastnímu zdokonalování
- v hodinách vytváříme příznivé podmínky pro komunikaci, čímž pěstujeme vztah mezi žákem a učitelem (vzájemně se respektující dvojici), vedeme žáky k vyjádření a obhajobě svého názoru
- neformálním a vstřícným prostředím, ale důsledně vedeme žáky k sebereflexi a sebevyjádření
- při vzájemné komunikaci klademe důraz na ohleduplnost, kultivované a slušné chování v kolektivu, podporujeme zdravou sebedůvěru
- učitel jde žákovi příkladem svým osobním zájmem o daný obor a vlastní dovedností motivuje žáka k lepším výkonům, čímž mu otvírá dveře k dalšímu poznání
- všechny žáky vedeme k aktivní účasti v kolektivních formách výuky, zdůrazňujeme důležitost každého podílu na společném výsledku

- realizací společných mezioborových projektů vedeme žáky k zodpovědnosti za svou práci vůči sobě i tvůrčím kolektivům
- společnými projekty všech realizovaných oborů zajišťujeme u žáka komplexnost jeho pohledu na umění
- učíme žáky pomáhat slabším a učit se od zkušenějších členů kolektivu
- motivujeme žáky k domácím a mimoškolním uměleckým aktivitám (koncerty, výstavy, představení), které jsou vhodným prostředkem k upevňování kultivovaného chování a vyjadřování se ve společnosti
- učíme žáka pohybovat se v konkurenčním prostředí ve škole, na koncertech a soutěžích, což ho motivuje k lepším výkonům, vytváří si názor na umělecké dění
- pochvalou motivujeme a podporujeme sebevědomí žáka a vedeme ho k uvědomění si odpovědnosti za odvedenou práci
- důsledně vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností

4.3 Strategie pro kompetence kulturní

Ve všech realizovaných oborech:

- vedeme žáky k aktivnímu kulturnímu životu (pořádáme žákovské koncerty, výstavy prací žáků, žákovská divadelní představení)
- uměleckou a kulturní reprezentací školy žákům poskytujeme možnost aktivně se zapojovat do dění ve městě a regionu
- podílíme se na kulturním životě města a okolí
- propagujeme školní akce ve škole i na veřejnosti, pro žáky organizujeme hudebně-výchovné exkurze, návštěvy výstav, galerií, divadelních představení
- žáky učíme, aby dokázali sami vyhledávat a navštěvovat kulturní akce a zhodnotit jejich kvalitu
- vedeme žáky k vlastním reakcím na umělecká díla, podporujeme verbální hodnocení, vyjádření vlastního názoru a hledání dobových souvislostí
- přesvědčujeme žáky o důležitosti jejich praktické kulturní činnosti, vedeme je k vytváření vlastních školních tradic

- v žácích probouzíme umělecké ambice, snahu dokončit a realizovat dílo, a tím přispět k posílení oblasti kulturního života
- vedeme žáky k tomu, aby do své umělecké činnosti zapojili i své okolí (rodiče, spolužáky, přátele) a tím přispěli ke kulturní orientaci celé společnosti
- učíme žáky obhajobě své umělecké činnosti, aby se nestyděli ji prezentovat
- při výuce používáme ukázky uměleckých děl (pro motivaci žáků)
- vedeme žáky k vlastním reakcím na umělecká díla, podporujeme verbální hodnocení, vyjádření vlastního názoru nebo ke hledání dobových souvislostí
- pěstujeme v žácích úctu ke kulturnímu dědictví a tradicím, vysvětlujeme potřebu je respektovat a chránit
- ukazujeme žákům i jiné než materiální stránky života a jejich důležitost pro současnost i budoucnost
- propagujeme školní akce všech realizovaných oborů, motivujeme žáky, jejich rodiče a veřejnost k jejich návštěvě

5. Charakteristika a organizace základního uměleckého vzdělávání

5.1 Charakteristika ZUV

Základní umělecké vzdělávání na naší škole poskytuje základy vzdělání v hudebním, výtvarném a literárně-dramatickém oboru. Je součástí systému uměleckého vzdělávání v České republice.

Má podobu dlouhodobého, systematického a komplexního studia, které rozvíjí a kultivuje umělecké nadání širokého okruhu zájemců, kteří prokážou potřebné předpoklady ke studiu, a současně je platformou pro vyhledávání umělecky mimořádně nadaných jedinců.

Základní umělecké vzdělávání neposkytuje stupeň vzdělání, ale základy vzdělání v uměleckých oborech. V systému navazujícího uměleckého vzdělávání představují důležité východisko pro vzdělávání ve středních, vyšších odborných školách uměleckého nebo pedagogického zaměření, na konzervatořích, popřípadě na vysokých školách s uměleckým zaměřením.

Řídí se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), vyhláškou č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání a Rámcovým vzdělávacím programem (č.j. 12 955/2010-22).

5. 2 Organizace ZUV na naší škole

Základní umělecké vzdělávání se člení podle § 109 zákona 561/2004 Sb., na přípravné studium, základní studium I. a II. stupně, studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin a studium pro dospělé.

Těžiště našeho ŠVP s motivačním názvem **Ještě malá, ale přesto křídla** je v realizaci jednotlivých studijních zaměření vzdělávacích oborů (hudební, výtvarný a literárně-dramatický). Cílem je umožnit rozlet do světa umění všem, kteří o vzdělávání v uměleckých činnostech, mají zájem.

Výuku realizujeme pomocí učebních osnov, vzdělávacích strategií a učebních plánů, které jsou rozvedeny v jednotlivých kapitolách ŠVP. Délka jedné vyučovací hodiny je 45 minut (0,5 vyučovací hodiny = 25 minut, 1,5 vyučovací hodiny = 70 minut).

Vzdělávací obsah jednotlivých uměleckých oborů je rozdělen do dvou rovin – produktivní (tvorba, akce) a receptivní (vnímání, porozumění, přijetí).

Obor	Rovina produktivní	Rovina receptivní
Hudební	Hudební interpretace a tvorba	Recepce a reflexe hudby
Výtvarný	Výtvarná tvorba	Recepce a reflexe výtvarného umění
Literárně- dramatický	Interpretace a tvorba v literárně-dramatickém oboru	Recepce a reflexe dramatického umění

V hudebním oboru jsou očekávané výstupy vzdělávací oblasti Hudební interpretace a tvorba dále členěny podle vzdělávacích zaměření (klávesové nástroje, dechové nástroje apod.). Studijní zaměření se pak skládá z vyučovacích předmětů.

Přijímání uchazečů ke vzdělávání odpovídá dikci vyhlášky č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání.

Hudební obor: přihlášení uchazeči vykonají talentovou zkoušku, při které jsou prověřeny jejich rytmicko-pohybové, sluchové a intonační schopnosti (je přihlíženo k jejich celkové fyzické a psychické vyspělosti).

Výtvarný obor: uchazeči jsou přijati po zhodnocení předložených domácích prací (kresba , malba, grafika).

Literárně-dramatický obor: uchazeč prokáže úroveň svých vyjadřovacích schopností (např. přednes říkadla, básně, pohybové schopnosti).

Přípravné studium všech realizovaných oborů (HO, VO, LDO) předchází studiu základnímu. Dvouleté pro žáky zpravidla od 6 let věku (1. třída ZŠ), jednoleté pro žáky zpravidla od 7 let věku (2. třída ZŠ). Zahrnuje zájem žáka, poznávání, ověřování a rozvíjení jeho předpokladů k uměleckému vzdělávání.

Základní studium I. stupně je sedmileté u všech školou realizovaných oborů. Je zaměřeno na rozvíjení individuálních dispozic žáka.

Základní studium II. stupně je čtyřleté, klade důraz na praktické uplatnění získaných dovedností.

Starší uchazeči o studium mohou být podle výsledku talentové zkoušky a rozhodnutí ředitele školy přijati do některého z vyšších ročníků, případně je lze později přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování ročníku předchozího (vyhláška č.71/2005 Sb., o ZUV).

Pokud nastoupí do 1. ročníku základního studia věkově starší žák, je možná kontrakce do vyššího ročníku za předpokladu, že již na konci I. pololetí školního roku vykoná postupovou zkoušku, při které prokázal splnění určených výchovných kompetencí a na konci II. pololetí pak prokáže splnění výchovných kompetencí za 2. ročník (následující školní rok bude žákem 3. ročníku).

Studium pro dospělé škola nerealizuje.

Žák, studující více studijních zaměření hudebního oboru současně nebo následně, absolvuje povinný pětiletý předmět Hudební nauka pouze jedenkrát. Automaticky je mu započten pro všechna zaměření, která studuje.

Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova a Hudební nauka je při spojených ročnících (rozhoduje počet žáků) realizována malotřídním způsobem.

Ředitelka školy může ve výjimečném případě povolit žákovi hudebního oboru, aby povinný předmět Komorní a souborová hra navštěvoval pouze v rámci jednoho studijního zaměření.

Postupové zkoušky hudebního oboru vykoná žák 1. až 6. ročníku základního studia I. stupně a 1. až 3. ročníku základního studia II. stupně na konci školního roku. 7. ročník I. stupně a 4. ročník II. stupně základního studia ukončí žák veřejným **absolventským koncertem** (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně, vykoná závěrečnou zkoušku).

Žák 1. až 6. ročníku I. stupně základního studia a 1. až 3. ročníku II. stupně základního studia **výtvarného oboru** ukončí studium příslušného ročníku **ročníkovou prací**, kterou prezentuje na veřejné **výstavě**. Při ukončení studia 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně základního studia žák prezentuje na veřejné výstavě nejméně **tři své práce z portfolia**, které si během studia vytvořil.

Při studiu **literárně-dramatického oboru** žák zakončí příslušný ročník veřejným **sólovým vystoupením** na akci, kterou škola pořádá, nebo **vystoupením kolektivu** při veřejné produkci divadelního představení (forma kolektivní výuky), které soubor nastudoval.

6. Vzdělávací obsah uměleckých oborů

6.1 Hudební interpretace a tvorba

Umožňuje žákovi osvojení hry na nástroj, zpěv. Žák získává elementární hudební návyky a dovednosti a následně je rozvíjí nejen jako sólista, ale i jako hráč v komorní a souborové hře, sborovém zpěvu.

6.1.1 Přípravné studium

Přípravné studium je průpravou k vlastnímu studiu hudebního oboru. Jsou ověřovány a upevňovány předpoklady a zájem žáka pro studium v instrumentálních nebo pěveckých skupinách. Během studia se zjišťuje oprávněnost volby hlavního oboru podle osobitých vloh a fyziologických dispozic žáka.

6.1.1.1 Dvouleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.	2. r.
Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná výuka zpěvu	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1
Celkový týdenní počet hodin	2	2

6.1.1.2 Jednoleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.
Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná výuka zpěvu	1
Přípravná hudební výchova	1
Celkový týdenní počet hodin	2

Příprava ke hře na nástroj nebo přípravná výuka zpěvu je realizována formou individuální nebo skupinové výuky maximálně 3 žáků zvoleného oboru v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy přípravného studia – viz jednotlivá studijní zaměření.

Učební osnovy předmětu Přípravná hudební výchova – viz vzdělávací oblast recepce a reflexe hudby.

Vyučovaný předmět Přípravná hudební výchova probíhá ve skupině maximálně 20 žáků.

6.1.2 Základní studium

6.1.2.1 Vzdělávací zaměření Hra klávesové nástroje

6.1.2.1.1 Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír je nejrozšířenější vícehlasý hudební nástroj. Ve výuce hry na klavír je rozvíjena celková hudebnost žáka.

V hudebním životě je klavír využíván nejen jako sólový nástroj, ale i v komorních a ansámblových tělesech, nebo při komponování či improvizaci. Žák zde nalézá cestu nejen k všestrannému hudebnímu vzdělání, ale díky univerzálnosti nástroje jeho činnost prostoupí do jiných oborů umění a rozšíří i žákovy kompetence v oblasti sociální.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: do předmětu komorní a souborová hra spadá i praxe žáka jako korepetitora sólového, komorního nebo sborového zpěvu. Předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka).

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na klavír

Přípravné studium

Žák:

- orientuje se na klaviatuře v rozsahu jedné oktávy v každé ruce
- zahraje rytmické říkadlo
- zahraje pěti prsty jednoduchou píseň
- přiměřeným způsobem komunikuje s učitelem a spolužáky

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduchou píseň nebo skladbičku v pětiprstové poloze (pravou i levou rukou zvlášť).

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- sedí správně u klavíru, s vhodnou polohou nohou a paží
- správně postaví ruku na klaviaturu s ohledem na jeho anatomii a fyziognomii
- při hře rozliší základní rozdíly v hudebním vyjadřování podle charakteru skladby (dynamika, způsob úhozu, tempo)
- hraje z paměti přiměřeně náročné skladby
- zahraje jednoduché melodie náslechem s dodržáním prstokladového systému
- vyjmenuje alespoň dva historické předchůdce klavíru
- zná základy hygieny rukou (pravidelné stříhání nehtů, ochrana před úrazem, umytí před hrou)
- umí se vhodně chovat a přiměřeně společensky vystupovat

Učitel velkou částí aktivně zasahuje přímo do žakovy hry, jednak správným příkladem, ale hlavně jako partner při nácviu skladeb, při improvizaci, při rytmických a sluchových cvičení.

Postupová zkouška:

Žák zahraje dvě jednoduché skladbičky oběma rukama dohromady, z nichž jednu z paměti, pojmenuje alespoň jeden nástroj historicky předcházející klavíru.

2.ročník

Žák:

- používá jednoduchým způsobem pravý pedál podle pokynů pedagoga nebo značek v notovém zápisu (správná poloha nohou)
- používá dvojmatů a dbá přitom na správný prstoklad
- hraje s partnerem (čtyřruční hra)
- vnímá jednoduchý nezávislý dvojhlas (kánón)
- používá prstokladový systém podkládání a překládání od bílých kláves ve dvouoktávové stupnici, hrané v protipohybu
- hraje trojhlasý tónický kvintakord s obraty - tenuto
- rámcově se orientuje v rozsahu celé klaviatury
- rozezná obtížnost skladby při samostatném výběru
- je schopen přiměřené sebekontroly
- zná alespoň tři domácí nebo světové klavírní interprety
- chápe kulturní a společenskou důležitost hudebního vystoupení a podle toho se obléká a chová
- umí vysvětlit pojem „klavírní křídlo“

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová od bílé klávesy přes dvě oktávy v protipohybu (oběma rukama zvlášť)

Akord: tónický kvintakord tříhlasy s obraty oběma rukama zvlášť (k příslušné stupnici)

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 přednesová skladbička z paměti

Přiměřeně popíše rozdíl mezi klavírním křídlem a pianinem

3. ročník

Žák:

- ovládá prstokladový systém stupnic od černých kláves
- hraje mollové stupnice harmonické a melodické od bílých kláves

- hraje tříhlasý akord i od černých kláves harmonicky i rozloženě (legato, tenuto, staccato)
- skladby bude již rozlišovat minimálně na cvičné, polyfonní a ostatní přednes
- rozliší melodii od doprovodného hlasu
- zahraje jednoduchou skladbu (na úrovni 1. ročníku) z listu
- skladby, ve spolupráci s pedagogem, dokáže hrát se stylovým výrazem
- zná a zahraje jednoduché melodické ozdoby
- doprovodí oblíbenou melodii pomocí funkcí T-S-D
- používá pravý pedál jednoduchou periodou samostatně
- stručně pohovoří o uplatnění klavíru v hudbě

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová od černé klávesy přes dvě oktávy v protipohybu (oběma rukama dohromady)

1 mollová od bílé klávesy přes dvě oktávy v protipohybu (zvlášť)

Akord: k příslušným stupnicím tříhlasý tónický kvintakord s obraty (zvlášť nebo dohromady)

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 polyfonní skladbička + 1 přednesová skladbička odlišného charakteru (z nichž 1 z paměti)

Přiměřeně vysvětlí pojem „korepetice“

4. ročník

Žák:

- ovládá prstokladový systém stupnic hraných souběžně
- mollové stupnice hraje paralelní k durovým
- s přihlédnutím k velikosti ruky zvládne tónický čtyřhlasý akord s obraty
- u cvičné skladby umí určit technický problém, který etuda řeší
- při doprovodu melodie rozliší podle sluchu durovou a mollovou skladbu
- již dělí při výběru skladby na jednotlivé umělecké styly a s pomocí pedagoga je rozezná
- používá pravý pedál samostatně běžným rytmickým způsobem
- umí si v technicky přehledných místech samostatně vytvořit vyhovující prstoklad
- zvládne melodické ozdoby na delších notách
- u hry z listu je schopen sledovat i dynamická znaménka
- cítí rytmus partnera při čtyřruční hře
- zapojuje se do komorní a souborové hry

- zhodnotí výkon jiného žáka
- zná účelovou funkci klavírních pedálů

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová přes dvě oktávy souběžně (oběma rukama dohromady)

1 mollová od bílé klávesy přes dvě oktávy v protipohybu (zvlášť)

Akord: čtyřhlasý kvintakord s obraty souběžně (oběma rukama dohromady)

Etuda: 1 etuda (žák dokáže vysvětlit technický problém, který etuda řeší)

Přednes: 1 polyfonní skladba + 1 přednesová skladbička odlišného charakteru (z nichž 1 z paměti)

Stručně popíše funkci pravého klavírního pedálu

5. ročník

Žák:

- hraje durové a paralelní mollové stupnice v rozsahu 4 oktáv souběžně, čtyřhlasý akord s obraty dohromady souběžně
- hraje již delší cvičné skladby, kde dbá i na výraz a přednes
- samostatně procvičí technicky problémová místa různými způsoby dle rady pedagoga
- u polyfonních skladeb již samostatně rozpozná témata v jednotlivých hlasech a v přednesu je zdůrazní
- umí si při improvizaci vytvořit k jednoduché melodii i druhý hlas v podobě tercií a sext
- rozděluje již skladby 20 století na více žánrů
- podle potřeby používá levý pedál
- zahraje z listu jednoduchý doprovod
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, popřípadě doprovází zpěv nebo sólové nástroje
- porovná svůj interpretační výkon ve srovnání s výkonem jiného žáka, diskutuje o věci s učitelem nebo spolužáky
- pozná podle zvuku různé klávesové nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová přes čtyři oktávy souběžně (oběma rukama dohromady)

Akord: čtyřhlasý kvintakord s obraty souběžně k daným stupnicím

Etuda: 1 etuda přiměřené obtížnosti

Polyfonie: 1 skladbička

Přednes: 1 skladba z období klasicismu + 1 romantická nebo z období 20. – 21. století (z nichž jednu přednese z paměti)
Dle svých schopností popíše technický rozdíl mezi klavírem a cembalem.

6. ročník:

Žák:

- hraje stupnice kombinovaně od bílých kláves, akordy formou velkého rozkladu dohromady souběžně nebo kombinovaně
- zahraje zvlášť chromatickou stupnici
- hraje již delší etudy s důrazem i na výraz a přednes
- v barokní hudbě rozezná různé osobnosti a jednotlivá období tohoto slohu
- dokáže samostatně používat pravý pedál, a to i synkopicky
- zná základní hudební formy (písňová, menuet, pochod atd.)
- zahraje podle sluchu melodii i jemu neznámé jednoduché skladby
- orientuje se v akordových značkách
- tvoří uvědoměle tón na základě sluchové představy
- zvládne hru složitějšího rytmu pravou i levou rukou nezávisle
- je schopen konstruktivního sebehodnocení
- navštěvuje a hodnotí hudební produkce, diskutuje o nich s učitelem
- zná princip mechanismu kladívkového klavíru a jeho význam pro tvorbu tónu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová od bílé klávesy souběžně nebo kombinovaně

Akord: velký rozklad přes čtyři oktávy souběžně nebo kombinovaně

Etuda: 2 kratší etudy (z nichž každá řeší jiný technický problém)

Polyfonie: 1 skladba

Přednes: 1 skladba z období klasicismu + 1 skladba odlišného slohového období
(z nichž jednu zahraje z paměti)

Popíše technický proces úhozu kladívka na strunu.

7. ročník

Žák:

- hraje všechny durové i mollové stupnice kombinovaně přes 4 oktávy, velký rozklad kombinovaně přes 4 oktávy
- hraje chromatickou stupnici přes 4 oktávy souběžně
- zná dominantní septakord k dané tónině

- zahraje náročnější delší etudu v rychlejším tempu
- orientuje se v polyfonní skladbě a zvolit způsob interpretace
- orientuje se v sonátové hudební formě a nacvičí skladbu o více větách
- rozezná a interpretuje skladbu z období impresionismu
- korepetuje jiné nástroje, pěvecký sbor, hraje v orchestru
- doprovodí jednodušší píseň podle akordových značek
- hraje čtyřručně náročnější skladby
- navštíví se svým pedagogem vystoupení jiného interpreta a dokáže toto vystoupení podle svých schopností zhodnotit a rozebrat
- najde argumenty pro kritiku či obhajobu klavírní hry jiného žáka i své, diskutuje o tom s učitelem i jinými hudebníky
- umí stručně vysvětlit účel klavírního temperovaného ladění

Absolventské vystoupení:

Žák vystoupí veřejně, zahraje z paměti dvě skladby odlišného charakteru.

V komorním a souborovém obsazení zahraje alespoň jednu skladbu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová od bílé klávesy souběžně nebo kombinovaně

Akord: velký rozklad přes čtyři oktávy souběžně nebo kombinovaně

Etuda: 1 náročnější etuda

Polyfonie: 1 skladba

Přednes: 1 skladba z období klasicismu + 1 skladba odlišného slohového období
(z nichž jednu zahraje z paměti)

Stručně popíše rozdíl mezi přirozeným a temperovaným laděním.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice dur i moll a velký rozklad v kombinované formě, hraje chromatickou stupnici přes 4 oktávy souběžně nebo kombinovaně
- hraje dominantní septakordy s obraty, případně zmenšený septakord
- samostatně nacvičí delší náročnější etudu

- zná základy hudebních forem skladeb, které interpretuje
- zajímá se o klavírní hudbu v širších souvislostech, navštěvuje koncerty
- samostatně rozpozná nedostatky v interpretaci své i svých kolegů
- zná historii vývoje klavíru jako nástroje
- popíše hlavní rozdíly mezi interpretací skladeb různých slohů

3. - 4. ročník

Žák:

- je schopen korepetovat dětský pěvecký sbor a své mladší spolužáky
- zapojuje se do čtyřruční a souborové hry
- interpretuje náročnější skladby ze všech slohových období a dokáže je samostatně výrazově i technicky nastudovat a pracovat s nimi (pedagog zde působí spíše jako rádce a konzultant)
- při hře využívá všech osvojených výrazových prostředků
- na vystoupeních hraje veškerý přednes z paměti
- reprezentuje na úrovni svoji školu a osobnost
- samostatně vypracuje stručnou recenzi na klavírní koncert
- zná velikosti a typy různých klavírů, má přehled o světových výrobcích tohoto nástroje

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně student vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová kombinovaně

Akord: velký rozklad přes čtyři oktávy, dominantní septakord s obraty

Polyfonie: 1 skladba

Přednes: 2 skladby odlišného slohového období (z nichž jednu zahraje z paměti)

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku žák vystoupí veřejně, zahraje z paměti dvě skladby odlišného charakteru.

V komorním a souborovém obsazení zahraje alespoň jednu skladbu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová a paralelní mollová kombinovaně

Akord: velký rozklad přes čtyři oktávy, dominantní septakord s obraty

Etuda: 1 náročnější etuda

Polyfonie: 1 skladba

Přednes: 1 skladba z období klasicismu + 1 skladba odlišného slohového období
(z nichž jednu zahraje z paměti)

6.1.2.1.2 Studijní zaměření Hra na elektronické klávesové nástroje

Studium hry na elektronické klávesové nástroje je určeno především zájemcům o širokospektrý moderní hudební nástroj, který rozvíjí smysl pro kreativitu, rytmické cítění i cit pro instrumentaci. Během studia si žáci osvojí jak základy klavírní hry, tak základy práce s hudebně - produkčními programy na PC. V současné době je nejtypičtější využití této skupiny nástrojů v oblasti populární hudby, kde u žáka dochází i k pozitivní sociální interakci.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na el. kláves. nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- výuka probíhá individuálně nebo ve skupině maximálně čtyř žáků
- do předmětu komorní a souborová hra spadá i praxe žáka jako korepetitora sólového, komorního nebo sborového zpěvu. Předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci navrhuje učitel, schvaluje ředitelka).

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na elektronické klávesové nástroje

Přípravné studium

Žák:

- seznamuje se s nástrojem a jeho základní obsluhou
- opakuje si a aplikuje do praxe poznatky získané v kolektivní výuce PHV
- umí u nástroje správně sedět
- zná správné postavení rukou na klaviatuře
- orientuje se na klaviatuře
- poznává různé zvukové rejstříky nástroje
- zahraje jednoduchou píseň

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduchou píseň nebo skladbičku jednou rukou pětiprstovou technikou

1. ročník

Žák:

- využívá poznatky a dovednosti z PHV (pokud ho absolvoval)
- orientuje se na klávesnici
- čte noty v g- klíči
- zvládá podle svých možností různé druhy úhozů na klaviaturu (portamento, legato, staccato)
- hraje oběma rukama dohromady
- při hře s automatickým doprovodem užívá funkci INTRO – ENDING a doprovod v režimu SINGLE FINGER
- s pomocí učitele využívá při hře základní technické možnosti nástroje (např. metronom, jednoduchý rytmický doprovod)
- zná alespoň jednu známou osobnost hrající na EKN

Postupová zkouška:

Žák zahraje dvě jednoduché skladbičky s doprovodem SINGLE FINGER

2.ročník

Žák:

- hraje vybrané durové stupnice dohromady v protipohybu, ke stupnicím tónický kvintakord a obraty zvlášť

- hraje podklady a překlady
- hraje legato, portamento a staccato
- je schopen rozlišit a správně nastavit tempo hrané skladby
- umí reprodukovat jednoduchý rytmický zápis, orientuje se v taktu 2/4, 3/4, 4/4
- pojmenuje jednotlivé ovládací prvky nástroje
- používá větší škálu stylů a základní funkce automatického doprovodu
- doprovodí píseň pomocí základních harmonických funkcí
- stručně popíše nástroj, na který nejčastěji hraje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová od bílé klávesy přes dvě oktávy v protipohybu oběma rukama
zvlášť

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici zvlášť

Přednes: 2 skladby se střídavým doprovodem SINGLE FINGER

3. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny dosud získané návyky a dovednosti
- hraje vybrané durové stupnice dohromady v rovném pohybu i protipohybu, vybrané mollové stupnice pouze v rovném pohybu, tónický kvintakord s obraty dohromady
- používá techniku hry a nezávislost rukou při polyfonní hře
- čte notový zápis v g i f- klíči
- podle potřeby využívá při hře celý rozsah klaviatury
- ovládá hru akordů v režimu SINGLE FINGER a FINGERED a při hře přechází z jednoho režimu do druhého
- hraje skladby více žánrů z různých stylových období
- ovládá další akordové značky
- vnímá náladu skladby a podle individuálních schopností a v rámci možností nástroje je schopen ji při nácviu vybraných skladeb vyjádřit elementárními výrazovými prostředky (volba vhodných rejstříků, doprovodu, tempa)
- zná dominantní septakord
- doprovodí jednoduchou píseň pomocí základních harmonických funkcí
- rozdělí typy EKN podle počtu disponibilních kláves

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová stupnice přes dvě oktávy v protipohybu (dohromady)

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty (dohromady)

Přednes: 2 skladby se střídavým doprovodem SINGLE FINGER a FINGERED

Stručně popíše nástroj, na který absolvuje postupovou zkoušku.

4. ročník

Žák:

- hraje mollovou stupnici v protipohybu
- hraje složitější rytmické útvary
- hraje skladby různých stylových období (z oblasti klasické hudby i hudby populární)
- při hře využívá různé zvukové možnosti nástroje
- ovládá hru legato
- čte notový zápis v houslovém i basovém klíči
- v rámci možností nástroje samostatně pracuje s dynamikou
- zvládá složitější hru v automatickém režimu (FINGERED, INTRO, ENDING, FILL IN)
- je schopen souhry s jiným nástrojem
- hraje v souborovém seskupení
- zná hlavní světové výrobce EKN

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová v protipohybu (dohromady)

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k daným stupnicím (dohromady)

Přednes: 2 skladby s využitím funkcí INTRO a ENDING

Pozná typ a značku nástroje, na který absolvuje postupovou zkoušku

5. ročník

Žák:

- hraje technicky náročnější skladby
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- ovládá zásady registrace
- zahraje jednoduchou polyfonní skladbu
- hraje melodické ozdoby
- při hře používá pedál (podle pokynů učitele nebo podle zápisu)
- má povědomí o základních žánrech populární hudby, s pomocí učitele využívá své znalosti při tvorbě doprovodu k písním
- při tvorbě doprovodů používá i vedlejší kvintakordy
- aktivně pracuje v souboru
- určí, pro které druhy skladeb jsou EKN vhodné a pro které ne

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k daným stupnicím (dohromady)

Přednes: 2 skladby různého stylu s využitím více zvukových barev (registrů)

Určí známou skladbu, která je vhodná k úpravě pro EKN

6. ročník

Žák:

- k probíraným stupnicím hraje kadenci a využívá ji při samostatné tvorbě doprovodů
- samostatně tvoří doprovod podle akordových značek
- hraje akordy v režimu FINGERED
- využívá funkci TRANSPOSE při hře s nástrojem v jiném ladění
- ví, co je MIDI interface a k čemu se používá
- hraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- vnímá charakter hrané skladby, při hře dokáže pracovat s dynamikou, agogikou, výrazem
- má osvojeny návyky potřebné pro veřejné vystoupení
- pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- je schopen posoudit výkon svůj i svých spolužáků
- určí známé skladby, kde jsou EKN plně využity

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová (souběžně)

Akord: tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty k dané stupnici. kadence

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru s využitím možností ovládání nástroje

Zahraje jednoduchým způsobem (jednou rukou) motiv známé skladby, kde je možné identifikovat EKN v důležité úloze

7. ročník

Žák:

- využívá a propojuje všechny doposud získané dovednosti a návyky technické i výrazové
- při hře uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- využívá podle stupně své vyspělosti zvukových možností nástroje
- hraje durové i mollové stupnice přes 2 oktávy dohromady
- k probraným stupnicím hraje tónický kvintakord a obraty dohromady, hraje čtyřhlasý akord a velký rozklad

- při studiu vybraných přednesových skladeb pracuje samostatně
 - samostatně pracuje s funkcemi automatického doprovodu
 - interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů po technické, výrazové a obsahové stránce – využívá dynamiku, tempové rozlišení, vhodnou artikulaci, frázování, agogiku
 - hraje přiměřeně obtížné skladby z listu
-
- připravuje se na absolventské vystoupení
 - aktivně se zapojuje do hry v souboru nebo komorní hry
 - podle možností pracuje s hudebně - produkčními programy na PC
 - zná základní rozdíly mezi jednotlivými typy EKN – keyboardem, el. pianem a synthesizerem

Absolventské vystoupení:

Žák vystoupí veřejně, zahraje dvě náročnější skladby odlišného charakteru.

V komorním a souborovém obsazení zahraje alespoň jednu skladbu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty, dominantní septakord v základním tvaru, kadence

Přednes: 2 náročnější skladby různého charakteru s využitím naučených výrazových i technických dovedností

Stručně popíše uplatnění el. piana v hudební praxi.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá základní technické a výrazové prvky hry na klávesový nástroj a dále je rozvíjí
- hraje vybrané durové a mollové stupnice a vybrané akordy ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad
- hraje náročnější skladby různých stylových období
- hraje melodické ozdoby
- samostatně tvoří prstoklad skladeb
- podle možností pracuje na PC s využitím rozhraní MIDI interface
- zná moderní typy EKN – workstation a sampler

3. - 4. ročník

Žák:

- při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- zná technické možnosti svého nástroje, je obeznámen s pokročilejšími funkcemi a využívá je při hře
- podle svých schopností vytvoří na PC pomocí hudebně produkčního programu skladbu
- je schopen aktivního poslechu skladeb různých žánrů a dokáže přiměřenou formou vyjádřit názor na znějící hudbu
- hraje jednodušší skladby z listu
- projevuje samostatnost při výběru skladeb k interpretaci a profiluje se podle svého zájmu, přičemž využívá svých hudebních zkušeností, dovedností a návyků
- připravuje se na závěrečné absolventské vystoupení
- je schopen souhry s jiným nástrojem, dokáže doprovodit jiný nástroj nebo zpěv
- podle možností se aktivně účastní komorní nebo souborové hry
- zná některé principy umělé tvorby tónu

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová + 1 mollová přes 4 oktávy

Akord: velký rozklad kvintakordu k dané stupnici

Přednes: 2 skladby rozdílného charakteru v náročnější úpravě s využitím široké škály výrazových i technických prostředků

Stručně vysvětlí pojem workstation a určí jeho uplatnění v současné hudbě.

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku žák vystoupí veřejně, zahraje dvě skladby odlišného charakteru v náročnější úpravě s širokým využitím výrazových a technických prvků.

V komorním a souborovém obsazení zahraje alespoň jednu skladbu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová + 1 mollová přes 4 oktávy

Akord: velký rozklad kvintakordu k dané stupnici

Přednes: 2 skladby rozdílného charakteru v náročnější úpravě s využitím široké škály výrazových i technických prostředků

Vysvětlí rozdíl mezi syntetickým a samplovaným zvukem.

6.1.2.2 Vzdělávací zaměření Hra na dechové nástroje

6.1.2.2.1 Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Zobcová flétna je dřevěný dechový nástroj. Pochází z lidové píšťaly. Způsob tvoření tónu se podobá píšťalám varhan. Hráč fouká do zobce, kterým je vzduch přiváděn na hranu, o kterou se rozráží a rozvibruje se vzduchový sloupec v nástroji. Otvory navrtané v trubici hráč zakrývá a odkrývá, čímž reguluje výšku tónu. Zobcová flétna se uplatňuje především v renesančním a barokním repertoáru (tzv. staré hudbě). Během studia žák hraje na sopránovou a altovou zobcovou flétnu (případně na tenorovou a basovou).

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- předmět hra na zobcovou flétnu se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve, navrhuje učitel po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na zobcovou flétnu

Přípravné studium

Žák:

- dokáže sestavit nástroj
- umí nástroj správně uchopit
- učí se správně dýchat
- zahraje dle notového zápisu tóny h1, a1, g1
- ovládá základní údržbu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu tónů g1 – h1.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná části nástroje a ovládá jeho základní údržbu
- dbá na uvolněný postoj při hře
- správně drží nástroj
- procvičuje žeberně-brániční dýchání
- ovládá správné nasazení tónu
- používá tónový rozsah (c2 – c1)
- hraje nasazovaně a legato
- dokáže zahrát s doprovodem klavíru nebo ve dvojici s učitelem
- má povědomí o domácí přípravě

Postupová zkouška:

Stupnice: C dur

Etudy: 2 cvičení ze školy

Přednes: 1 skladbička (píseň), dle schopností žáka z paměti

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- dokáže vytvořit rovný tón
- umí pracovat s dechem a jazykem
- rozšiřuje tónový rozsah c1 – e1 (fis1, cis 1, hes1)
- seznamuje se s hrou legato a staccato
- orientuje se v notovém zápisu
- rozvíjí cit pro hudební frázi
- dokáže zahrát s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová v rozsahu jedné oktávy (dle možností žáka z paměti)

Akord: tónický kvintakord – velký rozklad k dané stupnici

Etudy: 1 cvičení ze školy

Přednes: 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladbička

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje při uvolněném postoji (domácí příprava)
- upevňuje správné návyky (nasazení a tvoření tónu)
- rozšiřuje tónový rozsah do a2
- ovládá hru legato, tenuto, staccato
- využívá tempová a dynamická označení
- rozvíjí pohyblivost prstů a jazyka
- dbá na kvalitu tónu
- dbá na správné frázování
- zahraje podle sluchu jednoduchou písničku
- podle svých možností hraje z paměti
- učí se samostatnosti
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: durová do 1# nebo 1b ve zvládnutelném rozsahu

Akord: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba s doprovodem (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti a správné návyky (postoj, držení nástroje, dýchání)
- ovládá tónový rozsah c1 – b2
- hraje stupnice durové do 3# a 3b, mollové do 1# a 1b
- interpretuje skladby z oblasti staré i moderní hudby

- jednodušší skladbičky zahraje z listu
- zahraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon
- dle fyzických možností a schopností hraje na altovou zobcovou flétnu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem klavíru (dle možností žáka zpaměti)

5. ročník

Žák:

- osvojil si základní dovednosti (postoj, držení nástroje, žebně- brániční dýchání, užívá artikulačních technik)
- pracuje s dynamikou, tempem, výrazem
- orientuje se v notovém zápisu
- ovládá celý rozsah hmatů na sopránovou zobcovou flétnu
- zahraje durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové do 2 # 2b kvintakordy s obraty k daným stupnicím
- hraje na altovou zobcovou flétnu (doporučuje učitel)
- umí zahrát technicky náročnější cvičení
- uvědoměle rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro hudební frázi
- zahraje jednodušší melodické ozdoby
- je schopen z listu zahrát skladbičku na úrovni 3. ročníku
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry
- dle fyzických dispozic a schopností hraje na tenorovou zobcovou flétnu

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová s # nebo b + 1 mollová

Akord:: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka zpaměti)

6. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit kultivovaný tón
- stupnice hraje v rychlejším tempu v rytmických a artikulačních obměnách
- hraje celý rozsah hmatů
- je schopen samostatně pracovat s rytmem, tempem, dynamikou, frázováním
- interpretuje skladby různých slohových období
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová do 4 # nebo 4 b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty a dominantní septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácviku absolventského repertoáru
- dbá na kvalitu tónu
- používá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b, kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy s obraty
- ovládá elementární transpozici
- hraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- hodnotí svůj výkon i výkony svých spolužáků
- pracuje v komorním nebo souborovém tělese

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období (dle možností hraje na různé typy zobcových fléten).

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 1 etuda nebo cvičení

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- uplatňuje dosud získané dovednosti
- orientuje se v notovém zápisu
- samostatně řeší technické problémy
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí (stará hudba, soudobá vážná hudba, etno, folk opd.)
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- dle možností se seznamuje s basovou zobcovou flétnou
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a umí jej zformulovat
- orientuje se v různých slohových obdobích
- spolupracuje s výběrem repertoáru na absolventské vystoupení

- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 1 etudy nebo cvičení

Přednes: 2 skladby stylově kontrastní (jedna z nich s doprovodem)

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (jedna z nich s doprovodem).
Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty k dané stupnici

Přednes: 2 skladby různých stylových období (jedna z nich s doprovodem)

6.1.2.2 Studijní zaměření Hra na flétnu

Příčná flétna je dechový dřevěný nástroj, který je tradičně zastoupen v symfonických, dechových i komorních orchestrech. Velké uplatnění má i v sólové hře všech hudebních žánrů.

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka: v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. Přejít na hru na příčnou flétnu rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel, schválí ředitelka.

Poznámka:

- předmět hra na flétnu se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci navrhuje učitel, schvaluje ředitelka

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na flétnu

Přípravné studium

Žák:

- dokáže sestavit nástroj
- umí nástroj správně uchopit
- učí se správně dýchat
- zahraje dle notového zápisu tóny h1, a1, g1
- ovládá základní údržbu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu tónů g1 – h1.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná části nástroje a ovládá jeho základní údržbu
- dbá na uvolněný postoj při hře
- správně drží nástroj
- ovládá správné nasazení tónu
- hraje tónová cvičení (dlouhé tóny ve zvládnutelném rozsahu)
- má povědomí o domácí přípravě

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení ze školy hry na flétnu.

2. ročník

Žák:

- ovládá správné tvoření tónu
- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- dokáže vytvořit rovný tón
- seznamuje se s hrou legato a staccato
- orientuje se v notovém zápisu
- rozvíjí cit pro hudební frázi
- dokáže zahrát s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová v rozsahu jedné oktávy

Akord: tónický kvintakord k dané stupnici v rozsahu jedné oktávy

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladba

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje při uvolněném postoji (domácí příprava)
- upevňuje správné návyky - nasazení a tvoření tónu (domácí příprava)
- rozšiřuje tónový rozsah
- prodlužuje délku výdechu pomocí dechových cvičení
- dbá na správné frázování
- zahraje podle sluchu jednoduchou písničku
- podle svých možností hraje z paměti
- učí se samostatnosti, soutěživosti
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 2 oktávy

Akord: tónický kvintakord k dané stupnici

Etuda: 2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba

4. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti a správné návyky (postoj, držení nástroje, dýchání)
- rozšiřuje tónový rozsah
- zlepšuje kvalitu tónu
- využívá dynamická znaménka
- dodržuje nádechy a fráze
- zahraje z listu jednodušší skladbičky
- zahraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová s # a 1 durová s b

Akord: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba

5. ročník

Žák:

- rozvíjí získané dovednosti
- zná celý rozsah hmatů
- zahraje durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové do 2 #
- umí zahrát technicky náročnější cvičení
- uvědoměle rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro hudební frázi
- dokáže udržet správné tempo skladby
- je schopen z listu zahrát skladbičku na úrovni 2. ročníku
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová s # nebo b + 1 mollová

Akord:: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- rozvíjí získané dovednosti
- hraje celý rozsah hmatů
- zdokonaluje technickou zručnost prstů
- dbá na správný rytmus a frázování
- hraje složitější rytmické útvary
- je schopen pracovat na skladbě samostatně
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová do 4 # nebo 4 b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty a dominantní septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácviku absolventského repertoáru
- dbá na kvalitu tónu
- používá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- ovládá elementární transpozici
- hraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti

- pracuje v komorním nebo souborovém tělese

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období.

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty k dané stupnici

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- uplatňuje doposud získané dovednosti
- orientuje se v notovém zápisu
- samostatně řeší technické problémy
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a umí jej zformulovat
- spolupracuje s výběrem repertoáru na absolventské vystoupení
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba podle technické vyspělosti žáka

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období.

Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty k dané stupnici

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

6.1.2.2.3 Studijní zaměření Hra na klarinet

Klarinet je nejdůležitější nástroj skupiny dřevěných dechových nástrojů nejen pro svou barvitost, ale i pro rozsah téměř čtyř oktáv. V hudební praxi se vyskytuje poměrně pozdě, přestože jeho prarodák má kořeny již v roce 2 500 před naším letopočtem. Je vhodný nejen k interpretaci zpěvných a lyrických partií, ale také v hudbě dramatického charakteru. Je nepostradatelný v hudbě komorní a souborové ve spojení s dechovými a smyčcovými nástroji.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na klarinet rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel, po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka
- předmět hra na klarinet se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků, navrhuje učitel předmětu po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, rozhoduje ředitelka
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na klarinet

Přípravné studium

Žák:

- dokáže sestavit nástroj
- umí nástroj správně uchopit
- učí se správně dýchat
- ovládá elementární nátlakové techniky
- ovládá základní údržbu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu pěti tónů.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná části nástroje, umí jej sestavit a rozložit, ovládá základní údržbu
- osvojuje si elementární údržbu plátku, za pomoci učitele zvládne nasazení plátku na hubičku
- dbá na uvolněný postoj při hře, na správné držení nástroje a polohu prstů
- procvičuje žeberně-brániční dýchání
- ovládá správné nasazení tónu (nátisk, postavení jazyka k nasazení a ukončení tónu)
- je schopen tvořit kvalitní tón přiměřeně svým možnostem
- zahraje stupnice durové do 1# a 1b
- hraje rytmické útvary v celých, půlových a čtvrtových notách
- zvládne hru unisono s učitelem
- má povědomí o domácí přípravě

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení ze školy hry na klarinet nebo 2 písničky.

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- ovládá hru nasazovaně, legato, staccato (rozsah e – a2)
- zahraje durové stupnice do 2# 2b, kvintakord k dané stupnici
- orientuje se v notovém zápisu
- rozliší základní dynamické odstíny (p, mf, f)
- zahraje jednoduchou skladbičku s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akord: tónický kvintakord v základním tvaru k dané stupnici

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladbička (dle schopností žáka z paměti)

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje při uvolněném postoji (domácí příprava)
- pracuje na zlepšování kvality tónu
- hraje legato, tenuto, staccato
- ovládá základní rytmické, dynamické a agogické prvky
- začíná s nácvikem přefukovaných tónů (h1 – g2)
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, kvintakordy s obraty k daným stupnicím
- hraje mollové stupnice do 2 #, kvintakordy s obraty
- dokáže zahrát jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti
- učí se samostatnosti
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová ve zvládnutelném rozsahu

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti a správné návyky (postoj, držení nástroje, dýchání)
- zlepšuje kvalitu tónu, dbá na techniku souhry prstů s jazykem
- rozšiřuje tónový rozsah (e – c3), zlepšuje ozev tónů v přechodovém rejstříku
- orientuje se v základních výrazových prostředcích (tempo, dynamika, agogika)
- dodržuje nádechy a fráze
- jednodušší skladbičky zahraje z listu
- zahraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici + velký rozklad

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

5. ročník

Žák:

- rozvíjí získané dovednosti
- dbá na tónovou kulturu, na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- zná celý rozsah hmatů
- zahrane durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové do 2 # a 2b, tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty (i v artikulacích)
- zvládá lehčí melodické ozdoby
- umí zahrát technicky náročnější cvičení
- uvědoměle rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro hudební frázi
- dokáže udržet správné tempo skladby
- je schopen z listu zahrát skladbičku na úrovni 2. ročníku
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje celý rozsah hmatů
- dokáže tvořit kultivovaný tón ve využívaném rozsahu nástroje
- zdokonaluje technickou zručnost prstů
- dbá na správný rytmus a frázování
- hraje složitější rytmické útvary
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b, kvintakordy s obraty a dominantní septakord v základním tvaru k daným stupnicím
- je schopen pracovat na skladbě samostatně

- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty a dominantní septakord v základním tvaru

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácvičce absolventského repertoáru
- dbá na kvalitu tónu
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b, kvintakordy s obraty, dominantní a zmenšené septakordy s obraty k daným stupnicím
- používá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- ovládá elementární transpozici
- hraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- pracuje v komorním nebo souborovém tělese

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období (dle možností jednu z nich z paměti).

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní a zmenšené septakordy s obraty

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit doposud získané dovednosti (technické, výrazové) v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu skladeb
- samostatně řeší technické problémy
- pracuje na intonační jistotě a sebekontrolě
- transponuje in C, in A
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b
- zahraje tónický kvintakord s obraty, dominantní i zmenšený septakord s obraty artikulační technikou
- osvojil si základy swingové artikulace dle svých schopností
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a umí jej zformulovat
- spolupracuje s výběrem repertoáru na absolventské vystoupení
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba podle technické vyspělosti žáka

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (podle možností žáka jednu z nich z paměti).

Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

6.1.2.2.4 Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon je jednoplátkový (dřevěný dechový nástroj) vyráběný převážně z mosazi. Původním záměrem Ad. Saxe bylo vytvořit nástroj vhodný pro vojenské orchestry. Jeho obliba stoupla s nástupem jazzu. V dnešní době je využíván hlavně v tanečních, swingových a jazzových kapelách. Uplatňuje se také v sólové a orchestrální klasické hudbě.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na saxofon rozhodne dle fyzických

možností a schopností žáka učitel po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka

- předmět hra na klarinet se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků, navrhuje učitel předmětu po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, rozhoduje ředitelka
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na saxofon

Přípravné studium

Žák:

- dokáže sestavit nástroj
- umí nástroj správně uchopit
- učí se správně dýchat
- ovládá elementární nátiskové techniky
- ovládá základní údržbu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu pěti tónů.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, umí jej sestavit a rozložit, ovládá základní údržbu
- osvojuje si elementární údržbu plátku, za pomoci učitele zvládne nasazení plátku na hubičku
- dbá na uvolněný postoj při hře, na správné držení nástroje a polohu prstů

- procvičuje žeberně-brániční dýchání
- ovládá správné nasazení tónu (nátisk, postavení jazyka k nasazení a ukončení tónu)
- je schopen tvořit kvalitní tón přiměřeně svým možnostem v rozsahu c1 - c2
- hraje rytmické útvary v celých, půlových a čtvrtových notách
- zvládne hru unisono s učitelem
- má povědomí o domácí přípravě

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení ze školy nebo 2 písničky.

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- ovládá hru legato a detache (rozsah c1 – g2)
- zahraje durové stupnice do 1# , 1b, kvintakord k dané stupnici
- orientuje se v notovém zápisu
- v daném rozsahu zahraje národní píseň z paměti
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akord: tónický kvintakord v základním tvaru k dané stupnici

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 skladba nebo jednoduchá skladbička (dle možností žáka z paměti)

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje při uvolněném postoji (domácí příprava)
- pracuje na zlepšování kvality tónu
- hraje legato, tenuto, staccato
- ovládá základní rytmické, dynamické a agogické prvky
- hraje v rozsahu c1 – c3

- hraje durové stupnice do 3# a 3b, kvintakordy s obraty k daným stupnicím
- hraje mollové stupnice do 2 #, kvintakordy s obraty
- dokáže zahrát jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti, jednoduchou píseň zahraje podle sluchu
- učí se samostatnosti
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová ve zvládnutelném rozsahu

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- upevňuje získané dovednosti a správné návyky (postoj, držení nástroje, dýchání)
- zlepšuje kvalitu tónu, dbá na techniku souhry prstů s jazykem
- rozšiřuje tónový rozsah, zlepšuje ozev tónů v přechodovém rejstříku
- orientuje se v základních výrazových prostředcích (tempo, dynamika, agogika)
- dodržuje nádechy a fráze
- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 2# a 2b, tříhlasý kvintakord
- jednodušší skladbičky zahraje z listu
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici + velký rozklad

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

5. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj při hře, držení nástroje
- dbá na tónovou kulturu, na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- prohlubuje techniku dýchání a souhry prstů s jazykem
- zná celý rozsah hmatů
- zahraje durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové do 2 # a 2b, tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty (i v artikulacích), dominantní a zmenšený septakord s obraty
- zvládá lehčí melodické ozdoby
- umí zahrát technicky náročnější cvičení
- uvědoměle rozvíjí rytmické a melodické cítění, smysl pro hudební frázi
- je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu (domácí příprava)
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord:: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty k dané stupnici, dominantní a zmenšený septakord s obraty

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

6. ročník

Žák:

- hraje celý rozsah hmatů
- dokáže tvořit kultivovaný tón ve využívaném rozsahu nástroje, osvojil si techniku nátiskového vibrata
- zdokonaluje technickou zručnost prstů
- dbá na správný rytmus a frázování
- hraje složitější rytmické útvary
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b, kvintakordy s obraty a dominantní septakord v základním tvaru k daným stupnicím
- je schopen pracovat na skladbě samostatně
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord v základním tvaru

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba, charakteristická pro hru na saxofon (dle možností žáka z paměti)

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácvičku absolventského repertoáru
- dbá na kvalitu tónu s použitím vibráta, zkvalitňuje ozev přefukovaných tónů
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b, kvintakordy s obraty, dominantní a zmenšené septakordy s obraty k daným stupnicím
- používá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- hraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- pracuje v komorním nebo souborovém tělese

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období (dle možností jednu z nich z paměti). Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní a zmenšené septakordy s obraty

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit doposud získané dovednosti (technické, výrazové) v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu skladeb
- samostatně řeší technické problémy
- pracuje na intonační jistotě a sebekontrolě
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností, samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu, podle svých možností hraje vibrato, glissando, growling, hraje alikvotní tóny
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b v rychlém tempu s frázováním a artikulační technikou
- zahraje tónický kvintakord s obraty, dominantní i zmenšený septakord s obraty artikulační technikou
- osvojil si základy swingové artikulace
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a umí jej zformulovat
- spolupracuje s výběrem repertoáru na absolventské vystoupení
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený

septakord k dané stupnici
 Etuda: 2 etudy odlišného charakteru
 Přednes: 1 skladba charakteristická pro hru na saxofon (podle technické vyspělosti žáka z paměti)

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby odlišného charakteru (podle možností žáka jednu z nich z paměti).
 Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová
 Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty
 Přednes: 1 skladba charakteristická pro hru na saxofon (podle technické vyspělosti studenta z paměti)

6.1.2.2.5 Studijní zaměření Hra na hoboj

Hoboj je dřevěný dechový nástroj, jehož tón vzniká pomocí strojku (dva třetinové plátky spojené na kovové trubičce). Využití krásného barvy tónu nástroje v podmínkách ZUŠ je při sólové a komorní hře, v dechovém orchestru. Povědomost o tomto nástroji je mezi žáky i veřejností malá, proto je zapotřebí, aby učitelé hru na hoboj propagovali.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na hoboj	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na hoboj rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka
- předmět hra na hoboj se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků (navrhuje učitel, rozhoduje ředitelka)
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve – navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem a jeho rodiči (zákonnými zástupci), schvaluje ředitelka.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na hoboj

Přípravné studium

Žák:

- dokáže sestavit nástroj
- umí nástroj správně uchopit
- zná základy správného dýchání
- ovládá elementární nátiskové techniky
- ovládá základní údržbu nástroje

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu pěti tónů.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje, umí jej sestavit a rozložit, ovládá základní údržbu
- osvojuje si elementární údržbu strojku
- ovládá uvolněný postoj při hře
- dokáže správně držet nástroj
- uplatňuje (přiměřeně ke svému věku) žeberně-brániční dýchání

- umí nasadit tón uvolněným nátiskem
- je schopen tvořit kvalitní tón přiměřeně svým možnostem v rozsahu c1 – g1
- hraje rytmické útvary v celých a půlových notách
- zvládne hru unisono s učitelem
- chápe důležitost domácí přípravy

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení ze školy nebo 2 písničky.

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- ovládá hru legato a tenuto (rozsah c1 – c2)
- zahraje durové stupnice do 1# , 1b, kvintakord k dané stupnici
- umí zahrát kratší notové hodnoty (čtvrt'ová a osminová nota)
- orientuje se v notovém zápisu
- v daném rozsahu zahraje národní píseň zpaměti
- zahraje jednoduchou skladbičku nebo píseň s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akord: tónický kvintakord v základním tvaru k dané stupnici

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 skladba nebo jednoduchá skladbička (dle možností žáka zpaměti)

3. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje při uvolněném postoji (domácí příprava)
- pracuje na zlepšování kvality tónu
- hraje legato, tenuto, staccato
- ovládá základní rytmické, dynamické a agogické prvky
- hraje v rozsahu c1 – g2
- hraje durové stupnice do 3# a 3b, kvintakordy s obraty k daným stupnicím

- hraje mollové stupnice do 2 #, kvintakordy s obraty
- dokáže zahrát jednoduchou skladbičku nebo píseň z paměti, jednoduchou píseň zahraje podle sluchu
- orientuje se v notovém zápisu
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová ve zvládnutelném rozsahu

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 cvičení nebo etudy

Přednes: 1 skladba (dle možností žáka z paměti)

4. ročník

Žák:

- zvládá manipulaci s nástrojem a se strojky
- uplatňuje základy hygieny při hře
- využívá získané dovednosti a správné návyky (postoj, držení nástroje, nátlak, nasazení tónu, dýchání)
- zlepšuje kvalitu tónu, dbá na techniku souhry prstů s jazykem
- rozšiřuje tónový rozsah, zlepšuje ozev tónů v přechodovém rejstříku
- orientuje se v základních výrazových prostředcích (tempo, dynamika, agogika)
- dodržuje nádechy a fráze
- hraje durové stupnice do 4# a 4b, mollové do 2# a 2b, tříhlasý kvintakord
- jednodušší skladbičky zahraje z listu
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici + velký rozklad

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

5. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj při hře, držení nástroje
- dbá na tónovou kulturu, na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- dokáže včas nasadit tón, uvolnit sevření nástroje
- ovládá techniku dýchání a souhru prstů
- zvládne rozsah od h po c3
- zahraje durové stupnice do 4 # a 4 b, mollové do 3 # a 3b, tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty (i v artikulacích), dominantní a zmenšený septakord s obraty
- zvládá lehčí melodické ozdoby
- umí zahrát technicky náročnější cvičení
- dokáže vést hudební hudební frázi
- interpretuje skladby různých stylových období
- je schopen samostatně nastudovat jednodušší skladbu (domácí příprava)
- hraje s klavírním doprovodem nebo doprovodem jiného nástroje
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord:: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty k dané stupnici, dominantní a zmenšený septakord v základním tvaru

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možností žáka z paměti)

6. ročník

Žák:

- je schopen rozvíjet kultivovanost svého hudebního projevu
- zvládá měkké nasazení tónu
- používá dynamiky a agogiky
- hraje celý rozsah hmatů od h po es3
- dokáže tvořit kultivovaný tón ve využívaném rozsahu nástroje, osvojil si techniku nátiskového vibrata
- zdokonaluje technickou zručnost prstů
- orientuje se v notovém zápisu (rytmus, frázování)
- ovládá durové a mollové stupnice do 4# a 4b, kvintakordy s obraty a dominantní septakord v základním tvaru k daným stupnicím
- je schopen pracovat na skladbě samostatně

- interpretuje skladby různých stylových období
- dokáže svůj výkon zhodnotit
- hraje s klavírním doprovodem nebo s doprovodem jiného nástroje
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord v základním tvaru

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru (každá řeší jiný technický problém)

Přednes: 1 přednesová skladba, charakteristická pro hru na saxofon (dle možností žáka z paměti)

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácviku absolventského repertoáru
- ovládá techniku dýchání
- hraje kvalitním tónem s čistým nasazením v celém zvládnutelném rozsahu, pozornost věnuje barvě a šířce tónu
- dokáže samostatně nastudovat skladbu s využitím výrazových prostředků
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b, kvintakordy s obraty, dominantní a zmenšené septakordy s obraty k daným stupnicím
- používá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- hraje z listu skladby na úrovni 4. ročníku
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti
- dokáže vyjádřit svůj názor po návštěvě koncertu nebo po poslechu skladby
- ovládá základní praktickou údržbu nástroje
- pracuje v komorním nebo souborovém tělese

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období (dle možností jednu z nich z paměti). Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní a zmenšené septakordy s obraty

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit doposud získané dovednosti (technické, výrazové) v celém rozsahu nástroje
- dokáže pomocí dechové techniky a nátlakové pohotovosti vyrovnávat barvu tónu ve všech polohách nástroje
- vyhledá a samostatně nastuduje skladbu
- orientuje se v notovém zápisu skladeb
- hledá svůj vlastní hudební výraz při studiu skladeb
- samostatně řeší technické problémy
- pracuje na intonační jistotě a sebekontrolě
- zná historii hoboje a jeho uplatnění ve skladbách různých stylových období
- má své vzory mezi současnými špičkovými hráči
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace
- svou hrou a chováním je vzorem mladším spolužákům

3. – 4. ročník

Žák:

- ovládá teoretické a praktické postupy při výrobě hobojevého strojku
- zná historii hoboje a jeho uplatnění ve skladbách různých stylových období a žánrů
- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků v celém rozsahu nástroje)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b v rychlém tempu s frázováním a artikulační technikou
- zahraje tónický kvintakord s obraty, dominantní i zmenšený septakord s obraty artikulační technikou

- je samostatný při výběru a studiu skladeb (řešení technických problémů a využití výrazových prostředků)
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a umí jej zformulovat
- spolupracuje s výběrem repertoáru na absolventské vystoupení
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba charakteristická pro hru na saxofon (podle technické vyspělosti žáka z paměti)

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby odlišného charakteru (podle možností žáka jednu z nich z paměti).

Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty

Přednes: 1 skladba charakteristická pro hru na saxofon (podle technické vyspělosti studenta z paměti)

6.1.2.2.6 Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka patří mezi dechové žesťové nástroje. Pro svůj jasný, zvukově vydatný tón a velký rozsah má využití prakticky ve všech žánrech (hudba klasická, jazz, pop, latinskoamerická hudba). Uplatňuje se jako sólový nástroj a nepostradatelná je v dechových a tanečních.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na trubku rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka
- předmět hra na trubku se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků (navrhuje učitel, rozhoduje ředitelka)
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na trubku

Přípravné studium

Žák:

- má chuť hrát na trubku
- umí si připravit nástroj ke hře
- vytvoří si základní nátlakové návyky

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení nebo písničku.

1. ročník

Žák:

- dále rozvíjí základní návyky získané v přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí správné dýchání žeberně-brániční, ovládá elementární dechová cvičení
- se učí držení nástroje a postoj při hře
- osvojuje správné nasazování nátrubku na rty
- ovládá základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

Postupová zkouška:

1 nátiskové cvičení

Etudy: 1 cvičení ze školy

Přednes: 2 jednoduché lidové písně (z nichž 1 z paměti dle schopností žáka)

2. ročník

Žák:

- ovládá základní údržbu nástroje
- rozvíjí nátiskové a dechové schopnosti
- provádí dechová cvičení
- zvládá dle svých schopností techniku a nátiskovou pohyblivost
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí techniku jazyka
- se učí hru portamento, legato a kombinace
- cvičí retní vazby – nátisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním
- orientuje se v notovém zápisu
- zahraje skladbičku s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

1 nátiskové cvičení

Stupnice: 1 durová

Akord: tónický kvintakord

Etudy: 1 cvičení + 1 etuda

Přednes: 1 přednesová skladbička s doprovodem

3. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje

- v dechových cvičeních zapojuje dech opřený o bránici
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly – nátisková cvičení
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- zvládá elementární hodnocení svého výkonu
- hraje z paměti jednoduché skladbičky

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akordy: tónický kvintakord

Etudy: 2 etudy nebo cvičení odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem

4. ročník

Žák:

- ovládá postoj, držení nástroje a dýchání
- dbá na kvalitu tónu
- je schopen provádět nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- zahraje synkopy, akcenty
- hraje z listu i z paměti
- tónické kvintakordy s obraty (čtyřhlasé) k daným stupnicím
- zahraje z paměti jednoduchou lidovou píseň
- zapojuje se do komorní a orchestrální hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice dur

Akord: tónický kvintakord s obraty

Etudy: 2 etudy

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem

5. ročník

Žák:

- má povědomost o domácí přípravě
- provádí dechová a nátisková cvičení
- dbá na kvalitu tónu
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách

- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- reaguje na základní dynamická označení (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- zahraje z listu jednoduchou skladbu na úrovni 2. ročníku
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty k daným stupnicím

Etudy: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba

6. ročník

Žák:

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení – alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu
- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- udržuje tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátiskové schopnosti
- hraje v souboru nebo orchestru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty, dominantní a zmenšený septakord

Etudy: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba s doprovodem klavíru

7. ročník

Žák

- si pěstuje a rozvíjí vědomosti o hudbě a svém nástroji
- neustále pracuje na kvalitě tónu
- provádí nátisková cvičení – alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- hraje v rychlejším tempu

- kombinuje legato a staccato
- hraje z listu i z paměti
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- umí využívat výrazově hudební prvky
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- rozšiřuje nátlakové schopnosti
- zvládá jednodušší transpozice z C do B
- umí zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

Absolventské vystoupení:

Zahraje dvě skladby různých stylových období (alespoň jednu s klavírním doprovodem).

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní a zmenšené septakordy s obraty

Přednes: 2 přednesové skladby odlišného stylového období

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů vyjádřit jej
- navazuje na dosavadní studium
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- pracuje na intonační čistotě
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- procvičuje staccato, učí se hru násobného staccato
- hraje z listu jednodušší skladby
- hraje z paměti
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků)
- je schopen samostatně nacvičit skladbu
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu

- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- spolupracuje s výběrem skladeb na absolventské vystoupení
- učí se hru násobného staccata – dvojitý a trojitý jazyk
- ovládá počátky transpozice – z C do B, Es do B
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru nebo orchestru

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba podle technické vyspělosti žáka s klavírním doprovodem

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (jednu z nich s klavírním doprovodem).

Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty

Přednes: 2 skladby odlišného stylového období (jedna z nich s klavírním doprovodem)

6.1.2.2.7 Studijní zaměření Hra na baskřídllovku

Baskřídllovka (eufonium) je křídlový žesťový nástroj laděný v B, náleží do skupiny tubových nástrojů. Konstrukcí se dělí na dva typy (od pohledu to však není zřejmé) – tenor a baryton (každý používá jinou notaci).

Nástroj má nepostradatelné uplatnění v orchestrální a komorní hře, zřídka se uplatňuje jako sólový nástroj.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na baskřídllovku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na baskřídllovku rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka
- předmět hra na baskřídllovku se v 1. – 3. ročníku I. stupně vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků (navrhuje učitel, rozhoduje ředitelka)
- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhuje učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na baskřídllovku

Přípravné studium

Žák:

- zná složení nástroje

- umí připravit nástroj ke hře
- dbá na správný postoj a držení nástroje při hře
- osvojuje si základy žeberně-bráničního dýchání
- seznámí se s tvořením tónu a jeho zakončením
- využívá dle svých schopností základní nátliskové návyky

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení v rozsahu pěti tónů

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- rozvíjí základní návyky získané přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- má zájem o hru na baskřídlovku
- dbá na správné držení těla a nástroje při hře
- procvičuje žeberně-brániční dýchání
- ovládá umístění nátrubku na rty
- má vytvořeny základy tvoření tónu
- hraje základní tóny (podle možností s využitím lidových písní).

Postupová zkouška:

Etudy: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladbička

2. ročník

Žák:

- dle svých schopností zvládá nátliskovou techniku, rozšiřuje tónový rozsah
- dbá na kvalitu tónu
- hraje nasazovaně, legato a staccato
- nacvičuje stupnice a akordy – pokud to dovoluje rozsah – pomalé tempo
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje jednoduché přednesové skladby nebo lidové písně

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akordy: tónický kvintakord k dané stupnici v základním tvaru

Etudy: 2 cvičení nebo etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 lidová píseň nebo skladbička

3. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu a lehkost tónu, rozšiřuje rozsah
- ovládá žeberně-brániční dýchání
- užívá základní tempová a dynamická označení
- zahraje stupnice a akordy podle dosaženého rozsahu v celých notách – pomalé tempo (tenuto a legato)
- zahraje z listu jednoduché rytmické útvary
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- zvládne hru s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová

Akordy: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici s obraty

Etudy: 2 cvičení nebo etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 lidová píseň nebo skladbička (s klavírním doprovodem)

4. ročník

Žák:

- má zafixovánu dechovou techniku
- zlepšuje kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku (omezuje tlak nátrubku na rty)
- rozšiřuje rozsah (dle svých schopností)
- orientuje se v notovém zápisu (transpozice)
- ovládá durové stupnice do 2 # a 2b, tónické kvintakordy s obraty (podle dosaženého rozsahu)
- zahraje z listu jednoduché rytmy – staccato, tenuto, legato (v pomalých tempech)
- ovládá dynamické rozlišení hry (p, mf, f, crescendo, decrescendo)
- hraje z paměti jednoduché skladbičky
- zapojuje se do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová nebo mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici s obraty (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení nebo etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

5. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj, držení nástroje a dýchání při hře
- je schopen rozpoznat kvalitu tónu
- zdokonaluje nátiskovou techniku a rozšiřuje rozsah
- zahraje durové stupnice do 3 #, 3b; mollové do 1# a 1b s tónickými kvintakordy s obraty
- hraje v basovém klíči (transpozice)
- zvládá samostatně pracovat s dynamikou
- je schopen nacvičit samostatně jednoduchou skladbičku
- jednodušší skladby zahraje z paměti
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- zahraje z listu složitější rytmy – staccato, tenuto, legato (v rychlejších tempech)
- aktivně pracuje v komorní a souborové hře

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová nebo mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici s obraty (v dosaženém rozsahu)

Etudy: 2 cvičení nebo etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem

6. ročník

Žák:

- zdokonaluje správné dechové návyky
- zlepšuje kvalitu tónu, pracuje na zdokonalování nátiskové techniky, rozšiřuje tónový rozsah
- zlepšuje a upevňuje intonační jistotu
- ovládá stupnice durové do 4# a 4 b, akordy v rychlejším tempu
- zvládá stupnice mollové do 2# a 2b s akordy
- zahraje dominantní (zmenšený) septakord k daným stupnicím v základním tvaru
- nacvičuje akordy podle dosaženého rozsahu, čtyřzvuk (do 4#, 4 b) – tenuto, legato
- ovládá frázování
- využívá dynamických a výrazových prostředků
- je schopen hry z paměti
- umí zhodnotit svůj výkon
- aktivně pracuje ve komorní a souborové hře

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty k dané stupnici s obraty (v dosaženém rozsahu)
+ dominantní nebo zmenšený septakord v základním tvaru k daným
stupnicím

Etudy: 2 cvičení nebo etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba s doprovodem (hra z paměti není podmínkou)

7. ročník

Žák:

- zohledňuje ušlechtilý a kultivovaný tón
- upevňuje intonační jistotu
- hraje durové a mollové stupnice do 4# a 4b a tónickými kvintakordy s obraty
- k daným stupnicím zahraje dominantní nebo zmenšené septakordy s obraty
- hraje v basovém klíči (ovládá transpozici)
- hraje (dle svých schopností) z paměti
- orientuje se v různých stylových obdobích
- připravuje se na absolventské vystoupení
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení
- je schopen hodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (alespoň jednu s klavírním doprovodem).

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty k dané stupnici + dominantní nebo
zmenšený septakord v základním tvaru k daným stupnicím

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru (jedna s doprovodem klavíru)

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na výsledky dřívějšího studia a doplňuje o nové učivo a poznatky
- pracuje samostatně na kvalitě tónu, zdokonaluje dechovou techniku

- dokáže uplatnit technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- je schopen sebekontroly, samostatně řeší technické problémy
- profiluje se podle svého zájmu, samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- zahraje náročnější skladbu z paměti
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje dovednosti z dřívějšího studia
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- dokáže uplatnit technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- je schopen sebekontroly, samostatně řeší technické problémy
- ovládá durové a mollové stupnice do 7# a 7b, tónický kvintakord čtyřhlasý a dominantní nebo zmenšený akord o obraty k daným stupnicím
- profiluje se podle svého zájmu, samostatně vyhledává a studuje nové skladby
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- zahraje náročnější skladbu z paměti
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně student vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený septakord k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 skladba podle technické vyspělosti žáka s klavírním doprovodem

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (jednu z nich s klavírním doprovodem).

Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud student není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty k daným stupnicím

Přednes: 2 skladby odlišného stylového období (jedna z nich s klaviérním doprovodem)

6.1.2.2.8 Studijní zaměření Hra na pozoun

Pozoun neboli trombón je jedním z nejstarších hudebních nástrojů vyrobených z kovu. Používá se nejen v orchestrech, ale i kvartetech, kvintetech, v jazzu a samozřejmě se uplatňuje i jako sólový nástroj, nejčastěji s doprovodem klavíru.

Používají se dva typy pozounů: snížcový (tahový) a ventilový.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- v přípravném studiu a prvních ročnících základního studia I. stupně hraje žák na zobcovou flétnu. O přechodu na hru na pozoun rozhodne dle fyzických možností a schopností žáka učitel po dohodě se žákem a jeho zákonnými zástupci, schválí ředitelka
- předmět hra na pozoun se v 1. – 3. ročníku I. stupně vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků (navrhne učitel, rozhoduje ředitelka)

- předmět komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve (navrhne učitel nástroje po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na pozoun

Přípravné studium

Žák:

- vyjmenuje složení nástroje
- umí připravit nástroj ke hře s pomocí učitele
- osvojuje si základy žeberně-bráničního dýchání
- osvojil si základy tvoření tónu (začátek, konec)
- využívá dle svých schopností základní nátlakové návyky

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduché cvičení.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- má zájem o hru na pozoun
- rozvíjí základní návyky získané přípravném studiu, pokud ho absolvoval
- se učí držení nástroje a postoj při hře
- si osvojuje správné nasazování nátrubku na rty
- ovládá dle svých fyzických předpokladů žeberně- brániční dýchání (provádí dechová cvičení)
- osvojuje si základy správného tvoření tónu ve rtech – tzv. bzučení
- přirozeně nasazuje tóny – poloha jazyka, vyslovování slabik „tá, tů, tý, tí“
- je schopen hry v celých, půlových a čtvrtových hodnotách

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 jednoduchá cvičení (písničky) ze školy.

2. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- rozvíjí nátliskové a dechové schopnosti
- rozšiřuje tónový rozsah
- nenásilným způsobem a vhodným výběrem cvičení a skladeb rozvíjí jazykovou techniku a nátliskovou pohyblivost
- zvládá hru portamento a legato
- cvičí retní vazby – nátlisková cvičení (legato i portamento)
- je schopen hry v celých, půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním.

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátliskové cvičení

Etuda: 1 cvičení (etuda) ze školy

Přednes: lidová píseň nebo jednoduchá skladbička

3. ročník

Žák:

- rozvíjí a prohlubuje prvky hudebnosti, technickou a výrazovou dovednost
- rozšiřuje tónový rozsah podle svých možností
- dbá na lehkost a uvolněnost od nádechu až po dokončení fráze
- posiluje obličejové svaly – nátlisková cvičení.
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- rozpozná kvalitu tvořeného tónu
- orientuje se v notovém zápisu
- hraje s doprovodem klavíru nebo jiného nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová (pokud to umožňuje dosažený rozsah), nebo 1 nátliskové cvičení

Akord: tónický kvintakord

Etuda: 2 cvičení (etudy) odlišného charakteru

Přednes: 1 lidová píseň nebo skladbička s klavírním doprovodem

4. ročník

Žák:

- se snaží o kvalitu tónu
- provádí nátlisková cvičení

- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- je schopen hry v rychlejším tempu
- orientuje se v notovém zápisu
- jednodušší cvičení zahraje z listu
- kombinuje legato a staccato
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- učí se synkopy a akcenty
- se seznamuje s rozdíly notace v basovém a houslovém klíči (transpozice)
- rozšiřuje nátiskové schopnosti podle svých možností
- zvládne stupnice dur do 2# , 2 b ; moll do 1# – akordy k daným stupnicím
- hraje v komorním nebo souborovém seskupení

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možnosti žáka z paměti) s klavírním doprovodem

5. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj a držení nástroje při hře
- pracuje se žeberně-bráničním dýcháním
- dbá na kvalitu tónu, nátisková cvičení
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbičku
- orientuje se v notovém zápisu, zahraje jednoduchou skladbičku z listu
- ovládá stupnice dur a moll do 2# a 2b, akordy k daným stupnicím
- procvičuje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- vydrží tóny i s dynamickým odstíněním (crescendo – decrescendo)
- je schopen hodnotit svůj výkon
- aktivně se zapojuje do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord tříhlasý s obraty k dané stupnici

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možnosti žáka z paměti) s klavírním doprovodem

6. ročník

Žák:

- rozvíjí vědomosti o hudbě a jeho nástroji
- rozlišuje měkké a ostré nasazení tónu
- provádí nátisková cvičení – alikvotní tóny
- procvičuje retní vazby v půlových a čtvrtových hodnotách
- pracuje na kvalitě tónu, je schopen jej rozlišit
- pracuje na tvorbě snižcového legata (retní už umí)
- ovládá stupnice dur a moll do 4# a 4b
- zahraje čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty k daným stupnicím + dominantní septakord v základním tvaru
- samostatně nacvičí jednoduchou skladbičku
- vystihne intonační čistotu, provádí frázování, reaguje na tempová a dynamická označení
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit a vyjádřit se k výkonu svému i svých spolužáků

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty k dané stupnici + dominantní nebo zmenšený septakord v základním tvaru

Etuda: 2 etudy odlišného charakteru

Přednes: 1 přednesová skladba (dle možnosti žáka z paměti) s klavírním doprovodem

7. ročník

Žák:

- dovednosti získané předchozím studiem využívá k nácvičování absolventského repertoáru
- má prohloubeny správné návyky dýchání
- zohledňuje kultivovaný tón v dynamice (pp – ff)
- zvládá tvorbu melodického frázování
- ovládá stupnice dur a moll do 4# a 4b v rychlejším tempu
- hraje tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty k daným stupnicím, dominantní + zmenšené septakordy s obraty
- orientuje se v přiměřeně obtížných skladbách různých stylů a žánrů
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení
- dokáže zhodnotit a vyjádřit se k výkonu svému i svých spolužáků

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (alespoň jednu s klavírním doprovodem).

Schopnost komorní nebo souborové hry předvede na veřejném vystoupení tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord čtyřhlasý s obraty k dané stupnici + dominantní nebo zmenšený septakord s obraty

Etuda: 1 etuda

Přednes: 2 skladby odlišného stylového období s doprovodem klavíru

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit doposud získané dovednosti (technické, výrazové)
- je schopen si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů vyjádřit jej
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností
- profiluje se podle svého zájmu a preferencí
- uplatňuje hudební paměť
- je schopen samostatně nastudovat skladbu
- aktivně pracuje v komorním nebo souborovém seskupení, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

3. - 4. ročník

Žák:

- uplatňuje získané dovednosti (plně využívá dynamických a výrazových prostředků)
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- je schopen samostatně nacvičit skladbu
- ovládá dur a moll stupnice do 7# a 7b s akordy a jejich obraty
- dokáže si vytvořit názor na interpretaci skladeb různých stylových období
- spolupracuje s výběrem skladeb na absolventské vystoupení
- hraje z listu i z paměti
- hraje v komorním souboru nebo orchestru, podílí se na tvorbě společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akord: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord s obraty + zmenšený

septakord k dané stupnici
 Etuda: 2 etudy odlišného charakteru
 Přednes: 1 skladba podle technické vyspělosti žáka s klavírním doprovodem

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje dvě skladby různých stylových období (jednu z nich s klavírním doprovodem).
 Schopnost komorní a souborové hry předvede na veřejném vystoupení hudebního tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud student není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová
 Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní septakord + zmenšený septakord s obraty k daným stupnicím
 Přednes: 2 skladby odlišného stylového období (jedna z nich s klavírním doprovodem)

6.1.2.3 Vzdělávací zaměření Hra na strunné nástroje

6.1.2.3.1 Studijní zaměření Hra na kytaru

Kytara je chápána jako universální hudební nástroj s širokým využitím jak pro klasickou, tak pro moderní hudbu a přitom je lehce přenosný. Dolní věková hranice není omezená, neboť se kytara, stejně jako smyčcové nástroje, vyrábí i ve zmenšeném provedení.

Během studia bude žák seznámen s různými způsoby hry pro různé hudební styly a bude příznivě formována jeho osobnost i v oblasti sociální komunikace.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- žáci s levorukou orientací budou mít možnost výuky „zrcadlovým“ způsobem na obrácený levoruký nástroj
- výuka probíhá individuální nebo skupinovou formou (maximálně dvou žáků)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na kytaru

Přípravné studium

Žák:

- samostatně uchopí nástroj a správně se k němu posadí
- zahraje jednoduchou melodii s využitím dvou strun a střídá i - m
- zopakuje podle sluchu jednoduchou melodii a rytmus
- rozezná základní délky not
- rozezná zvuk kytary od jiných nástrojů

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduchou lid. píseň s využitím dvou strun a střídáním i - m pravé ruky.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- zná notaci prázdných strun
- sedí správně u nástroje
- popíše nástroj, má představu o jeho využití v hudbě
- zná označení prstů pravé a levé ruky
- na melodických strunách hraje levou rukou v I. poloze
- hraje palcem pravé ruky samostatně na basových strunách
- zahraje tři jednoduché akordy bez notace

Postupová zkouška:

Žák zahraje dvě jednohlasé skladby

2.ročník

Žák:

- má správné postavení pravé a levé ruky
- hraje v I. poloze na všech strunách
- synchronizuje pravou a levou ruku
- hraje rozložený a složený dvojhlas
- hraje jednooktávovou stupnici
- dle svých možností interpretuje dvouhlasou skladbu
- zahraje jednoduchý tříhlasý akord z not, vícehlasý bez notace
- rozezná a pojmenuje velikosti kytar

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes jednu oktávu v I. poloze

Přednes: 1 nebo 2 skladbičky

Určí velikost svého nástroje

3. ročník

Žák:

- hraje ve II. poloze na melodických strunách
- pomocí jednoduchých akordů dokáže doprovodit píseň pomocí funkcí T-S-D
- je schopen souhry s dalším nástrojem
- zvládá malé barré
- rozlišuje dynamiku podle základních dyn. značek
- vcítí do interpretované skladby a projeví tak svoji hudebnost
- hraje mollové stupnice v rozsahu 1 oktávy
- hraje kadence dur (bez použití barré)
- hraje p-i-m-a prsty pravé ruky
- uvědomuje si význam pěstění nehtů na pravé ruce
- zahraje z paměti své oblíbené melodie
- naladí kytaru podle ladičky
- zná jméno alespoň jednoho renomovaného interpreta kytarové hudby

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová nebo mollová přes 3 oktávy s využitím II. polohy

Kadence: 1 durová nebo mollová (bez hmatu barré)

Přednes: 2 skladbičky odlišného charakteru

Znalost jména a oblasti působnosti alespoň jednoho renomovaného kytaristy

4. ročník

Žák:

- hraje ve III. a IV. poloze
- rozlišuje v pravé ruce 4 druhy úhozu a kombinuje je v kadencích
- hraje stupnice dur ve 2 oktávách
- hraje malé barré a využívá jej v kadencích
- hraje podle možností akordy podle značek
- zvládá základy vibrata
- má představu o historii vzniku kytary
- reprezentuje na přiměřené úrovni svůj nástroj, školu i osobnost

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 2 oktávy s využitím III. a IV. polohy

Kadence: Dur s využitím malého barré

Etudy: 1 - 2 etudy

Přednes: 2 rozdílné skladby

Žák uvede přibližně období vzniku kytary jako nástroje

5. ročník:

Žák

- rozlišuje odtažné a vzestupné legato
- hraje stupnice přes 3 oktávy
- v kadenci užívá již velké barré
- orientuje se v V. a VI. poloze
- rozlišuje základní tónové rejstříky - sul ponticello, sul tasto
- hraje podle možností přirozené flažolety, arpeggio, rasquado
- projevuje hudební představivost při studiu skladeb
- zná základní rozdíly mezi klasickou a westernovou kytarou

- realizuje se při komorní hře a v souboru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová nebo mollová přes 3 oktávy s využitím V. a VI. polohy

Kadence: příslušná ke stupnici

Etudy: 2 etudy různého zaměření

Přednes: 2 rozdílné přednesové skladby

Žák popíše základní rozdíly mezi klasickou a westernovou kytarou

6. ročník:

Žák

- nastudované skladby hraje dynamicky a s vhodnými výrazovými prostředky
- podle možností hraje z listu
- hraje ve vyšších polohách a správně pracuje levou rukou při jejich výměně
- zvládá náročnější techniku úhozu pravé ruky
- umí pěstovat nehty pravé ruky a použít je při úhozech
- samostatně nacvičí skladbu s přiměřeným přednesem
- zná základní rozdíly mezi šesti a dvanáctistrunnou kytarou
- podílí se s pedagogem na výběru repertoáru

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová typová přes 2 - 3 oktávy

Kadence: 1 durová a 1 mollová typová k příslušné stupnici

Etudy: 2 s rozdílným zaměřením

Přednes: 2 skladby rozdílného hudebního stylu

Žák popíše ladění dvanáctistrunné kytary

7. ročník

Žák

- podle svých schopností vytvoří vlastní doprovod

- využívá podle možností základy speciálních technik, jako např. tambora, tremollo, alzapúa apod.
- naladí nástroj podle ladičky i podle sluchu
- dokáže vyměnit jednotlivou prasklou strunu
- při hře využívá IX. polohu
- skladby interpretuje na určité přednesové a rytmické úrovni
- využívá základní melodické ozdoby
- dokáže samostatně vytvářet vlastní doprovody a zapisovat je do not nebo akordických značek
- zná hlavní rozdíly mezi akustickou a elektrickou kytarou
- dokáže ve spolupráci s pedagogem zhodnotit a rozebrat vystoupení jiného kytaristy

Absolventské vystoupení:

Žák na veřejném vystoupení zahraje z paměti dvě skladby odlišného charakteru.

Zahraje alespoň jednu skladbu v komorním a souborovém obsazení.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 dur a 1 moll typová ve 2 - 3 oktávách

Kadence: 1 dur a 1 moll příslušná ke hrané stupnici

Etudy: 2 etudy rozdílného zaměření

Přednes: 2 skladby z různých období (z paměti)

Žák uvede základní rozdíl mezi akustickou a elektrickou kytarou

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- zvládá a neustále zdokonaluje technickou úroveň hry
- používá různé způsoby hry úhozové ruky
- projevuje vlastní názor na interpretaci studovaných skladeb
- má přehled o hudebních formách interpretovaných skladeb
- plně si uvědomuje důležitost nehtů a dbá na jejich kvalitu
- je schopen improvizace pomocí akordových značek
- zná některé příbuzné strunné nástroje např. baskytaru, banjo apod.
- udržuje svůj nástroj naladěný a čistý, má přehled o kvalitě a stáří používaných strun

3. - 4. ročník

Žák:

- samostatně vybírá repertoár na svá vystoupení
- interpretuje skladby širokého repertoárového záběru
- využívá podle možností všechny techniky hry a úhozů
- sestaví vlastní doprovody pro melodie
- zná akordové značky a harmonické funkce
- zná ladění a způsob techniky hry u některých příbuzných strunných nástrojů
- má všeobecný přehled o české i světové kytarové literatuře
- zná renomované české i světové kytarové interprety
- vystupuje reprezentativně vzhledem ke svému věku a kulturní vyspělosti
- umí sám vyměnit všechny struny a podle svých možností seřizovat nástroj
- umí zacházet s kapodastrem a přeladovat struny

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová a 1 mollová typová 2 - 3 oktávy, jednohlasá

Kadence: 1 durová a 1 mollová typová, hraná k příslušné stupnici

Etudy: 2 etudy různého zaměření

Přednes: 2 skladby různého stylového období přiměřené obtížnosti (zpaměti)

Žák uvede způsob hry a ladění alespoň jednoho příbuzného strunného nástroje

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku žák vystoupí veřejně, zahraje zpaměti dvě skladby odlišného charakteru.

V komorním a souborovém obsazení zahraje alespoň jednu skladbu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 dur a 1 moll typová ve 2 - 3 oktávách

Kadence: 1 dur a 1 moll příslušná ke hrané stupnici

Etudy: 2 etudy rozdílného zaměření

Přednes: 2 skladby z různých období (z paměti)

Žák vede se členy komise dialog o zážitku z některého navštíveného koncertu.

6.1.2.3.2 Studijní zaměření Hra na elektrickou kytaru

Elektrická (dříve výstižněji nazývána elektrofonická) kytara je využívána především v jazzové a rockové hudbě jako doprovodný i sólový nástroj. Historie jeho běžného využití v různých seskupeních sahá na začátek 20. století. Od 50. let 20. století se el. kytara stala symbolem bluesové a rockové hudby a její vzhled i konstrukce se (až na některé extravagantní výjimky) v podstatě nemění.

Vzhledem k současným potřebám v komunikaci mezi kytaristy různého hudebního vzdělání budou žáci seznámeni i se zápisem kytarového partu pomocí tabulatury a bude příznivě formována jeho osobnost i v oblasti sociální komunikace.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- Žáci s levorukou orientací budou mít možnost výuky „zrcadlovým“ způsobem na obrácený levoruký nástroj
- výuka probíhá individuální nebo skupinovou formou (maximálně dvou žáků)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na elektrickou kytaru

Přípravné studium

(Žákům přípravného studia je doporučeno hrát na klasickou kytaru menší velikosti, nejlépe s kovovými strunami.)

Žák:

- rytmizuje říkadla, rozlišuje základní délky not
- vyjmenuje struny od první do šesté
- zahraje na 3 strunách zjednodušený G dur a C dur akord a doprovodit jimi národní píseň
- zahraje s využitím dvou strun melodii národní písně
- rozezná zvuk kytary od jiných nástrojů

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduchou lid. píseň s využitím dvou strun.

Základní studium I. stupně

1. ročník

(Žák může s ohledem na své fyzické předpoklady hrát již na elektrickou kytaru.)

Žák:

- umí s pomocí pedagoga zapojit el. kytaru do aparatury
- orientuje se v základních ovládacích prvcích el. kytary
- hraje v I. poloze na melodických strunách
- v pravé ruce střídá i - m, palcem hraje zatím prázdné basové struny
- hraje jednoduché skladbičky z paměti
- umí 3 zjednodušené akordy v duchu T - S - D
- vše hraje na el. kytáře zatím čistým „clean“ zvukem

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednohlasou skladbu z paměti, pomocí 2 - 3 zjednodušených akordů doprovodí národní píseň nebo říkadlo.

2.ročník

Žák:

- orientuje se v notaci I. a II. polohy na melodických strunách
- hraje stupnici C dur a G dur v první poloze
- hraje prsty pravé ruky p - i - m
- hraje trsátkem oběma směry, zatím vždy jen ne jedné struně
- hraje zjednodušené akordy podle značek
- zahraje podle not i podle sluchu trsátkem jednohlasý melodický rif
- zná jméno alespoň jednoho renomovaného interpreta kytarové hudby

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová 1 - 2 oktávy v I. - II. poloze

1 jednohlasá melodická skladba z not a jedna zpaměti, hraná prsty nebo trsátkem

Žák uvede alespoň jedno jméno kytarového interpreta

3. ročník

Žák:

- hraje na el. kytaru v sedě nebo ve stoje
- orientuje se ve III. a IV. poloze na melodických strunách
- zvládá notaci všech strun do pří slušné zvládnuté polohy
- dokáže hrát trsátkem oběma směry při střídání dvou strun
- používá malé barré při hře kadencí a akordů
- naladí kytaru podle ladičky

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 2 oktávy s využitím až IV. polohy

Kadence: 1 durová (bez barré)

Přednes: 1 skladba hraná prsty a 1 výrazová melodie nebo sólo, hrané trsátkem (zpaměti)

4. ročník

Žák:

- orientuje se v typech snímačů na el. kytarách (single, humbucker)
- hraje durové stupnice ve 3 oktávách
- hraje v V. - VI. poloze
- podle možností hraje akordy podle značek v plných verzích
- při hře se řídí základními dynamickými značkami

- vyměňuje polohy levé ruky plynule a uvolněně
- jeho hra působí vyrovnaně
- má představu o historii vzniku el. kytary
- častěji veřejně vystupuje, zejména v souhře s jinými nástroji

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 2 oktávy s využitím až VI. polohy

Kadence: 1 durová (bez barré)

Etudy: 1 etuda hraná prsty nebo trsátkem

Přednes: 1 skladba nebo píseň hraná prsty nebo trsátkem

Žák krátce pohovoří o vzniku el. kytary

5. ročník:

Žák:

- zná základní způsoby ovládání kombinace snímačů na jeho kytaru
- ve středním tempu hraje synchronizovaně
- hraje odtažné i vzestupné legato
- hraje v VII. poloze
- levou rukou používá na dlouhých tónech základní vibráto
- podle svých možností ovládá staccatto
- hraje přirozené flažolety
- hraje trsátkem rychlejší tóny oběma směry
- podle možností chápe obsah interpretovaných skladeb
- zná alespoň dva světové výrobce tohoto nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 3 oktávy s využitím až VII. polohy

Kadence: 1 durová s využitím malého barré

Etudy: 1 etuda hraná prsty nebo trsátkem

Přednes: 2 skladby nebo písně hrané prsty nebo trsátkem

Žák uvede dva legendární výrobce el. kytar

6. ročník:

Žák:

- při ovládání kytarové aparatury již rozlišuje čistý (clean) a zkreslený (overdrive) tón

- při hře zkresleného (overdrive) tónu využívá souzvuky složené z čistých intervalů (tzv. rockové kvinty a kvarty)
- hraje mollové stupnice
- podle možností hraje umělé flažolety
- orientuje se v tabulatuře
- hraje z listu jednoduché skladby
- drží správně trsátko a hraje uvolněnou pravou rukou
- orientuje se na hmatníku do IX. polohy
- používá malé barré v kadencích, vícehlasech a akordech
- při hře rozlišuje hudební styly a žánry
- rozezná jazzový a rockový styl kytarové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová přes 3 oktávy s využitím až IX. polohy

Kadence: příslušná durová a mollová s využitím malého barré

Etudy: 1 etuda hraná prsty nebo trsátkem

Přednes: 2 rozdílné skladby nebo písně hrané prsty nebo trsátkem

Žák uvede jméno jazzového a rockového kytaristy

7. ročník

Žák:

- umí si naladit nástroj podle ladičky i podle sluchu
- umí nastavit ovládací prvky kytarové aparatury podle druhu skladby, kterou hodlá interpretovat
- orientuje se v přídavných kytarových efektech (chorus, flanger apod.) a podle možností je umí využívat podle způsobu hry v interpretovaných skladbách
- dokáže hrát podle notace i akordických značek
- dokáže se naučit různé rify, sóla nebo skladby podle tabulatury
- ovládá hru v rockových dvojhmatech a trojhmatech (kvinty a kvarty)
- vytváří vlastní hudební doprovody pomocí zvládnutých technik
- realizuje se v hudebních komech i v orchestrech
- dokáže ve spolupráci s pedagogem rozebrat a zhodnotit výkony jiných kytaristů
- zná rozdíl mezi tranzistorovým a elektronkovým (lampovým) kytarovým zesilovačem
- vystupuje na reprezentativní úrovni příslušné jeho ročníku

Absolventské vystoupení:

Žák na veřejném vystoupení zahraje 2 skladby rozdílného stylu sólového charakteru v komorním nebo souborovém obsazení.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 dur a 1 moll typová ve 3 oktávách

Kadence: 1 dur a 1 moll příslušná ke hrané stupnici

Etudy: 1 etuda přiměřené náročnosti

Přednes: 2 skladby rozdílného stylu sólového charakteru (s živým nebo přednahrá-
ným doprovodem)

Žák uvede rozdíly mezi tranzistorovým a lampovým kyt. zesilovačem

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- vytváří samostatně sólové figury s využitím všech poloh
- podle možností v hraných pasážích samostatně utváří prstoklad a plynule přechází do vyšších poloh
- podle možností a znalostí dokáže improvizovat
- orientuje se v transpozičním pravítku
- cítí tempové a metrické změny
- používá analogové doplňující efekty (chorus, flanger, echo, distortion apod.)
- navštěvuje koncerty jiných kytaristů s jejich soubory a dokáže se akci zhodnotit a poučit se z ní

3. - 4. ročník

Žák:

- umí samostatně vybrat repertoár pro svou sólovou hru
- naučí se podle možností skladbu i podle sluchu
- dokáže zaznamenat poslechnuté pasáže do not nebo tabulatury
- orientuje se i v digitálních programovatelných multiefektech
- dokáže ocenit kvalitní nástroj a dobrou elektronkovou aparaturu
- je zvyklý na spolupráci s různými orchestrálními spoluhráči

- zná základy práce s hudebními počítačovými programy
- orientuje se v základech vícestopého nahrávání
- zná tuzemské i světové hráčské legendy na tento nástroj
- při vystupování působí jistě, vyrovnaně a nad věcí

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 durová a 1 mollová typová 3 oktávy, jednohlasá

Kadence: 1 durová a 1 mollová typová, hraná k příslušné stupnici

Etudy: 1 etuda přiměřené obtížnosti

Přednes: 2 skladby různého stylu s živým nebo přednahráním doprovodem

Žák pohovoří o dojmu z výkonu kytaristy na některém z navštívených koncertů.

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku žák vystoupí veřejně, zahraje z paměti dvě skladby sólového charakteru v komorním nebo souborovém obsazení.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová a 1 mollová typová 3 oktávy

Kadence: 1 durová a 1 mollová k příslušné stupnici

Etudy: 1 etuda

Přednes: 2 skladby různého stylového období s doprovodem

Žák krátce pohovoří o některé z legend hry na el. kytaru

6.1.2.3.3 Studijní zaměření Hra na baskytaru

Baskytara je ve své historii běžně používána od druhé poloviny 20. století, kdy původně především nahrazovala kontrabas v jazzových nebo tubu v dechových orchestrech, a to hlavně pro své nesporně menší rozměry. Postupem času a vývojem konstrukce nástroje i ozvučné aparatury se nástroj stává zvukově svébytným a v moderních souborech a orchestrech nepostradatelným tmelícím článkem těchto seskupení. Moderní technika hry na tento nástroj nabízí velmi širokou škálu využití v různých seskupeních napříč všemi hudebními styly a žánry a pomůže tak rozvíjet vývoj žáka i v oblasti sociální interakce.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- Žáci s levorukou orientací budou mít možnost výuky „zrcadlovým“ způsobem na obrácený levoruký nástroj
- výuka probíhá individuální nebo skupinovou formou (maximálně dvou žáků)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na basovou kytaru (baskytaru)

Přípravné studium

(Žákům přípravného studia je doporučeno využít jako učební pomůcku klasickou kytaru menší velikosti, nejlépe s kovovými strunami.)

Žák:

- dokáže popsat hlavní části nástroje
- zná notaci prázdných strun v basovém klíči
- identifikuje podle notace prázdné struny
- umí rytmizovat říkadla v notách základních délkových hodnot
- pozná svůj nástroj podle zvuku v hudební ukázce

Postupová zkouška:

Žák doprovodí na dvou tónech (prázdných strunách) národní píseň nebo říkadlo

Základní studium I. stupně

1. ročník

(Žákovi je doporučený nástroj s kratší menzurou a lehké konstrukce.)

Žák:

- zná funkci a využití nástroje v hudbě
- ovládá držení nástroje (vsedě)
- hraje levou rukou v I. poloze
- hraje pravou rukou i - m na prázdných strunách
- zná harmonické funkce T - S - D ve vztahu k prázdným strunám
- doprovodí podle not jednoduchou melodii

Postupová zkouška:

Doprovodí na prázdných strunách podle not nebo z paměti jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- hraje stupnici C a G dur přes 1 oktávu
- ovládá hru ve II. a III. poloze
- hraje jednoduchou basfiguru a umí ji z paměti aplikovat na ostatní struny
- rozlišuje základní dynamické rozdíly
- své dosavadní dovednosti realizuje v souhře s jinými nástroji
- prezentuje se na vystoupeních

Postupová zkouška:

Stupnice: C nebo G dur 1 - 2 oktávy v I. poloze

Etudy: 2 různé sólově zahrané jednoduché basfigury

Praktická hra: doprovodí na přiměřené úrovni skladbu hranou klavírem nebo jinými nástroji

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku do V. polohy
- hraje všechny durové stupnice přes 2 oktávy
- zvládá notaci v basovém klíči
- používá při hře i trsátko, správně jej drží
- rozlišuje dlouhé a krátké tóny (tenuto a staccato)
- řídí se dynamickými znaménky
- podle možností hraje i ve stoje
- jednoduché skladby hraje z listu
- zná alespoň jedno jméno známého baskytaristy

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová přes 2 oktávy s využitím až V. polohy, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 1 prstové cvičení nebo sled samostatných basfigur

Praktická hra: doprovodí skladbu s využitím dosud naučených technik

Uvede alespoň jedno jméno známého baskytaristy

4. ročník

Žák:

- hraje mollové stupnice přes 2 oktávy
- plynule se pohybuje až do VII. polohy
- pravou rukou již střídá prsty v rychlém tempu
- orientuje se v tabulturním zápisu
- hraje oběma rukama synchronizovaně
- naladí nástroj podle ladičky
- realizuje se v souboru a jeho hra působí plynule a jistě
- zná v obrysech historii vzniku tohoto nástroje

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 mollová přes 2 oktávy s využitím až VII. polohy, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 1 delší prstové cvičení z not nebo z paměti

Praktická hra: souhra s jiným nástrojem v přiměřeně náročné skladbě

Uvede v obrysech historii vzniku baskytary jako nástroje

5. ročník:

Žák

- využívá techniku hry pravé ruky prsty i trsátkem
- pohybuje se na hmatníku do IX. polohy
- umí samostatně zvolit podle charakteru skladby rytmus hry pravé ruky
- hraje z not přiměřeně obtížné rytmické útvary a kombinace
- podle možností hraje i ve stoje
- nastaví podle požadovaného zvuku ovládací prvky nástroje a aparatury
- samostatně pozná nedoladěnost nástroje a doladí jej
- v souboru je schopen hrát různé styly a žánry
- zná některé příbuzné strunné nástroje (el. kytaru, banjo, apod.)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová 1 mollová přes 2 oktávy s využitím až IX. polohy, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 1 - 2 prstové cvičení z not nebo z paměti hrané samostatně

Praktická hra: souhra s jiným nástrojem (klavírem, podehrávkou) ve dvou skladbách odlišného charakteru

Uvede některé příbuzné strunné nástroje

6. ročník:

Žák

- vyzná se v ovládacích prvcích nástroje i ozvučné aparatury
- odhadne předem způsob hry v připravované skladbě podle notového zápisu
- hraje v souboru způsobem, který působí kompaktně a vyrovnaně
- na hmatníku plynule a uvolněně zvládá až XII. polohu
- hraje rytmicky vyvrátě, nekolísá v tempu
- bez problémů zvládá široký repertoár v různých souborech
- zná alespoň dva světové výrobce baskytar

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová a 1 mollová přes 3 oktávy s využitím až XII. polohy, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 2 prstová cvičení různého zaměření hraná samostatně

Praktická hra: 2 náročnější skladby hrané v souhře s jiným nástrojem nebo podehrávkou

Uvede alespoň dva světové výrobce baskytar

7. ročník

Žák:

- dokáže ocenit kvalitní nástroj a kvalitní elektronkovou aparaturu a těchto předností kvantitativně využít
- se samozřejmostí střídá i během skladby různé hráčské techniky
- samostatně sestaví pomocí různých basfigur a pasáží vlastní doprovod ke studované skladbě
- naladí svůj nástroj podle ladičky i podle sluchu
- používá různé techniky pravé ruky, zná i základ palcové (slap) techniky
- umí si samostatně vytvořit prstoklad a využívat jej v přechodech do různých poloh
- umí transponovat jednodušší skladby
- samostatně se připraví na vystoupení, jak po technické, tak i po vzhledové a reprezentativní stránce
- zná rozdíly mezi tranzistorovým a lampovým (elektronkovým) zesilovačem

Absolventské vystoupení:

Žák na veřejném vystoupení zahraje 2 náročnější skladby rozdílného stylu v komorním nebo souborovém obsazení.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 dur a 1 moll ve 2 oktávách s využitím vyšších poloh, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 2 prstová cvičení různého zaměření hraná samostatně

Praktická hra: 2 náročnější skladby v souhře s jiným nástrojem nebo podehrávkou

Popíše hlavní rozdíl mezi tranzistorovým a lampovým zesilovačem.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- hraje se samozřejmostí různými technikami
- do výrazu studovaných skladeb promítá vlastní názor a osobnost
- hraje rytmicky přesně, ale ne strnule
- využívá základní přídavné analogové efekty (chorus, kompresor sustainer apod.)
- dokáže svoji hru vždy vhodně prosadit
- zná rozdíl mezi jazzovou, folkovou a rockovou hrou

3. - 4. ročník

Žák:

- hraje z listu i náročnější skladby
- střídá plynule a volnou rukou nižší a vyšší polohy
- střídá bez problémů osvojené způsoby úhozu pravé ruky
- využívá vhodné analogové i digitální efekty
- vyzná se v základech vícestopého nahrávání
- orientuje se v problematice bezpražcové baskytary
- ve skupinách a orchestrech je vnímán jako hudební osobnost

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku z praktické hry v hudební skupině nebo orchestru, kde dostane prostor se projevit i sólově

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku II. stupně žák vystoupí veřejně, zahraje v hudební skupině nebo orchestru dvě skladby rozlišného charakteru, kde dostane prostor projevit se i sólově.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 dur a 1 moll ve 2 oktávách s využitím vyšších poloh, příslušný rozložený kvintakord

Etudy: 2 prstová cvičení různého zaměření hraná samostatně

Praktická hra: 2 náročnější skladby v souhře s jiným nástrojem nebo podehrávkou

Pohovoří o dojmu z výkonu baskytaristy navštíveného koncertu

6.1.2.4 Vzdělávací zaměření Hra na bicí nástroje

6.1.2.4.1 Studijní zaměření Hra na bicí nástroje

Hra na bicí nástroje má velikou tradici, neboť tyto nástroje jsou v historii prokazatelně nástroji nejstaršími. Do dnešní doby zaznamenaly obrovský vývoj, jak v jejich konstrukci, tak ve využití. Do této skupiny patří i celá škála různých melodických nástrojů, též velmi využívaných ve všech žánrech i hudebních tělesech, kde kvalita hráče na bicí nástroje zpravidla ovlivňuje úroveň celého souboru. Žák zde dojde díky prostupnosti svého nástroje do různých seskupení všech oborů a žánrů též k rozvíjení své osobnosti i v oblasti sociální.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na bicí nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- žáci s levorukou orientací budou mít možnost výuky „zrcadlovým“ způsobem na obráceně sestavenou bicí soupravu

- předmět Komorní a souborová hra může žák navštěvovat i dříve po návrhu učitele a dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci (schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na bicí nástroje

Přípravné studium

Žák

- zná názvy bubnů a činelů v základní bicí soupravě
- drží paličky na buben v uvolněných rukách
- zahraje jednou rukou na zvonkohru jednoduchou melodii nebo říkadlo
- ví, co znamená rychle a pomalu

Postupová zkouška:

Žák oběma rukama doprovodí na malý buben říkadlo a zahraje jednou rukou na zvonkohru jednoduchou národní píseň.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- neztrácí zájem o hru na bicí nástroje
- vyjmenuje a popíše nástroje základní sady
- zná nejpoužívanější perkuse
- paličky drží přirozeně, paže má volné
- sedí rovně, nedělá zbytečné pohyby
- orientuje se ve dvoudobém, třídobém a čtyřdobém taktu
- hraje na zvonkohru jednohlasou melodii oběma rukama

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení pro malý buben a jednu národní píseň na zvonkohru oběma rukama jednohlasně.

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduché rytmické kombinace na bicí soupravu

- rozlišuje různé typy úderů na malý buben (jednoduchý, opakovaný, virbl apod.)
- hraje oběma dlaněmi jednoduché rytmy na konga nebo bonga
- podle schopností hraje rytmické úseky z paměti
- hraje na zvonkohru jednoduché skladby v terciích
- zapojuje se do souhry s jinými nástroji

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 cvičení pro malý buben, 1 jednoduché cvičení pro bicí soupravu a jednu národní píseň nebo populární melodii na zvonkohru oběma rukama s využitím dvojhlasu (tercií).

3. ročník

Žák:

- umí správně postavit nohu na pedál velkého bubnu
- zvládá hru na velký buben pedálem v půlových a čtvrtěových notách
- drží správným způsobem paličku při hře na velký buben rukou
- orientuje se v notaci celé základní bicí soupravy
- rytmické úseky doplní samostatně vymyšlenými jednoduchými breaky
- při hře na zvonkohru rozlišuje různé typy úhozu
- projevuje cit pro periodickou frázi (8 taktů, 16 taktů apod.)
- je schopen doprovodit jednoduchou skladbu z nahrávky
- má představu o rozdělení bicích nástrojů do jednotlivých skupin

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 přiměřená cvičení pro malý buben, 1 cvičení pro bicí soupravu nebo doprovod celé skladby s jiným nástrojem nebo podehrávkou a jednu skladbu na zvonkohru s využitím střídavého úhozu.

Žák určí základní skupiny bicích nástrojů

4. ročník

Žák:

- zvládá víření na malý buben
- podle schopností pracuje s hi-hat
- své dosavadní poznatky dokáže aplikovat v praktické orchestrální hře
- pozná podle rytmu a taktu skladby tanečního charakteru (polka, valčík, swing, rock'n'roll apod.)
- rytmicky nekomplikované skladby hraje z paměti
- vyzná se v uspořádání tónů na různých melodických bicích nástrojích (marimba, xylofon, vibrafon apod.)

- působí při hře vyrovnaně a sebejistě
- zná alespoň jedno jméno bubenické legendy

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 přiměřené etudy pro malý buben, 1 cvičení pro bicí soupravu a 1 přiměřenou skladbu na zvonkohru.

Uvede alespoň jedno jméno renomovaného bubeníka

5. ročník

Žák:

- dokáže vyměnit blánu a naladit buben
- hraje na malý buben přednes s náročnějšími technickými prvky
- umí plynule měnit tempo skladby
- samostatně cítí rytmické fráze
- využívá různých úderových technik při hře na všechny bubny
- rozezná různé druhy činelů, zná jejich zvuk a dokáže samostatně požit v danou chvíli ten nejvhodnější
- hraje na konga a bonga různými technikami úderů
- hraje na širší škálu perkusí
- v souboru zahraje jednodušší skladby z listu
- zná alespoň dva světové výrobce bicích nástrojů

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 náročnější etudy pro malý buben, 1 náročnější cvičení pro bicí soupravu a 2 různé skladby na zvonkohru doplující různé melodické nástroje.

Uvede alespoň dva světové výrobce bicích nástrojů

6. ročník

Žák:

- s pomocí pedagoga provádí náročnější údržbu bicích nástrojů včetně dobrušování korpusů bubnu, výměny blan, strunění malého bubnu apod.
- zná notaci tympánů a jejich využití (hru lze z části simulovat na tomy a flor tom)
- sám si upraví stavitelné prvky nástrojů ke své postavě
- podle schopností dokáže improvizovat a samostatně variovat
- projevuje pokročilou vzájemnou nezávislost rukou a nohou
- zvládá základy hry na celestu nebo klavír, který ji může suplovat
- zajímá se bubenické vzory, dokáže posoudit výkon jiného bubeníka

- zná druhy a výrobce paliček na bubny
- v souboru se stává spolehlivým článkem

Postupová zkouška:

Žák zahraje 2 náročnější etudy pro malý buben, 2 různá cvičení pro bicí soupravu a jednoduchou skladbu na klavír, suplující hru na celestu

Vysvětlí druh a použití různých bubnových paliček

7. ročník

Žák:

- zvládá komplikovanější skladby, kde se mění taktové signatury, tempo, dynamika apod.
- má zájem o novinky ve hře na bicí i v jejich konstrukci
- navštěvuje různá vystoupení, kde získává inspiraci pro svoji hru a schopnost porovnávat i konstruktivně kritizovat
- má všeobecný přehled o široké škále bicích nástrojů a její využití
- v souboru působí reprezentativně a důvěryhodně
- je schopen využít nabytých znalostí z celého I. stupně všech seskupení a orchestrech užívajících jakékoli bicí nástroje
- hra ho naplňuje a uspokojuje

Absolventské vystoupení:

Žák na veřejném vystoupení doprovodí soubor ve dvou náročnějších skladbách rozdílného stylu, kde aplikuje přiměřeně náročné sólo na dva různé bicí nástroje.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)
2 náročné etudy na malý buben, 2 různá cvičení na bicí soupravu využívající rozličné kombinace rytmů i užitých nástrojů

Pohovoří o výkonu bubeníka na navštíveném koncertu

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- naučí se svůj orchestrální part jak z not, tak z přiložené nahrávky
- umí přeladovat bubny podle potřeby vzhledem k hranému stylu a žánru
- nebrání se novým poznatkům vedoucím k jeho zdokonalení
- rozlišuje různé perkusní nástroje podle etnického původu
- umí stylově využívat správný nástroj pro správný okamžik
- má celkový přehled o svém oboru v širokých souvislostech
- zná v obrysech historii vzniku a vývoje bicích nástrojů

3. - 4. ročník

Žák:

- prokazuje velkou univerzálnost (může ovšem svobodně projevit určitou vyhraněnost pro jeden nástroj nebo skupinu nástrojů)
- dokáže překvapit rozličnými technicky náročnými a zajímavými prvky ve své hře
- má přehled v ladění, notaci a užití všech bicích nástrojů, se kterými se během studia seznámil
- má přehled o novinkách v technice bubenické hry
- jeho hra je vyrovnaná, přesná a umělecky hodnotná
- je žádaným a oblíbeným hráčem hudebních skupin a orchestrů

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku z praktické hry v hudební skupině nebo orchestru, kde dostane prostor projevit se v přiměřeně náročných sólech.

V obrysech nastíní historii bicích nástrojů.

Absolventské vystoupení:

Na konci 4. ročníku základního studia II. stupně žák vystoupí veřejně, zahraje v hudební skupině nebo orchestru dvě skladby rozlišného charakteru, kde dostane prostor projevit se i v samostatně sestaveném sólovém partu.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Zahraje 2 náročné etudy na malý buben, 2 různá cvičení na bicí soupravu využívající rozličné kombinace rytmů i užitých nástrojů.

Pohovoří o novince v technice bubnové hry, která ho v poslední době zaujala.

6.1.2.5 Vzdělávací zaměření Pěvecká hlasová výchova a zpěv

6.1.2.5.1 Studijní zaměření Sólový zpěv

Zpěv je od nepaměti nejpřirozenějším hudebním projevem člověka. Zpěvnost je měřítkem hudebnosti národa a bohatství lidových písní je základem jeho hudební kultury. Kultivovaný pěvecký projev je nejvýraznějším a nejúčinnějším hudebním vyjadřovacím prostředkem. Zpěv by se měl pěstovat od útlého věku, protože v člověku probouzí lásku k hudbě i k sobě samému.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní zpěv				1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*	1*
Sborový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	3	3	3	3-4	3-4	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3	2-3

Vysvětlivky: předmět označený * je volitelný

Poznámka:

- předmět sólový zpěv se v 1. – 3. ročníku vyučuje formou individuální nebo skupinové výuky maximálně dvou žáků
- součástí výuky sólového zpěvu je zpěv s korepeticí (I. stupeň :1. – 3. ročník 9 žáků na hodinu, 4. – 6. ročník 5 žáků na hodinu, 7. ročník 2 žáci na hodinu; II. stupeň: 1. - 4. ročník 1 žák na půl vyučovací hodiny)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sólový zpěv

Přípravná výuka zpěvu

Žák:

- osvojuje si správné a přirozené držení těla
- zvládá klidné přirozené dýchání
- procvičuje správnou výslovnost

- zpívá ve střední hlasové poloze do 5 tónů
- ovládá jednoduchá intonační cvičení
- zazpívá lidovou píseň z paměti

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- dle svých schopností zvládá správné, uvolněné držení těla
- pracuje na základech klidného a hlubokého dýchání na bránici
- procvičuje uvolňování brady
- dbá na správnou výslovnost
- ovládá jednoduchá intonační cvičení v rozsahu 5 – 6 tónů v přirozené síle
- ovládá zpěv brumendo
- dokáže zazpívat píseň z paměti

Postupová zkouška:

Přednes dvou písní odlišného charakteru a tempa z paměti (1 píseň lidová + 1 dětská umělá píseň).

2. ročník

Žák:

- dbá na správné a přirozené držení těla
- správně dýchá na bránici
- zvukově spojuje vyrovnává vokály
- navozuje hlavový tón
- přirozeně ovládá mluvidla (polohu jazyka)
- ovládá intonační cvičení do oktávy (dle svých možností)
- hudební představu spojuje s notovým zápisem
- zpívá z paměti na základě porozumění textu

Postupová zkouška:

Přednes dvou písní odlišného charakteru z paměti (1 píseň lidová + 1 umělá).

3. ročník

Žák:

- ovládá správné a uvolněné držení těla
- klidně dýchá na bránici
- spojuje a vyrovnává vokály při zachování zásad správné pěvecké výslovnosti
- zdokonaluje zpěv kantilény
- zpívá základní dynamikou (p, mf, crescendo, decrescendo)
- zpívá rozložený kvintakord dur i moll (do kvinty)
- zpívá melodicky obohacená hlasová cvičení
- procvičuje výrazové vyjádření písně
- ovládá rytmicizaci a melodizaci jednoduchých říkadel
- zpívá z paměti
- zpívá na interních nebo veřejných vystoupeních

Postupová zkouška:

Zvládnutí studijních problémů žák prokáže na přednesu dvou písní odlišného charakteru z paměti (1 píseň lidová + 1 umělá).

4. ročník

Žák:

- zdokonaluje žeberně brániční dýchání
- uvědoměle buduje dechovou oporu
- spojuje a vyrovnává vokály
- zdokonaluje zpěv kantilény
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu dur i moll oktávy (vzestupně i sestupně)
- dokáže nastudovat více písní z paměti
- vystupuje na třídních besídkách a žákovských koncertech
- zapojuje se komorního nebo sborového zpěvu

Postupová zkouška:

Zvládnutí studijních problémů žák prokáže na přednesu dvou písní odlišného charakteru z paměti (1 píseň lidová + 1 umělá) s klavírním doprovodem.

5. ročník

Žák:

- opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- uvědoměle buduje dechovou oporu

- vyrovnává vokály v celé své hlasové poloze
- umí měkce nasadit tón
- zpívá cvičení k předcházení mutačních šelestů
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu jedné oktávy, rozložený kvintakord dur i moll
- plynule rozvíjí kantilénu
- umí přiměřeně ke svému věku výrazově vyjádřit charakter písně
- vystupuje na interních a veřejných vystoupeních
- učí se hodnotit výkon svůj i svých spolužáků
- dochází do výuky komorního nebo sborového zpěvu

Postupová zkouška:

Zvládnutí studijních problému žák prokáže na přednesu dvou písní odlišného charakteru z paměti (1 píseň lidová + 1 umělá) s klavírním doprovodem.

Schopnost vícehlasého zpěvu prokáže veřejným vystoupením komorního seskupení nebo pěveckého sboru.

6. ročník

Žák:

- opakuje a zdokonaluje dosud probrané studijní problémy
- zdokonaluje dechovou oporu (nacvičuje zpěv staccato, odsazení na témže dechu)
- připravuje zpěv mezza di voce (dle možností a schopností žáka)
- vyrovnává hlas v celém svém rozsahu
- rozvíjí plynulou kantilénu a prodlužuje dechové fráze
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy (stupnice dur i moll, rozložený kvintakord dur i moll)
- vědomě čte notový zápis
- umí přiměřeně ke svému věku a temperamentu výrazově vyjádřit píseň
- ovládá základní hygienické hlasové návyky
- dokáže zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Zvládnutí studijních problému žák prokáže na přednesu dvou písní odlišného charakteru z paměti (1 píseň lidová + 1 umělá) s klavírním doprovodem.

Schopnost vícehlasého zpěvu prokáže veřejným vystoupením komorního seskupení nebo pěveckého sboru.

7. ročník

Žák:

- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu, zásady správné artikulace
- vyrovnává hlasové rejstříky, dbá na zachování lehkosti a přirozenosti hlasu
- zpívá náročnější hlasová cvičení (vzhledem k možným problémům mutace)
- umí přiměřeně ke svému věku výrazově vyjádřit písně různých stylů a žánrů
- dokáže samostatně dle notového zápisu nacvičit libovolnou skladbu
- používá kultivovaná gesta a mimiku
- dochází do výuky komorního nebo sborového zpěvu
- orientuje se v základních dílech lidové a umělé tvorby

Absolventské vystoupení:

Žák přednese tři písně (z toho 1 lidová) odlišného charakteru.

Schopnost vícehlasého zpěvu prokáže veřejným vystoupením komorního seskupení nebo pěveckého sboru.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen zpívat veřejně)

Hlasové cvičení v rozsahu oktávy (s transpozicemi dle hlasového rozsahu), zazpívá 1 vokalizu, 1 lidovou píseň v náročnější úpravě, 1 umělou píseň.

Schopnost vícehlasého zpěvu prokáže veřejným vystoupením komorního seskupení nebo pěveckého sboru.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- navazuje na dovednosti získané během studia v I. stupni
- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu
- kultivuje tvoření tónu a rozšiřuje hlasový rozsah
- umí zpívat plynulou kantilénu a dodržovat fráze
- orientuje se v hudebním zápisu a textu
- je schopen vyjádřit svůj názor při studiu a výrazovým vyjádřením písní
- studuje jednodušší árie

- studuje písňovou literaturu různých slohových období, žánrů a skladatelů
- zaměřuje se dle své volby na studium konkrétního žánru
- umí hodnotit poslouchanou vokální a vokálně instrumentální hudbu
- ovládá zpěv dvojhlasu a vícehlas
- dochází do výuky komorního nebo sborového zpěvu
- podílí se na přípravě společných vystoupení

3. - 4. ročník

Žák:

- ovládá pěveckou techniku (správná artikulace, měkké nasazení tónu, legato, mensa div oce)
- ovládá dechovou techniku (žeborně-brániční)
- uplatňuje zásady hlasové hygieny
- používá pěvecké návyky k výrazovému rozlišení interpretovaných skladeb
- dokáže kultivovaně interpretovat náročnější a rozsáhlejší vokální díla různých slohových období
- orientuje se v základních dílech písňové tvorby (umělé i lidové) a operní tvorby
- je vnímavým posluchačem hudby

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku. Zazpívá 1 solféž, 1 lidovou píseň v náročnější úpravě, 2 umělé písně různých stylových období.

Absolventské vystoupení:

Žák přednese jednu lidovou píseň v náročnější úpravě, dvě umělé písně odlišného charakteru (klasická, barokní).

Schopnost vícehlasého zpěvu prokáže veřejným vystoupením komorního seskupení nebo pěveckého sboru.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen zpívat veřejně).

Hlasové cvičení v rozsahu oktávy (s transpozicemi dle hlasového rozsahu), zazpívá 1 vokalizaci, 1 lidovou píseň v náročnější úpravě, 2 umělé písně různých stylových období.

6.1.2.5.2 Studijní zaměření Sborový zpěv

Zpěv ve sboru je založen na přirozeném pěveckém projevu. Rozvíjí přirozenou muzikálnost žáka, který získá základní pěvecké dovednosti (dechová technika, intonace, rytmus, výslovnost, tvoření tónu). Žáci se naučí zodpovědnosti za společné dílo, spolupráci a toleranci k ostatním dětem. Je rozvíjena jejich schopnost reagovat, učí se kolegiální kázni, která vede ke společnému výsledku, při které však není potlačována žákova individuální schopnost a dovednost.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Komorní zpěv								1*	1*	1*	1*
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	3	3	3	3	3	2	2	2-3	2-3	2-3	2-3

Vysvětlivka: předmět označený * je nepovinný

Poznámka:

- velikost a obsazení pěveckého sboru se řídí podmínkami školy, počtem žáků a dosažené úrovně jejich dovedností, organizačně spojujeme výuku I. a II. stupně do jedné skupiny (navrhuje učitel, schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Sborový zpěv

Základní studium I. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- učí se dodržovat zásady hlasové výchovy a hlasové hygieny
- dodržuje správný pěvecký postoj
- ovládá klidné, hluboké dýchání
- rozezpívá se na jednom tónu a zazpívá sestupné, později i vzestupné melodie
- zpívá ve svém hlasovém rozsahu
- používá měkký hlavový rejstřík

- ovládá zpěv legato a staccato
- používá základní dynamiku (p, mf)
- používá správnou výslovnost
- reaguje na gesta dirigenta
- umí zpívat prodlevy v jednom hlase
- zpívá v unisonu, jednoduchém dvojhlasu a kánonu
- umí se podřídit potřebám kolektivu a podílí se na vytváření atmosféry tolerance a přátelství
- spolupracuje s ostatními zpěváky

3. - 4. ročník

Žák:

- dodržuje správný pěvecký postoj
- používá žeberně-brániční dech, volný krk
- kultivovaně využívá svůj hlas v celém rozsahu
- používá hlavový rejstřík
- je schopen dodržovat zásady hlasové výchovy a hlasové hygieny
- dokáže intonovat dvouhlasé písně s doprovodem
- orientuje se ve svém partu
- reaguje na gesta a požadavky dirigenta
- používá osvojené dovednosti z hudební teorie
- je schopen samostatného čistého zpěvu písně s doprovodem
- je platným členem kolektivu, svým chováním přispívá k tvůrčí a přátelské atmosféře

5. - 6. ročník

Žák:

- ovládá základní pěvecké návyky
- je schopen zazpívat delší fráze na základě zvládnutého žeberně-bráničního dýchání
- ovládá pěveckou techniku (správná artikulace, měkké nasazení tónu, legato, staccato)
- řídí se zásadami pěvecké hygieny
- je schopen vícehlasého zpěvu, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- dokáže vícehlasá díla interpretovat z paměti
- orientuje se ve sborové partituře
- dokáže výrazově rozlišit interpretované skladby vzhledem ke stalovým obdobím

- reaguje na dirigentská gesta
- je vnímavým interpretem a posluchačem hudby
- dokáže zformulovat svůj názor na sborovou skladbu
- v kolektivu přispívá k tvůrčí atmosféře, pomáhá mladším zpěvákům

7. ročník

Žák:

- ovládá dechovou techniku, měkké nasazení tónu, zásady správné artikulace a hlasové kultury
- kultivovaně používá rozšířený hlasový rozsah a osvojuje si zpěv při vyrovnaných hlasových rejstřících
- používá legato, umí interpretovat hudební frázi a kantilénu
- pracuje s větším rozsahem dynamiky
- bezprostředně reaguje na dirigentské gesto
- orientuje se v náročnějších sborových skladbách, udrží se ve svém hlase při zpěvu vícehlasých skladeb
- ovládá vhodnou interpretaci skladeb různých stylových období
- rozpozná hudební ukázky stěžejní sborové tvorby
- podílí se na výběru repertoáru svého absolventského vystoupení
- má zodpovědnost za společné dílo
- je vnímavým interpretem a posluchačem hudby

Postupové zkoušky:

Na konci 1. – 6. ročníku základního studia I. stupně žák vykoná postupovou zkoušku veřejným vystoupením pěveckého sboru.

Absolventské vystoupení:

Dovednosti získané studiem I. stupně žák prokáže na veřejném vystoupení pěveckého sboru.

Základní studium II. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- ovládá pěveckou techniku (správná artikulace, měkké nasazení tónu, legato, messa di voce)
- ovládá dechovou techniku (žebně-brániční dýchání)
- uvědoměle se řídí zásadami hlasové hygieny
- samostatně se orientuje v notovém zápisu
- vyzná se ve struktuře sborové partitury

- umí výrazově rozlišit interpretované skladby
- náročnější vokální díla je schopen interpretovat z paměti
- je schopen vícehlasého zpěvu, vnímá vyváženost jednotlivých hlasů při realizaci sborové skladby
- s jistotou reaguje na gesta dirigenta
- orientuje se v základní vokální tvorbě různých stylových období
- podílí se na výběru repertoáru sboru
- dokáže se vyjádřit k provedení skladby jiného sboru
- má odpovědnost za společné dílo, mladším spolužákům pomáhá
- podílí se na přípravě a organizaci vystoupení a koncertů
- je vnímavým interpretem a posluchačem hudby

3. - 4. ročník

Žák:

- používá vyrovnaný hlas v celém svém rozsahu opřený o správnou dechovou funkci
- umí správně tvořit tón a vést jej ve sborových frázích
- ovládá intonačně čistý zpěv svého partu v náročnějších skladbách a capella a skladbách s instrumentálním doprovodem
- je schopen jednodušší party zazpívat z listu
- s jistotou gesta na gesta dirigenta
- vyzná se v partituře náročnějších sborových skladeb
- orientuje se v základní literatuře sborové tvorby různých slohových období a žánrů, vhodně ji interpretuje
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce v kolektivu
- umí si vytvořit názor na vypořádané dílo, umí jej zformulovat
- aktivně spolupracuje v kolektivu, má zodpovědnost za společné dílo
- podílí se na přípravě a organizaci vystoupení a koncertů

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku veřejným vystoupením pěveckého sboru.

Absolventské vystoupení:

Dovednosti získané studiem II. stupně prokáže žák na veřejném vystoupení pěveckého sboru.

6.1.2.5.2.1 Učební osnovy předmětu Komorní zpěv

Ve výuce komorního zpěvu (nepovinný předmět od 4. ročníku studijního zaměření sólový zpěv) žák uplatňuje dovednosti získané ve výuce jakékoli formy hlasové výchovy. Učí se poslouchat a přizpůsobovat se svým spolužákům. Naučí se vnímat harmonii a nést zodpovědnost za celý ansámbl.

Základní studium I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- dbá na správné držení těla
- uplatňuje prvky pěvecké techniky získané v hodinách sólového zpěvu
- umí po jednom tónu slyšeném zazpívat jiný tón
- umí do slyšeného tónu zazpívat jiný tón
- zazpívá stupnicové postupy rozcházející se s unionem v tercii
- zazpívá prodlevy v jednom hlase
- zazpívá jednoduchý dvojhlas a kánon
- orientuje se v notovém zápisu a textu
- správně intonuje svůj part
- zřetelně deklamuje text

6. – 7. ročník

Žák:

- uplatňuje prvky pěvecké techniky získané v hodinách sólového zpěvu
- zdokonaluje své intonační cítění
- posiluje rytmickou jistotu
- používá dynamickou škálu
- umí vést hudební frázi
- zazpívá dvojhlas v lidových a umělých písních
- umí se přizpůsobit kolektivnímu zpěvu
- uvědomuje si spoluzodpovědnost za kvalitu výkonu pěveckého seskupení

Studium I. stupně základního studia komorního zpěvu žák absolvuje veřejným vystoupením.

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- rozvíjí dovednosti získané ve studiu na I. stupni
- ovládá základy pěvecké techniky (postoj, dýchání, tvoření tónu)
- vyzná se v partituře
- umí intonačně a rytmicky čistě zazpívat svůj part, je schopen jej samostatně nastudovat
- chápe slovní a hudební obsah díla
- orientuje se ve stylech provedení skladeb různých stylových období
- umí se pěvecky a muzikálně přizpůsobit kolektivnímu zpěvu
- dovede zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků (pojmenuje chyby)
- vystupuje na interních a veřejných vystoupeních

3. – 4. ročník

Žák:

- vědomě používá základy pěvecké techniky
- ve vícehlasu je schopen rozvíjet kantilénový zpěv
- umí pracovat s dynamikou
- dokáže samostatně nastudovat svůj part
- chápe obsah díla po stránce textové a hudební
- umí se přizpůsobit kolektivnímu zpěvu
- má osvojeny základy interpretace různých hudebních stylů a žánrů
- podílí se na tvorbě repertoáru
- ovládá jevištní chování
- umí zhodnotit svůj výkon i výkon svých spolužáků (pojmenuje chyby)
- vystupuje na interních a veřejných vystoupeních

Studium II. stupně základního studia komorního zpěvu žák absolvuje veřejným vystoupením.

6.1.2.6 Vzdělávací zaměření Hra na akordeon

6.1.2.6.1 Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je přenosný, vícehlasý nástroj, který vedle klasických nástrojů zaujímá významné místo. V hudebním životě plní funkci jak samostatného sólového nástroje, tak i nástroje doprovodného a souborového. Je spojován především s lidovou hudbou, ale pro svou tónovou barevnost a výrazové možnosti je vhodný k interpretaci skladeb všech období a stylů.

Učební plán

Základní studium

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Komorní a souborová hra				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	2	2	2	2	2	2

Poznámka:

- předmět komorní a souborová hra může žáka navštěvovat i dříve (navrhuje učitel po dohodě se žákem nebo jeho zákonnými zástupci, schvaluje ředitelka)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hra na akordeon

Přípravné studium

Žák:

- osvojuje si správné návyky nástrojové hry (sezení, upevnění a držení nástroje)
- pojmenuje hlavní části nástroje
- ovládá postavení pravé ruky
- orientuje se v pětiprstové poloze pravé ruky (c2 – g2)
- najde a zahraje levou rukou C, G v basové tastatuře

Postupová zkouška:

Žák zahraje jednoduchou lidovou píseň nebo skladbičku pravou rukou v rozsahu pěti kláves. V levé ruce vyhledá basové knoflíky tónu C a G a zahraje je při správném vedení měchu.

Základní studium I. stupně

1. ročník

Žák:

- osvojuje si a upevňuje elementární návyky, poznatky a dovednosti z PS
- umí kontrolovat postavení pravé ruky
- snaží se o přesné vedení měchu (správné tvoření tónu – nasazení a ukončení)
- rozezná měchové značky a řídí se jimi
- rozlišuje základní dynamiku (p,f)
- orientuje se v základních basech (C, G, D, F)
- seznamuje se čtením not v basovém klíči
- ovládá souhru obou rukou v jednoduchých cvičeních v pětiprstové poloze
- používá hru legato
- používá podklad palce v pravé ruce (zahraje stupnici C, G dur v rozsahu jedné oktávy)

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 stupnice od bílých kláves v rozsahu jedné oktávy pravou rukou

Akord: tónický kvintakord v základním tvaru (melodicky, harmonicky) pravou rukou

Etuda: 1 jednoduché cvičení ze školy hry na akordeon oběma rukama dohromady

Přednes: 1 lidová píseň

2. ročník

Žák:

- ovládá vedení měchu a tvoření tónu
- rozvíjí dynamiku o hru crescendo a decrescendo
- hraje legato, staccato, tenuto
- zvládá rozšíření pětiprstové polohy
- ovládá prstoklad durových stupnic v rozsahu jedné oktávy v levé ruce
- rozlišuje základní druhy tempa (rychle, pomalu)
- ovládá elementární akordický doprovod levé ruky
- zahraje jednoduchou skladbu (píseň) z paměti

Postupová zkouška:

Stupnice: 1 durová stupnice v rozsahu jedné oktávy oběma rukama zvlášť

Akord: tónický kvintakord s obraty v rozsahu jedné oktávy oběma rukama zvlášť

Etuda: 1 cvičení nebo etuda

Přednes: 1 lidová píseň nebo jednoduchá skladbička – z paměti

3. ročník

Žák:

- zdokonaluje hru legato, staccato, tenuto v závislosti na vedení měchu
- orientuje se v melodické a doprovodné části nástroje
- zvládá měchovou techniku dle svých možností (obraty bez nárazů a přerušení)
- umí zahrát durové stupnice do 3 # a 2 b
- orientuje se po celé klaviatuře
- rozvíjí hru z paměti v přednesových skladbách

Postupová zkouška:

Stupnice: durová v rozsahu jedné oktávy oběma rukama dohromady

Akord: k daným stupnicím tříhlasy kvintakord s obraty oběma rukama zvlášť

Etuda: 1 etuda s doprovodem akordickým + 1 etuda s doprovodem melodického basu

Přednes: 1 skladbička z paměti

4. ročník

Žák:

- nacvičuje hru dvojhmatů v pravé ruce
- rozšiřuje polohu pravé i levé ruky (skoky)
- ovládá hru durových stupnic do 4 # a 4 b oběma rukama dohromady přes 2 oktávy v rovném pohybu
- ovládá hru mollových stupnic (a, e moll) oběma rukama zvlášť
- zahraje mollový kvintakord s obraty oběma rukama zvlášť
- ovládá měchovou a prstovou artikulaci

- na elementární úrovni je schopen akordický doprovod v levé ruce k jednoduchým lidovým písním
- zapojuje se do komorní nebo souborové hry
- používá další dynamické a agogické výrazové prostředky
- umí na základní úrovni využít rejstříkování
- je schopen zahrát jednoduchou polyfonní skladbičku
- zapojuje se do komorní a souborové hry

Postupová zkouška:

Stupnice: durová stupnice do 4 # nebo 4 b v rovném pohybu přes dvě oktávy

Akord: tónický kvintakord s obraty v rozsahu jedné oktávy oběma rukama dohromady

Stupnice: mollová do 2 # nebo do 2 b v rovném pohybu přes jednu oktávu oběma rukama dohromady

Akord: tónický mollový kvintakord s obraty přes jednu oktávu oběma rukama dohromady

Etuda: 1 etuda s doprovodem akordickým + 1 etuda s doprovodem melodickým

Přednes: 2 přednesové skladbičky odlišného charakteru (z nichž 1 bude z paměti)

5. ročník

Žák:

- nacvičuje hru durových stupnic v protipohybu
- zahraje mollové stupnice v rovném pohybu přes dvě oktávy
- tříhlasé akordy k daným stupnicím zahraje harmonicky i melodicky
- pomocí měchu zvládá široké spektrum dynamiky
- prohlubuje rejstříkovou techniku
- osvojuje si způsob polyfonní hry
- seznamuje se s melodickými ozdobami (příráz, nátryl)
- zapojuje se do komorní a souborové hry
- je schopen zhodnotit svůj výkon

Postupová zkouška:

Stupnice: durová v rovném pohybu a protipohybu v rozsahu dvou oktáv dvě oktáv

Akord:: tříhlasý s obraty oběma rukama dohromady

Etuda: 1 etuda s akordickým + 1 etuda s melodickým doprovodem

Přednes: 2 přednesové skladby odlišného charakteru (1 z paměti)

6. ročník

Žák:

- zvládá měchovou techniku ve stupnicích a akordech
- ovládá hru čtyřhlasého akordu s obraty oběma rukama dohromady
- v basech používá všechny druhy akordů
- umí zahrát polyfonní skladbu
- měchovou a registrační techniku přizpůsobuje stylu a interpretaci skladby
- ovládá souborovou hru

Postupová zkouška:

Stupnice: durová a mollová probraným způsobem

Akord: čtyřhlasý s obraty k příslušné stupnici

Etuda: 1 etuda

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru (1 polyfonní)

7. ročník

Žák:

- ovládá měchovou techniku (střídavý měch)
- učí se hru dominantního septakordu s obraty
- hraje v terciích a sextách
- uplatňuje prvky měchové techniky (artikulace, dynamika)
- používá rejstříky v pravé i levé ruce
- zvládá hru méně obtížných skladbiček z listu
- umí zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

Absolventské vystoupení:

Zahraje 2 skladby různých stylových období (z nich jedna z paměti). Vystoupení lze kombinovat s komorní a souborovou hrou (minimálně 1 skladbu zahraje v sólovém provedení).

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová + 1 mollová

Akordy: čtyřhlasý k příslušným stupnicím, dominantní septakord oběma rukama zvlášť

Přednes: 2 skladby různých stylových období

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané v I. stupni základního studia
- zvládá pohyblivost prstů a rozvíjí svoji technickou úroveň
- ovládá prstovou artikulaci (legato, non legato, staccato, portamento)
- ovládá měchovou techniku (tvoření tónu, měkké a ostré nasazení a ukončení tónu)
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- literaturu vybírá společně s učitelem
- interpretuje skladby různých stylů, dbá na jejich charakteristické rysy
- umí se vyjádřit k dané interpretaci
- doprovodí písně pomocí harmonických funkcí, melodii obohacuje vícehlasem
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení (volba vhodného repertoáru, hra z paměti, psychická příprava)
- je schopen samostatného názorového vyjádření skladby

3. – 4. ročník

Žák:

- disponuje dobrou úrovní pohyblivosti prstů, jeho hra je uvolněná, zná své možnosti
- zvládá pohyblivost prstů a rozvíjí svoji technickou úroveň
- ovládá prstovou artikulaci (legato, non legato, staccato, portamento)
- hraje tónovou kulturou, zvládá nástrojovou i měchovou techniku
- ovládá měchovou techniku (tvoření tónu, měkké a ostré nasazení a ukončení tónu)
- plynule zahraje rytmické přechody ve skladbách, cítí metrické změny
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu
- je schopen samostatně nastudovat skladbu po stránce přednesové, výrazové, dynamické
- umí vystihnout charakter skladby (stylové období)
- literaturu vybírá společně s učitelem
- interpretuje skladby různých stylů, dbá na jejich charakteristické rysy

- umí se vyjádřit k dané interpretaci
- má osvojeny dovednosti potřebné k přípravě vystoupení (volba vhodného repertoáru, hra z paměti, psychická příprava)
- zná historii nástroje a přední současné interprety akordeonové hry
- studium II. stupně ukončí veřejným absolventským vystoupením

Postupové zkoušky.

Na konci 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák vykoná postupovou zkoušku.

Stupnice: 1 stupnice durová + 1 mollová

Akord: k příslušné stupnici (čtyřhlasý tónický kvintakord s obraty, dominantní, zmenšený septakord s obraty)

Etuda: 1 etuda

Přednes: 2 skladby odlišného charakteru

Absolventské vystoupení:

Žák zahraje 1 nebo 2 skladby různých žánrů.

Předmět komorní a souborová hra absolvuje veřejným vystoupením tělesa.

Závěrečná zkouška: (pokud žák není z jakýchkoli důvodů schopen hrát veřejně)

Stupnice: 1 durová s # + 1 durová s b + 1 mollová

Akordy: tónický kvintakord s obraty + dominantní a zmenšený septakord s obraty k dané stupnici

Přednes: 1 skladba klasického repertoáru + 1 odlišného stylového období

6.1.2.6.1.1 Vyučovací předmět Komorní a souborová hra

Žák se v kolektivní hře naučí poslouchat své spoluhráče, přizpůsobovat se, vnímat harmonii a rytmus, reagovat na gesta dirigenta. Naučí se rozeznávat strukturu hrané skladby.

Především pro žáky dechových nástrojů je hra v souboru výbornou zkušeností, protože hrají na melodický nástroj bez harmonického základu.

Navíc hra v kolektivu prohlubuje žákovy morální vlastnosti. Uvědomí si svou zodpovědnost za celý soubor. Většina dětí má z takové hry radost a naváže se spolužáky přátelství.

Předmět komorní a souborová hra navštěvuje žák zpravidla od 4. ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření ZUŠ. Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru (např. duo, trio). Postupně bývá žák zařazen do souborové hry (např. soubor zobcových fléten, taneční orchestr) i v kombinaci s různými nástroji.

Ve výuce žáci využívají znalostí a dovedností získaných v individuální výuce.

Formy komorní a souborové hry

- čtyřruční hra na klavír
- komorní duo
- komorní trio
- komorní kvartet
- soubor zobcových fléten
- dechový soubor
- komorní soubor smíšený
- taneční orchestr
- soubor bicích nástrojů

Učební plány I. a II. stupně základního studia

- viz jednotlivá studijní zaměření hudebního oboru

Učební osnovy předmětu Komorní a souborová hra

Základní studium I. stupně

4. – 5. ročník

Žák:

- zvládá dle svých možností základní principy souhry s dalším nástrojem
- reaguje na změny, snaží se o přesnost v souhře s ostatními hráči
- přizpůsobuje se spoluhráčům
- reaguje na gesta dirigenta
- dokáže se odpoutat od svého partu
- využívá své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- má zodpovědnost za společné dílo

6. – 7. ročník

Žák:

- dbá na intonaci a zásady přiřadování k druhým nástrojům
- reaguje na dirigentská gesta
- orientuje se v partituře
- dokáže se odpoutat od svého partu
- využívá své poznatky a dovednosti z individuální výuky
- umí si vytvořit na nastudovanou skladbu vlastní názor a konfrontovat jej s názory jiných
- má zodpovědnost za společné dílo
- spolupracuje na výběru repertoáru souboru
- plně využívá možnosti veřejně vystupovat

Studium I. stupně základního studia ukončí veřejným vystoupením.

Základní studium II. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- navazuje na vědomosti a dovednosti získané na I. stupni výuky
- plně využívá hráčských dovedností získaných během individuálního studia hry na nástroj
- orientuje se v partituře
- reaguje na gesta dirigenta
- podílí se na výběru skladeb
- má zodpovědnost za společné dílo
- účastní se veřejných vystoupení
- dovede objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretační kvality účinkujících hudebníků

3. – 4. ročník

Žák:

- orientuje se v partituře
- samostatně nastuduje svůj part
- je schopen koncentrace, vnímá a reaguje na gesta a pokyny dirigenta
- plně využívá hráčských dovedností získaných během individuálního studia hry na nástroj
- komunikuje se ostatními hráči

- je zodpovědný vůči kolektivu
- účastní se veřejných vystoupení
- umí zhodnotit svůj výkon a výkon svých spoluhráčů
- dovede objektivně posoudit hodnotu poslouchaných skladeb a interpretační kvality účinkujících hudebníků

Studium II. stupně základního studia ukončí veřejným vystoupením.

Hodnocení a klasifikaci žáků provádí vyučující předmětu (viz kapitola 9).

Oblasti hodnocení:

- úroveň nastudování svého partu
- spolupráce s ostatními členy kolektivu
- žákova schopnost přizpůsobit se po muzikantské stránce spoluhráčům
- zodpovědnost vůči kolektivu
- účast na vystoupeních

6.1.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe hudby

Umožňuje orientovat se ve světě hudby, využívat a přenášet vědomosti, zkušenosti a dovednosti získané z praktické nástrojové činnosti do vnímání hudby. Umožňuje aktivně poslouchat, poučeně interpretovat a kriticky hodnotit hudební dílo. Činnostní pojetí výuky má za cíl vychovat poučeného interpreta a posluchače schopného propojit hudební teorii s praxí a hlouběji prožít hudbu.

6.1.3.1 Vyučovací předmět Přípravná hudební výchova

V hodinách přípravné hudební výchovy hravou formou podchycujeme zájem dětí o hudbu a rozvíjíme jejich hudební schopnosti, dovednosti a návyky v elementárních pěveckých, instrumentálních, pohybových a poslechových činnostech. Za pomoci vokálních činností rozvíjíme zpěvnost žáků a správné pěvecké návyky. Součástí výchovně vzdělávacího procesu je také sledování a usměrňování zájmu žáků vzhledem k výběru vhodného hudebního nástroje.

Učební plán – viz studijní zaměření Přípravné studium

Učební osnovy předmětu Přípravná hudební výchova

Žák:

- zazpívá jednoduchou píseň
- rozliší vzestupnou a sestupnou melodii
- rytmizuje říkadla
- používá některé nástroje Orffova instrumentáře
- zná houslový klíč, notovou osnovu, hudební abecedu
- orientuje se v notové osnově
- zná notu celou, půlovou, čtvrtěovou, osminovou
- reaguje na dirigentská gesta

6.1.3.2 Vzdělávací předmět Hudební nauka

Hudební nauka navazuje na přípravnou hudební výchovu a je nedílnou součástí odborného hudebního vzdělávání. Orientace v hudebním světě je součástí nejen uměleckého vzdělání, ale i všeobecného kulturního rozhledu vzdělaného člověka. Žáci zde dále rozvíjejí své hudební schopnosti, dovednosti a návyky, pomocí konkrétního hudebního materiálu pronikají do základů hudební teorie, hudebních forem, dějin hudby a formují si vlastní hudební vkus. Získané vědomosti a dovednosti uplatňují v individuálních hodinách hry na nástroj nebo v hodinách zpěvu a při souborové hře. Výuka je realizována formou skupinového vyučování v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně po dobu 5 let.

Učební plán – viz učební plány všech studijních zaměření základního studia I. stupně hudebního oboru.

Poznámky:

- Žáci, kteří nemohou v odůvodněných případech (dojíždění) navštěvovat kolektivní výuku předmětu Hudební nauka, mohou osnovy předmětu splnit ve výuce hlavního studijního předmětu. Tuto výjimku povoluje ředitelka školy vždy na podkladě žádosti rodičů. Žák je povinen dostavit se dvakrát ročně (pololetí, konec školního roku) k vyučujícímu hudební nauky na přezkoušení. Zodpovídá učitel hlavního oboru.
- V případě pochybností o splnění osnov či v případě vyšší absence některého žáka je možné jeho komisionální přezkoušení. Toto přezkoušení nařizuje ředitelka školy na doporučení učitele Hudební nauky.
- Žáci, kteří nastoupili do základního studia II. stupně bez předchozího absolvování I. stupně, jsou vyučováni hudební nauce v rámci individuální výuky.

Učební osnovy předmětu Hudební nauka

1. ročník:

Žák:

- hraje jednoduché doprovody k písničkám na rytmické nástroje
- při poslechu vybraných skladeb dokáže určit jejich výrazné charakteristické znaky (tempo – rychlé x pomalé, charakter skladby – veselá x smutná, dynamika, apod.)
- zná pojem zvuk a rozlišuje tóny a hluky, zná vlastnosti tónů
- čte noty v rozsahu c1 – c2
- zná hodnoty not a pomlky – celou, půlovou, čtvrtovou osminovou
- orientuje se v taktech – 2/4, 3/4, 4/4
- zná funkci posuvek
- zná základní dynamická a tempová označení
- zná stavbu durové stupnice a umí vytvořit tónický kvintakord
- pozná basový klíč

2. ročník:

Žák:

- čte noty v houslovém klíči v rozsahu g – g2 i s posuvkami
- podle potřeby svého nástroje se orientuje v basovém klíči
- poslechem rozliší durový a mollový tónorod
- umí vyjmenovat správné pořadí # a b
- zná pořadí durových stupnic s # a s b
- umí vytvořit durové kvintakordy
- vyjmenuje základní intervaly
- pozná šestnáctinovou notu a pomlku

3. ročník:

Žák:

- realizuje intonační cvičení v rozsahu 1. – 5. stupně durové stupnice
- zná druhy a stavbu mollových stupnic
- vytvoří mollový kvintakord
- rozšiřuje si znalost stupnic durových i mollových
- rozlišuje intervaly čisté a velké, tvoří je vzestupně a zpívá opěrné písně
- orientuje se v osminových taktech a složitějších rytmech
- zná malou dvoudílnou a třídílnou formu
- zná hudební nástroje a zařazuje je do skupin
- sluchově rozliší znění 1 – 3 tónů (tón, interval, akord)

- zná základní informace o vybraných skladatelích

4. ročník:

Žák:

- samostatně tvoří rytmický doprovod k vybraným písním
- zná základní harmonické funkce a prakticky je použije k vytvoření jednoduchého doprovodu lidové písně
- zná všechny durové stupnice, jejich tónické kvintakordy a obraty
- zná souvislosti stupnic paralelních a stejnojmenných
- chápe princip enharmonické záměny a tuto znalost využívá v praxi
- transponuje jednoduchou melodii do jiné tóniny
- zná rozdíl mezi hudbou komorní a orchestrální
- zná názvy zpěvních hlasů
- zná základní pojmy hudebního názvosloví a ví, kde je vyhledat
- zná pořadí hudebních slohů
- doplňuje si znalosti o vybraných hudebních slozích a dalších hudebních skladatelích
- aktivně poslouchá vybrané ukázky skladeb a formuluje svůj názor na znějící hudbu

5. ročník:

Žák:

- rytmicky i intonačně reprodukuje jednoduchý notový zápis, graficky zaznamenaná jednoduchou hudební myšlenku
- orientuje se v grafickém záznamu hudebního díla a svým způsobem jej realizuje
- vytváří vlastní melodické a rytmické útvary
- zná stavbu dominantního septakordu a používá základní akordové značky
- zná pojmy homofonie a polyfonie
- orientuje se v různých hudebních uskupeních, chápe princip rozdělení zpěvních hlasů i hudebních nástrojů do skupin a identifikuje je
- má základní povědomí o výstavbě skladeb, orientuje se v jednoduchých hudebních formách
- chápe souvislosti vývoje hudby, rozpozná charakteristické znaky hudebního vyjadřování v jednotlivých epochách
- zná vybrané hudební skladatele a díla jednotlivých stylových období
- aktivně poslouchá hudbu, orientuje se v jejích druzích a ve způsobech její interpretace
- na základě svých zkušeností vyjadřuje své názory na znějící hudbu a umí je zdůvodnit
- propojuje teoretické vědomosti s praktickými dovednostmi, chápe význam tohoto spojení

6.2 Vzdělávací oblast Výtvarná tvorba

Výtvarný obor je otevřen všem dětem a mladým lidem, kteří projevují zájem o výtvarné vzdělávání. Vychází ze současného pojetí výtvarné výchovy, které směřuje k rozvíjení žáka, učí jej hledat, co říci o světě, ve kterém žije, a nabízí možnosti, jak to vyjádřit.

Rozvíjí estetické cítění, smyslové vnímání, rozumové i citové hodnocení okolního světa. Vede k pochopení druhých, ke komunikaci a toleranci.

Prostřednictvím tvořivého výtvarného myšlení žákovi umožňujeme uplatňovat ve vlastním výtvarném projevu vizuálně vnímatelné znaky. Žák získává vztah k materiálům, nástrojům a osvojuje si základní výtvarné techniky, postupy a dovednosti.

6.2.1 Přípravné studium výtvarného oboru

Přípravné studium je průpravou k vlastnímu studiu výtvarného oboru. Hravou formou jsou ověřovány a upevňovány předpoklady a zájem žáka pro studium v oblasti výtvarné a estetické výchovy. Během studia se zjišťuje oprávněnost volby výtvarného oboru.

6.2.1.1 Dvouleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.	2. r.
Výtvarné vyjadřování	2	2
Celkový týdenní počet hodin	2	2

6.2.1.2 Jednoleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.
Výtvarné vyjadřování	2
Celkový týdenní počet hodin	2

Učební osnovy předmětu Výtvarné vyjadřování

Žák:

- má zájem o kreslení, malování, modelování
- má osvojeny elementární hygienické návyky při práci
- orientuje se v uložení výtvarných pomůcek
- prostřednictvím výtvarné hry provede úkol
- užívá výtvarné formy dle svých schopností (bod, linie, tvar, plocha, prostor, světlo, barva)
- experimentuje s barvami (barevná paleta)
- na elementární úrovni je schopen modelovat (hlína, modurit apod.)
- tvoří s radostí
- na své úrovni dokáže výtvarně vyjádřit své pocity a prožitky

6.2.2 Základní studium výtvarného oboru

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
Plošná tvorba	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná kultura								1	1	1	1
Celkový týdenní počet hodin	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

6.2.2.1 Základní studium I. stupně

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba

1. – 2. ročník

Žák:

- ovládá sebeobsluhu, hygienické návyky při práci, úklid svého pracovního místa
- využívá své zručnosti v zacházení s pomůckami a nástroji (úměrně svým schopnostem)
- vnímá účinek základních barev
- používá základních vyjadřovacích prostředků a obrazových znaků k vyjádření myšlenky
- užívá své výtvarné dispozice (vnímání, představivost, fantazii)
- dbá a podílí se na utváření pravidel chování a jejich respektování

3. – 4. ročník

Žák:

- rozliší a cítí svébytnost linie a plochy, dokáže je kombinovat
- chápe pojem barva, kontrast, světlo, stín, linie
- rozezná teplé a studené barvy
- kombinuje kreslířské techniky a malířské techniky
- zvládá míchání barev a vědomě je užívá
- využije větší formát k vytvoření jednotlivých kompozic
- použije základní znalosti grafických technik
- aktivně pracuje samostatně i ve skupině, spolupracuje s učitelem
- zapojuje se do řízeného dialogu nad výtvarnými pracemi, je schopen vyjádřit svůj názor

5. - 6. ročník

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti dalších výtvarných technik (akvarel, akrylová barvy, suchá jehla), je schopen jejich kombinace
- pozná a použije obrazotvorné prvky plošného vyjádření
- záměrně používá barvy, tvary, linie, body, objemy
- zachytí realitu v ploše
- vyřeší návrh a jeho realizaci
- realizuje své inspirační zdroje (různé obory lidské činnosti, společnost)
- odhadne své možnosti a podle nich pracuje
- ve skupině toleruje názory spolužáků a aktivně spolupracuje, vnáší své pocity a názory

7. ročník

Žák:

- pozná a užívá škálu výtvarných vyjadřovacích prostředků (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, barva, textura)
- tvoří pomocí svého vyjadřovacího jazyka
- prezentuje sebe sama ve vlastní tvorbě
- čerpá podněty z oblasti výtvarné kultury
- orientuje se ve sítěžných výtvarných směrech
- dokáže své názory sdělit s použitím základních pojmů
- umí zhodnotit práce svých spolužáků
- akceptuje smysluplnost kritiky
- pracuje na tvorbě portfolia svých prací

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba

Základní studium I. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit prostorový objekt (papír, hlína, modurit, sádra, provázky apod.)
- na elementární úrovni užívá základních prostředků prostorové tvorby (tvar, objem, kompozice) k vyjádření své myšlenky
- využívá své zručnosti v zacházení s pomůckami a nástroji dle svých schopností

3. - 4. ročník

Žák:

- umí pracovat s hlínou, zná její vlastnosti a možnosti
- ke ztvárnění své myšlenky vědomě užívá vyjadřovacích prostředků (tvar, objem, kompozice)
- vytvoří instalaci dle svých schopností
- dokáže vnímat a zhodnotit vlastní práci i práce svých spolužáků

5. - 6. ročník

Žák:

- vytvoří návrh a jeho realizaci
- odhadne možnosti zvoleného materiálu
- zachytí realitu v prostoru
- umí si práci rozplánovat, dodržuje správně výtvarné a technologické postupy
- pozná a využívá obrazotvorné prvky prostorového vyjádření

- ve skupině toleruje názory spolužáků a aktivně spolupracuje, vnáší své pocity a názory, umí je popsat
- zná výtvarný styl památek v regionu obce (sochy, architektura)

7. ročník

Žák:

- vědomě užívá prvky prostorového vyjádření (bod, linie, tvar, objem, plocha, prostor, světlo, textura apod.)
- pozná jejich vlastnosti a vztahy (shoda, podobnost, kontrast, opakování, rytmus, dynamika, struktura, pohyb, proměna v čase apod.)
- dokáže si práci rozplánovat (výtvarné a technologické postupy)
- pracuje na tvorbě portfolia svých prací

Během 1. – 6. ročníku základního studia I. stupně žák alespoň 1x vystaví svou práci na výstavě prací žáků výtvarného oboru.

V 7. ročníku základního studia I. stupně žák veřejně prezentuje nejméně 3 své práce z portfolia, které si s pomocí učitele během studia vytvořil.

6.2.2.2 Základní studium II. stupně

Učební osnovy předmětu Plošná tvorba

1. - 2. ročník

Žák:

- podporuje trvalost tvůrčího a příznivého prostředí
- ovládá postupy dříve naučené a zdokonaluje je
- uplatňuje svůj osobitý přístup k realitě
- prakticky ověřuje a postupně využívá kompozičních principů a perspektivních postupů ve studijní kresbě a malbě
- podílí se na vytváření originálních řešení problémů
- ovládá zjednodušování a stylizaci

3. - 4. ročník

Žák:

- rozlišuje a podporuje obsah a formu
- samostatně řeší výtvarné problémy
- při tvorbě využívá analýzu, syntézu, parafrázi, posuny významu, abstrahování
- uplatňuje svůj osobitý přístup k realitě
- vhodně volí výrazové prostředky a výtvarné techniky ke svému vyjádření
- disponuje přehledem teoretických i praktických znalostí z oblasti kresby, malby, grafiky

Učební osnovy předmětu Prostorová tvorba

1. - 2. ročník

Žák:

- vědomě používá výrazové a kompoziční možnosti zvolené prostorové techniky
- disponuje přehledem teoretických a praktických znalostí z oblasti prostorové tvorby
- používá vhodné materiály, nástroje a technologie ke svému vyjádření
- dokáže své výtvarné kroky obhájit
- prezentuje svoji tvorbu

3. - 4. ročník

Žák:

- samostatně pracuje, vybírá si námět, který je mu blízký
- je schopen formulovat a obhájit své názory
- rozlišuje a podporuje obsah a formu
- ovládá technologický postup zvolené techniky
- chápe výtvarné umění v širších souvislostech
- podílí se na utváření pravidel týmové práce a uplatňuje je, diskutuje, respektuje různá hlediska, umí se poučit

Během 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák alespoň 1x vystaví svou práci na výstavě prací žáků výtvarného oboru.

Ve 4. ročníku základního studia I. stupně žák veřejně prezentuje nejméně 3 své práce z portfolia, které si s pomocí učitele během studia vytvořil.

6.2.3 Vzdělávací oblast Recepce a reflexe výtvarného umění

Umožňuje žákovi objevovat v okolním světě a v uměleckém díle vizuálně vnímatelné znaky, analyzovat náměty a výtvarné problémy s nimi spojené, orientovat se ve světě výtvarného umění na základě zkušeností a dovedností ze své praktické výtvarné činnosti. Žák se seznamuje s historií a vývojem výtvarného umění a uměleckou tvorbou v jednotlivých etapách. Cílem je vychovat poučeného výtvarníka, který je schopen hlouběji vnímat a kriticky hodnotit výtvarné dílo.

6.2.3.1 Recepce a reflexe výtvarného umění na I. stupni základního studia

Je integrována do realizovaných vyučovacích předmětů (plošná a prostorová tvorba).

1. – 3. ročník

Žák:

- označí oblíbenou oblast z výtvarné tvorby pro děti (ilustrace, film apod.)
- dokáže pojmenovat oblíbeného výtvarníka, jím vytvořeného „hrdinu“
- rozlišuje plošnou a prostorovou tvorbu

4. - 5. ročník

Žák:

- rozlišuje žánrové náměty jednotlivých výtvarných děl (figurální, portrétní, zátiší, krajina apod.)
- umí svými slovy vyjádřit základní obsah konkrétní a abstraktní výtvarné tvorby
- rozpozná odlišnosti mezi kresbou a malbou v plošné tvorbě, umí je definovat přiměřeně ke svému věku

6. – 7. ročník

Žák:

- dokáže svými slovy označit osobitost výtvarného jazyka – rukopisu svého oblíbeného autora
- dokáže své poznatky a prožitky zhlédnutého výtvarného díla zaznamenat ve vlastní výtvarné práci
- dokáže parafrázovat výtvarné dílo, které jej oslovilo
- orientuje se v základním označení a odlišnostech technik plošné a prostorové tvorby (kresba, malba, grafika, reliéf, plastika – sochařství apod.)
- dokáže pojmenovat příklady tzv. užité tvorby, se kterými se setkává v běžném životě (sklo, keramika, průmyslový design apod.)
- dokáže uvést příklady zastoupení výtvarného tvorby v jiných uměleckých oborech (scénografie, kostýmní výtvarník; umělecká řemesla – kov, kámen, dřevo apod.)

- zná základní výrazy výtvarného řemesla (hmota, prostor, kompozice, perspektiva apod.)
- formuluje svými slovy základní rozdíly grafické techniky tisku z plochy, z výšky a z hloubky

6.2.3.2 Recepce a reflexe výtvarného umění na II. stupni základního studia

6.2.3.2.1 Učební osnovy předmětu Výtvarná kultura

1. – 2. ročník

Žák:

- projevuje potřebu nových poznatků z oblasti výtvarné kultury
- vyjmenuje základní období historického vývoje výtvarné kultury (románský sloh – klasicismus)
- orientuje se v dělení vývojového období na etapy (rané, vrcholné, pozdní)
- označí svými slovy nejvýraznější rys daného období (slohu) a jeho zastoupení (stavitelství, plošná tvorba, prostorová tvorba)
- samostatně vyhledává náměty a spojuje je s vlastní tvorbou
- účastní se výtvarně-vzdělávacích exkurzí, pořádaných školou

3. - 4. ročník

Žák:

- samostatně vyhledává náměty a spojuje je s vlastní tvorbou
- uplatní ve svých dílech inspiraci různými oblastmi kultury (hudba, literatura, film apod.)
- označí ze současného výtvarného dění oblast blízko jeho zájmu a dokáže o ní vyprávět (animace, reklama, architektura apod.)
- dokáže výpověď své výtvarné tvorby umocnit volbou vhodné techniky nebo jejich kombinací
- orientuje se v hlavních rysech historického vývoje uměleckých slohů a směrů, vnímá je v širších souvislostech
- formuluje rysy současné výtvarné tvorby, pojmenuje její nejvýraznější osobnosti
- disponuje vlastními názory, které umí obhájit

6.3 Vzdělávací oblast Interpretace a tvorba literárně-dramatického oboru

V této oblasti je žákovi umožněno osvojení si základních dramatických dovedností (pohyb, přednes, dramatika, slovesnost). Žák získává vztah k dramatickému umění, poezii, próze.

6.3.1 Přípravné studium LDO

Přípravné studium je průpravou k vlastnímu studiu literárně dramatického oboru. Hravou formou jsou ověřovány a upevňovány předpoklady a zájem žáka pro studium. Na základě dramatických činností (pohybových, hereckých, mluvních a hudebních) je rozvíjeno umělecké vnímání žáka směrem k divadelnímu projevu.

6.3.1.1 Dvouleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.	2. r.
Přípravná dramatická výchova	2	2
Celkový týdenní počet hodin	2	2

6.3.1.2 Jednoleté přípravné studium

Učební plán

	1. r.
Přípravná dramatická výchova	2
Celkový týdenní počet hodin	2

Poznámka:

- vyučovaný předmět probíhá formou kolektivní výuky maximálně 15 žáků
- výuka přípravného studia LDO může být realizována malotřídním způsobem (oba přípravné ročníky se učí najednou).

Učební osnovy předmětu Přípravná dramatická výchova

Žák:

- zvládá základní pravidla dramatické hry (aktivní, osobní, soustředěná účast na společné hře)
- zvládá základní prvky pohyblivosti, pružnosti a obratnosti
- umí se aktivně i pasivně uvolnit, soustředit, pohotově reagovat
- orientuje se v prostoru, respektuje ostatní členy kolektivu při volném pohybu
- zvládá jednoduchý rytmus a dynamiku – pohybem (hra na tělo), zvukem (hrou na Orffovy nástroje, hlasem), slovem

6.3.2 Základní studium LDO

V tomto oboru rozvíjíme prostřednictvím tvořivých činností (pohybových a mluvních hereckých, slovesných, dramaturgických, hudebních) umělecké vlohý žáka směrem k divadelnímu a slovesnému projevu.

Studium literárně-dramatického oboru je významným nástrojem rozvoje sociability žáka (schopnost vnímat druhé, vnímat motivace jednání ostatních, řešit různé sociální situace), jeho emocionálního rozvoje a schopnosti sebepoznání a sebekontroly.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	1.r	2.r	3.r	4.r
	Dětské divadlo							Studentské divadlo			
Dramatická průprava	2	2	2								
Dramatika a slovesnost				1	1	1	1				
Přednes				1	1	1	1	0,5	0,5	0,5	0,5
Pohyb											
Práce v souboru				1	1	1	1				
Základy dramatické tvorby								2,5	2,5	2,5	2,5
Dějiny dramatického umění								0,5	0,5	0,5	0,5
Celkový týdenní počet hodin	2	2	2	3	3	3	3	3,5	3,5	3,5	3,5

Poznámka:

- při kolektivní výuce se vyučuje ve skupině maximálně 10 žáků
- předmět Práce v souboru může žák na základě doporučení učitelky LDO a po dohodě se zákonnými zástupci žáka navštěvovat i dříve (schvaluje ředitelka)

6.3.2.1 Základní studium I. stupně

Učební osnovy předmětu Dramatická příprava

1. ročník

Žák:

- mluva - zvládá jednoduchá artikulační cvičení, v říkadlech vystihne rytmičnost a melodičnost řeči (dovednosti uplatní v přednesu)
- slovesnost – pokouší se o jednoduché slovní vyjádření
- pohyb – ovládá správné držení těla, rytmičnost pohybu a přízemní obratnost
- zvládá základní směry pohybu v prostoru
- pohybové dovednosti uplatňuje v jednoduché akci
- dramatická hra - ovládá hru s předměty, jednoduchými výtvarnými znaky
- předvede improvizaci s loutkou (principy ožívování)
- uvědomuje si své partnery při hře, v prostoru na ně reaguje
- Zvládá partnerskou hru se zástupným textem a zástupnou rekvizitou

2. ročník

Žák:

- mluva - zvládá prodloužený výdech a základy dechové opory
- měkký hlasový začátek a rezonanci na přední opoře
- mluvní dovednosti uplatňuje v přednesu
- slovesnost – zvládá jednoduché slovní vyjádření
- má povědomí o vybraných dětských literárních dílech (autorech)
- pohyb – zvládá přízemní cvičení mrštnosti (parakotoul, kolébku na zádech apod.)
- umí koordinovat jednoduchý rytmický pohyb se zvukem
- získané pohybové dovednosti uplatňuje v jednoduché dramatické akci
- zvládá základní prostorové útvary
- dramatická hra – zvládá zadanou jednoduchou etudu nebo dramatizaci
- umí zachovat její formu i při výměně rolí
- Zvládá základní společenské návyky ve styku s dětmi i dospělými

3. ročník

Žák:

- hudebně – hlasová a rytmická průprava – umí v dechových, hlasových a artikulačních cvičeních navodit správný základní vnitřně hmatový sebecit, uplatňuje je při práci s mluveným slovem
- ve výrazových variantách cvičení ovládá správnou výslovnost vokálů, rezonanci v nadhrtanových dutinách a práci svalů břišní stěny
- přednes – umí zaujmout a přednesem vyjádřit osobní vztah k tématu literární předlohy
- zvládá rezonanci na přední opoře
- pohyb – ovládá správné držení těla
- zvládá cvičení na centrální a periferní pohyb (zabalování, rozbalování), centrální uvolnění páteře (vlna v kleku, ve stoji)
- zvládá cvičení přízemní obratnosti (prolézání, přelézání) a cvičení ve dvojici (houpačky, trakaře)
- ovládá základy prostorového cvičení (prostorové vztahy, rychlé formace v prostoru se změnou rytmu)
- v hudebně pohybových cvičeních reaguje na změnu tempa a dynamiky
- dramatika a slovesnost – v etudě chápe jednoduchý dramatický děj
- uvědomuje si svoji roli a úkol v příběhu a podle toho jedná
- umí vyjádřit jednoduchou charakterizaci
- vytvoří jednoduchou loutku a v etudě s ním uplatní osvojené principy jejího ožívování včetně zvuku
- zvládá krátké pointované sdělení
- uplatní své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhé

Učební osnovy předmětu Dramatika a slovesnost

4. ročník

Žák:

- objasní své vlastní stanovisko k textu
- uvědomuje si výrazové možnosti při volbě slov
- v jednoduchých hrách zvládá pohyb v prostoru (vpřed, vzad, stranou, nahoru, dolů)
- jednáním vyřeší jednoduchou dramatickou situaci s možností rozhodnout
- ovládá základní principy dramatického tvaru
- aplikuje zástupnou rekvizitu

5. ročník

Žák.

- v dramatické etudě zvládá vlastní vyjádření námětu

- předvede jednoduchou slovní improvizaci (reportáž, výklad, konferování apod.)
- písemně zpracuje vlastní zážitek a napíše jednoduchý scénář
- své myšlenky formuluje v logickém sledu
- objasní svůj interpretační postoj

6. ročník

Žák:

- zná základní jevištní zákonitosti
- umí zvolit prostředky, kterými myšlenku a téma vyjádří
- písemně zpracuje vlastní text, dokáže popsat vlastnosti jednotlivých postav
- zvládá monolog
- objasní svůj interpretační postoj

7. ročník

Žák:

- rozumí základním literárním a divadelním pojmům
- dokáže pracovat s literárním textem
- dokáže veškerý text rozpohybovat dle svých schopností
- svůj interpretační postoj dokáže vysvětlit a obhájit si ho

Učební osnovy předmětu Přednes

4. ročník

Žák:

- fixuje správné držení těla
- uplatňuje zvládnuté mluvní dovednosti
- ovládá základní výrazové prvky (významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika)
- ve cvičeních vyjádří jednoduchý podtext (s možností různých výkladů)
- prohlubuje práci s textem

5. ročník

Žák:

- používá správné technické návyky (držení těla, mluvní projev)
- vědomě užívá výrazové prvky (významový přízvuk, pauza, intonace, tempo, rytmus, dynamika)
- ovládá různé výrazové varianty při řečovém cvičení
- logicky vyjádří myšlenku autora textu, obhájí vlastní postoj

- ve cvičeních vyjádří jednoduchý podtext (s možností různých výkladů)
- prohlubuje práci s textem

6. ročník

Žák:

- je schopen interpretovat krátkou autorskou tvorbu (poezie, próza, dramatický text)
- využívá svých individuálních dovedností (práce s tělem, mluvidly, mimikou, hlasem)
- prohlubuje práci s textem na základě získaných dovedností
- umí svůj výkon zhodnotit

7. ročník

Žák:

- vybírá si předlohu pro individuální tvorbu vzhledem ke svému naturelu
- umí vědomě pracovat s nabytými mluvními, hlasovými a přednesovými dovednostmi
- umí zhodnotit výkon svůj a svých spolužáků

Učební osnovy předmětu Práce v souboru

4. ročník

Žák:

- zvládá kolektivní improvizaci
- naváže kontakt s partnerem a vyjádří vztah k němu
- v jednoduché dramatické hře si uvědomuje své partnery v prostotu a reaguje na ně
- orientuje se v základní divadelní terminologii
- v týmu se podílí na vytvoření příjemné atmosféry na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi

5. ročník

Žák:

- podporuje diskusi ve skupině
- empaticky reaguje na podněty druhých
- při hře respektuje prostor spolužáků
- dokáže zhodnotit výkon svůj i svých spolužáků

6. ročník

Žák:

- umí uplatnit získané dovednosti
- iniciativně spolupracuje s kolektivem
- dokáže reagovat na podněty svých spolužáků a respektuje je
- umí svůj postoj a výkon zhodnotit a je schopen svůj názor obhájit

7. ročník

Žák:

- aktivně se podílí na přípravě a realizaci absolventského pořadu
- zvládá svůj úkol na kultivované přirozenosti technické i výrazové
- vědomě uplatňuje své dovednosti v dramatických improvizacích
- navštěvuje představení ostatních skupin a dokáže je kriticky hodnotit

Během 1. – 6. ročníku základního studia I. stupně žák alespoň 1x za školní rok vystoupí v programu realizovaném literárně-dramatickým oborem.

Základní studium I. stupně žák absolvuje veřejným vystoupením.

6.3.2.2 Základní studium II. stupně

Učební osnovy předmětu Přednes

1. ročník

Žák:

- zvládá rytmický mluvní projev v přednesu ve spojení s hrou na tělo
- disponuje základními výrazovými prvky přednesu (přízvuk, pauza, intonace, tempo, dynamika)
- přirozeně a přitom kultivovaně dokáže přednést osobně vybraný drobný text

2. ročník

Žák:

- pozná výstavbové postupy přednesu
- prohlubuje získané dovednosti a technickou úroveň kondičními rozcvičkami

- dokáže pronést bez přípravy krátké sdělení, vést dialog na dané téma s uplatněním osvojené vyjadřovací techniky

3. ročník

Žák:

- dokáže interpretovat různé dobové dramatické literární texty (vzhledem ke svým možnostem)
- dokáže interpretovat dialog nebo monolog v různých žánrech
- samostatně se pokusí o dramatickou úpravu textu pro projev dramatický a přednesový
- má osvojeny základní vyjadřovací techniky (úkol moderátora, konferenciéra, reportéra)

4. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje osobně zvolený text z oblasti poezie, prózy či dramatické tvorby
- přednesem vyjádří svůj osobní vztah k tématu literární předlohy
- dokáže svým přednesem zaujmout

Učební osnovy předmětu Základy dramatické tvorby

1. ročník

Žák:

- zvládá techniku fyzického jednání na vnější a vnitřní podněty
- ovládá výrazové zveřejnění smyslového a citového zážitku
- pohybově rytmicky reaguje na podněty literární, hudební a výtvarné, pokouší se stylizovaný projev
- je schopen realizovat v kolektivní dramaturgické, režijní, výtvarné spolupráci drobný ucelený tvar z oblasti přednesu a divadla
- umí přizpůsobit své jednání změně okolností při práci v souboru
- umí zhodnotit hereckou složku shlédnutého dramatického díla (televizní inscenace, divadelní představení, rozhlasová hra, film)

2. ročník

Žák:

- ve cvičeních zvládá fáze psychofyzického jednání (podnět, zhodnocení, reakce)

- vyjádří vztah k partnerovi a daným okolnostem mimoslovními prostředky (pohyb, zvuk) i jednání v kontrastu
- vyjádří zážitek stylizovaným projevem
- umí interpretovat jednoduchý dialog ve variantách (obměna času, nálada) a vědomě je fixuje
- umí motivovat a vést členy kolektivu v improvizacích
- umí rozlišovat jednotlivé složky dramatického díla (text, režie, scéna apod.), chápe jejich ovlivnění práce herce

3. ročník

Žák:

- dokáže směrem k typu, charakteru rozšířit svůj pohybově mluvní stereotyp
- dokáže v improvizaci, etudě udržet v jednání zadaný typ, charakter
- provede krátkou improvizaci v různých dramatických žánrech (drama, komedie, klauniáda, groteska apod.)
- zvládá dramatický dialog jako vyšší formu vyjádření vztahu s využitím divadelních výrazových prostředků
- samostatně vyhledá vhodný námět etudy pro ostatní členy kolektivu
- dokáže vystihnout tématický záměr shlednuté inscenace a pochopí smysl použitých prostředků (zhodnotí, zda herecká složka byla v souladu s tématickým záměrem)

4. ročník

Žák:

- dokáže připravit jednoduchý scénář, je schopen jej realizovat se členy kolektivu
- připravuje se na absolventské vystoupení
- svoji úlohu dokáže tvořivě fixovat
- umí chápat hereckou práci jako základ, do něhož se promítají všechny složky

Během 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně žák alespoň 1x za školní rok vystoupí v programu realizovaném literárně-dramatickým oborem.

Základní studium II. stupně žák absolvuje veřejným vystoupením.

6.3.3 Vzdělávací oblast recepce a reflexe dramatického umění

Umožňuje žákovi orientovat se ve světě dramatické tvorby s využitím svých vědomostí, dovedností a zkušeností získaných ve své praxi. Žák se seznamuje s historií a vývojem dramatického umění, dramatickou tvorbou v jednotlivých etapách a dějinami divadla.

Cílem je vychovat poučeného interpreta, posluchače, diváka, který je schopen propojit teorii se svou praxí a hlouběji tak dramatické dílo prožít.

6.3.3.1 Recepce a reflexe dramatického umění na I. stupni základního studia

Je integrována do vyučovacích předmětů (dramatická průprava, dramatika a slovesnost, přednes, práce v souboru).

1. – 3. ročník

Žák:

- umí vysvětlit pojmy: jeviště, hlediště, scéna, forbína, orchestřiště
- rozlišuje činohru, balet, operu, loutkové divadlo (maňáskové, marionetové atd.)
- orientuje se v divadelních profesích: herec, režisér, dramatik, dramaturg, nápověda, osvětlovač, zvukař

4. – 7. ročník

Žák:

- umí rozlišit komedii a tragedii ve smyslu žánru a chápe historický kontext (múzy, amfiteátr, maska)
- rozlišuje černé divadlo, muzikál, pantomimu, cirkus, Laternu Magiku
- orientuje se v divadelních profesích: hudební skladatel, libretista, kostýmní výtvarník, scénograf, producent, inspicie

6.3.3.2 Recepce a reflexe dramatického umění na II. stupni základního studia

6.3.3.2.1 Učební osnovy předmětu Dějiny dramatického umění

1. ročník

Středověké divadlo

Žák:

- umí zařadit historické období

- objasní vznik: a) náboženského divadla (liturgické, vánoční hry, mystéria)
b) světského divadla (fraška, moralita a pastorela)

2. ročník

Renesanční divadlo

Žák::

- umí zařadit historické období
- na úrovni svého věku se orientuje v díle W. Shakespeara (díla, scéna, kostýmy, divadlo Svět)

3. ročník

České divadlo

Žák:

- umí vysvětlit pojem Národní obrození
- orientuje se v termínech: Stavovské divadlo, Bouda, Národní divadlo
- charakterizuje dílo J.K. Tyla, V.K. Klicpery

4. ročník

Moderní divadlo

Žák:

- orientuje se v termínech: Osvobozené divadlo – V + W, D 41 – E.F. Burian, SeMaFor – J. Suchý + J. Šlitr, Divadlo Na Zábradlí – V. Havel, Husa na provázku – M. Uhde, apod.)

7. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

ZUŠ Luže se řídí novelou vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebám vytváříme vstřícné a podnětné školní prostředí s vhodnými materiálním a technickým vybavením. Využíváme didaktické a kompenzační pomůcky, které za přispění podpůrných opatření umožní žákům a studentům rozvoj jejich vnitřního potenciálu, jejich směřování ke klíčovým kompetencím, k celoživotnímu vzdělávání, k možnému pracovnímu uplatnění a podpoří jejich sociální integraci.

Obsah vyučovacích předmětů bude vždy individuálně upraven v souladu se vzdělávacími požadavky, které jsou formulovány v očekávaných výstupech jednotlivých studijních zaměření nebo oborů a skutečnými možnostmi těchto žáků (studentů).

Pokud příslušné poradenské zařízení diagnostikovanému žákovi doporučí individuální plán, třídní učitel vypracuje individuální plán výuky, který je sestaven tak, aby naplnil očekávané výstupy ŠVP.

Pro zajištění kvalitní výuky těchto žáků (studentů), projdou příslušní učitelé odbornou přípravou a budou spolupracovat s rodiči nebo zákonnými zástupci a odbornými pracovišti.

Žáci nebo studenti jsou do této kategorie zařazováni ředitelkou na základě:

- žádosti rodičů (je podmínkou)
- diagnostiky školského poradenského zařízení (pedagogicko psychologická poradna, speciální pedagogické centrum apod.)
- doporučení učitele
- doporučení lékaře

8. Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Škola se řídí novelou vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných.

Pro žáky (studenty), kteří jsou diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou jako mimořádně nadaní, může škola vypracovat individuální studijní plán (obsah je vymezen §13 vyhlášky č. 73/2005 Sb.). Vypracuje jej třídní učitel na jeden školní rok vždy k 1. 9. (tento svébytný dokument není součástí ŠVP ZUŠ Luže, je pouze součástí dokumentace žáka).

Mimořádný talent je většinou odhalen učitelem. Ten po dohodě s rodiči nebo zákonnými zástupci žáka navrhne žáka k talentové zkoušce před komisí, která rozhodne, zda žák (student) bude v dalším období studovat hru na nástroj nebo umělecký obor podle učebního plánu pro rozšířené vyučování a bude mu navýšena hodinová dotace až o 1 hodinu týdně.

Žák (student) obhájí své schopnosti plnit plán speciálně navržený pro nadané žáky talentovou zkouškou před komisí (pedagogové, ředitelka) na konci školního roku. Na základě výsledku zkoušky je nebo není žákovi dále rozšířená výuka doporučena (vždy k 1. 9.).

Rozhodnutí o navýšení hodinové dotace vydává ředitelka na jeden školní rok.

Výuka bude probíhat formou rozšířeného vyučování, jehož rozsah se bude řídit učebními plány pro rozšířenou výuku. Obsah výuky u těchto žáků je přizpůsoben jejich možnostem za účelem dosažení studijního maxima (rychlejší postup podle ročníkových výstupů, posílení hodinové dotace, rozšíření obsahu učiva, častá účast na veřejných koncertech, účast na soutěžích).

Cílem studia žáka s mimořádným nadáním by pod vedením učitele měla být přijímací zkouška na konzervatoř nebo jinou střední školu s uměleckým zaměřením, případně vysokou školu s uměleckým zaměřením.

9. Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

9.1 Hodnocení žáků

Pravidla pro hodnocení žáků výsledků vzdělávání žáků v ZUŠ Luže jsou stanovena v páté části Školního řádu (z 1. 1. 2011), zpracovaném dle zákona č. 561/2004 Sb., a vyhlášky č. 71/2005 Sb., a Klasifikačním řádu školy (z 1. 9. 2009).

Obecné zásady hodnocení

- základem a cílem každého hodnocení je **poskytnout žákovi zpětnou vazbu** (co se naučil, zvládnul, v čem se zlepšil, v čem chybí) a jak postupovat dále
- vycházíme z **pozitivního hodnocení**, které je pro žáka **motivující**
- nehodnotíme osobu žáka, ale konkrétní ověřovaný problém
- uplatňujeme **přiměřenou náročnost a pedagogický takt**
- soustředíme se na individuální pokrok každého žáka
- žáci jsou vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě

Kritéria pro hodnocení

- úroveň zvládnutí výstupů jednotlivých vyučovacích předmětů
- schopnost žáka vykonávat činnosti smysluplně, řešit problém tvůrčím způsobem
- docházka žáka do ZUŠ
- kvalita domácí přípravy žáka, jeho snaha o sebezdokonalování
- aktivita žáka v hodinách, tvůrčí přístup
- schopnost spojit teoretickou přípravu s praxí
- úroveň prezentace na školních, mimoškolních akcích (vystoupení, koncerty, výstavy, představení, soutěže, přehlídky)
- zapojení do komorní a souborové hry (komunikace v kolektivu, aktivní přístup a zodpovědnost při studiu a prezentaci společného díla)

Formy ověřování

- příprava a interpretace v hodinách žáka
- úroveň interpretace při veřejných vystoupeních
- úroveň interpretace při postupových zkouškách
- úroveň prezentace – výstavy VO, představení LDO
- písemné práce (testy, cvičení)
- ústní zkoušení
- zpracování referátů a prací na dané téma
- samostatná aktivita, domácí úkoly
- projektové a skupinové práce
- konzultace s ostatními učiteli
- rozhovory se žákem, rodiči nebo zákonnými zástupci žáka

Hudební obor:

Na konci 1. – 6. ročníku I. stupně a 1. – 3. ročníku II. stupně základního vzdělávání vykoná žák (student) postupovou zkoušku, jejíž rozsah je uveden v jednotlivých studijních zaměřeních.

Na konci 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně základního vystoupí žák na absolventském koncertě, nebo vykoná závěrečnou zkoušku (pokud se z jakýchkoli důvodů nemůže vystoupit veřejně), jejíž rozsah je uveden v jednotlivých studijních zaměřeních našeho ŠVP.

Výtvarný obor:

Během 1. – 6. ročníku základního studia I. stupně žák alespoň 1x vystaví svou práci na výstavě prací žáků výtvarného oboru.

V 7. ročníku základního studia I. stupně žák veřejně prezentuje nejméně 3 své práce z portfolia, které si s pomocí učitele během studia vytvořil.

Během 1. – 3. ročníku základního studia II. stupně student alespoň 1x vystaví svou práci na výstavě prací žáků výtvarného oboru.

Ve 4. ročníku základního studia II. stupně student veřejně prezentuje nejméně 3 své práce z portfolia, které si s pomocí učitele během studia vytvořil.

Literárně-dramatický obor:

Žák nejméně 1x za školní rok vystoupí na veřejné produkci nastudovaného divadelního představení.

Pravidla hodnocení klasifikací:

- používáme číselnou klasifikaci (stupněm 1 – 4)
- v hudebním oboru je žák klasifikován známkou nejméně 2x za měsíc (individuální, skupinová i kolektivní výuka)
- ve výtvarném oboru je žák slovně hodnocen každou vyučovací lekcí, číselně pak nejméně 1x za měsíc
- v literárně-dramatickém oboru je žák hodnocen každou vyučovací lekcí, číselně pak nejméně 1x za měsíc
- hodnocení probíhá průběžně během celého školního roku
- v případě mimořádného zhoršení prospěchu žáka ihned informujeme a problém konzultujeme s jeho rodiči nebo zákonnými zástupci

U všech školou realizovaných oborech je na konci 1. – 6. ročníku I. stupně a 1. – 3. ročníku II. stupně základního studia je na konci prvního a druhého pololetí školního . roku vydáno žákům vysvědčení. Závěrečná vysvědčení jsou vydávána v 7. ročníku I. stupně a 4. ročníku II. stupně základního vzdělávání.

Kritéria pro postup žáka do vyššího ročníku:

- absolvování nejméně jednoho vystoupení, výstavy, představení za školní rok nebo úspěšně vykonání komisionální zkoušky

Kritéria pro absolvování stupně základního vzdělávání:

- splnění učebních osnov daných tímto ŠVP pro I. nebo II. stupeň s hodnocením nejhůře 3 (uspokojivý)
- absolventský koncert, vystoupení, výstava, představení, případně komisionální závěrečná zkouška

Komisionální zkoušky:

- podléhají platné legislativě
- v odůvodněných případech (např. dlouhodobá absence žáka) může učitel žáka vyžádat individuální termín jejího konání

Charakteristika klasifikačních stupňů na vysvědčení:

- 1 – žák plní zadané úkoly a očekávané výstupy pro daný ročník, ve výuce je aktivní, je schopný samostatné přípravy (přiměřeně ke svému

věku), soustavně pracuje na zlepšování svých dovedností, nastolené problémy řeší tvůrčím způsobem, projevuje zájem o zvolený obor

- 2 – zadané úkoly a očekávané výstupy v předmětech pro daný ročník žák plní s drobnějšími nedostatky, nepracuje soustavně a zpomaluje tím svůj umělecký rozvoj
- 3 – žák plní zadané úkoly a očekávané výstupy pouze částečně, nepracuje systematicky, jeho domácí příprava je průměrná
- 4 – žák neplní zadané úkoly a očekávané výstupy, má nedostatky v domácí přípravě, projevuje nechuť a neschopnost pracovat

9.2 Vlastní hodnocení školy (autoevaluace)

Autoevaluace je významným nástrojem při zjišťování stavu podmínek a průběhu vzdělávání a je jedním z východisek pro výroční zprávu o činnosti ZUŠ Luže.

Povinnost psát zprávu o vlastním hodnocení (vyhláška č. 15/2005 sb., ve znění pozdějších úprav) byla nedávno ze školského zákona vyňata, povinnost provádět vlastní hodnocení pro školy však zůstává.

Podklady pro zpracování jsou čerpány:

- dlouhodobé záměry školy
- hospitační činnost (ředitelkou školy i pedagogy mezi sebou navzájem)
- rozbor pedagogické dokumentace v rámci hospitací
- výsledky soutěží a přehlídek
- SWOT analýza (pracovníci školy)
- rozhovory se žáky, dotazníky pro žáky
- rozhovory s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků
- jednání se zřizovatelem školy (Město Luže)

Sledujeme výsledky v oblastech:

- podmínky ke vzdělávání
- obsah a průběh vzdělávání
- výsledky vzdělávání (hospitační činnost)
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- spolupráce s rodiči nebo zákonnými zástupci žáků
- vedení a řízení školy, kvalita personální práce
- další vzdělávání pedagogických pracovníků
- hospodaření školy
- materiálně technické podmínky pro vzdělávání
- výsledky inspekcí a kontrol ve všech oblastech

**Případné změny a doplňky školního vzdělávacího programu se provádí
vždy k 1. 9. běžného roku.**